

شَاهِيْتُ الْعَجِزِينَ

رحمة الله وغفر لنا ولهم وللمؤمنين

تصحيح

تحقيق

محمد مومن التركتستاني

الشيخ محمد سعيد تركستاني

طبع

برخصة ساحة الرئيس العام لهيئات الأمر بالمعروف بالجهاز برقم ٤٦٥٣

وبوافقة سعادة مدير قسم المطبوعات لوزارة الاعلام بجهد

برقم ٢/٢٩٦٧ وبتاريخ ١٦ - ٩ - ١٣٨٦

طابع وناشر - محمد مومن التركتستاني نفقه سمه باسلدى

اطال الله حياتهم وزادهم للإسلام نفعاً

١٣٨٧

إِنَّ أَخْرَجَنَ الْجَنِّينَ
إِنَّ أَخْرَجَنَ الْجَنِّينَ

صدق رسول الله

شَاهِدُ الْعَجَزِينَ

تحقيق

الشيخ محمد سعيد تركستانى
من فقهاء وعلماء المهاجرين
بمكة المكرمة

تأليف

الشيخ الله يار الحنفي
من فقهاء وعلماء البخاري
١١٢٣ - ١٢٢٣

رحمة الله وغفر لنا ولهم وللمؤمنين

طبع

برخصة الرئاسة العامة لبيانات الأمر بالمعروف بالجهاز برقم ٤٦٥٣
وبموافقة سعادة مدير قسم المطبوعات لوزارة الاعلام بمددة برقم ٢/٢٩٦٧

صححه محمد موسى التركستانى وطبعه على نفقة

اطال الله حياتهم وزادهم للإسلام نفعاً

١٣٨٧ هـ مطبعة البرقى بدمشق

ایسلتمە

فقط الله رضاسى اوچون باسلقات ،
ایل گە ، يورت گە بىرچە مهاجر ل گە
هدىيە قىلغان

بو كتاب — ساتىلمايدور

بو كتاب فى — محترم اوقو چىلىرىغە
عوض ميز = يىكارغە بىريلادور

الـى — امت گە ، ملت گە نافع ،
خلق الله گە مفید

طبع وناشرىنه ذخیرە آخىرت ايلامون
آمين يا ارحم الراحمين

نشر وتوزيع هذا الكتاب

لوحة الله تعالى
مجاناً — بدون مقابل

من يرد الله به خيراً يفقه في الدين
(الحديث)

لفقيهُ واحد أشد على الشيطان من ألف عايد
(Hadith Sharif)

أُخْرَى

بـ۔ کوک لی یار افکار
اُحاف گل شہر و رازی کی سماں
حضرت ایک دن پیدا و نسل پیدا کر رہے تھا اور پیر بیرون میں بھٹکنے
میں افسوسیہ دسم کے عروج بلاشبہ

ترکستانلى لرنى ناشر افكارى الله يار حضر تلو ينكى

فاطی فی ۱۶۴ نجی یل دونومی مناسبیله مصنف غه

تحفافاً باسدريلغان پاشی ایکی عصر غہ تو لفان

و کتاب نی

ترکستان افرادیدن هر بر فرد غه خاصه
ترکستان لغه ايله قونوشان غير ترکستانلى لوجه عامه ؟
برار نسخه تحفه ايتمك له بختيارم .

رجب ۱۳۸۷ھ
اکتوبر ۱۹۶۷م

مکہ المکرمة حرمت ایہ محبت ایہ طالب و فاضل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

المقدمة

يرلرني - كوك لرفن ياراتكان خالتق كل شىء ودازق كل حى
حضر تارىگە حمد بىعىد وئناه بىعىد ئەرخە ئەمالىن پېغمەبر يىز محمد مصطفى
صلى الله عليه وسلم گە درود بلا نهایة .

الله قىعالى حضر تارى ، قرآن كريم دە گى .

«وَمَنْ يَهَا جُرْ في سَبِيلِ اللهِ يَعْدِنَ في الْأَرْضِ مُسْرَاغًا كَثِيرًا وَرَسْعًا»

آيت جىليلە سىنى محض اطفاً نازل قىلىشدور دېمىلسە يىجادە .
ماڭ شريفى : الله يولىندە هېرىت قىلغانان اوچون يۈورىزىدە سىغىنى
دورغان خىلى يىلر تاپىلادور ، التجا قىلا دورغان محل لر اوچرايدور، مەعىشت
لرى ھم كىنگىچىلىك اىدە فراوان بولادر .

تفسير روح المعانى دە : صاحبى آلومى حضر تارىنىڭ يېيانىقە كورە
مشرىك لونى ، ملحد (خدايىز) لرنى تضيق لرلە سابقاً كىچىر گان
فلاكت شمول طرز حيات لرىگە نسبتا مهاجرلر ، يىنگى ئامىتگان لرىدە
ينىڭى وطن لرىدە كىنگىچى مول ، هىرنىسى ارزان وقراران لىك دە مىسۇد
حيات گە ، بختلى تورموشكە نايىل بولادورلار دىب افادە قىلىنىشدور (۱) .
بوآويت كرييە نىڭى كىتابنى مقدمە سىكە سەرتاج ايتلەنان لېقى سېبىي :
اونىڭ ترجى سەندىن ، تفسير يىندىن ، شەرىخىدىن ، الله ورسولى نىڭى
رضاسى اوچون اىلى دن - يورتى دن شەرىدەن ، خوپىش اقر باسىدەن كىنديك

(۱) روح المعانى ج ۲ ، جزء ۵ ، ص ۱۲۷ ، سورة النساء ۱۰۰ .

أحاديث شريفة

لكل شيء عماد وعماد هذا الدين الفقه

من يرد الله به خيراً يفقهه في الدين

خير دينكم أيسره وخير العبادة الفقه

لفقيه واحد أشد على الشيطان من ألف عابد

حالوکه بونداق او توماتیک روزگار اسباب لری چوکون
لریزنى اوی آشیا لری دن سناشدەر عالی عمارتلریله - اوی لری ، دکاتری
ھپ بوکبى سامان لرایله زینت نمشدر . اوست عرايە سی یوق عالله شد
دور او زیده بولماسه همسایه سیده موجود دور . فواکەر (ھول میو)
نى یل ، اون ایکى آی بازاردە موجود یقى . شایان حرت ھر .
شکریندن لسان فاصل ، زبان عاجزدر شوحاىدە سعودى حکوشى
نک پارویده گى مهاجرلۇز ، دنیا چايدە گى هشىرلارنى ياشا
ھيدوردىيىسە يجادور . زيرا طرزجباتلری و معیشتلری شاهقه دور .

صونگى تاریخ لرده آدانەدن - ججاز گە قاچە باشىن تىرىف
بويورغان هىشىرلار آقىنى ، بونى اوستىيە دىنيانى هر طرفىدەن ججاز گە
تىك - توک بولىپ تورغان آقىنلر ، دعوا مېزنى ايشىگى قوللىك
شاهدلىرى ، يا شىرىليشى مىكن ايماس حقىقت دن ، انكارى غير قابل
واقهە لردىن دور .

ھريل حج موسى لریدە هر طرقىدەن كىلگان مسلمانلار عامة ، اورىتە
شرق دن ، يقين شرق دن ، كاتە - كىچكى آسيادن ، كىلاقان تركستانلى
حاجىيلار خاصە ، سعودى عربستانىدە گى مهاجرلۇزىنى ۋەنداق حيات
دولت نشانلارىنى كۈزۈشوب كۆزلۈبغەم ايشانلىقەم ايشانلىقەم
گويا بار فيلم وباخود رؤيا كور گاندىكى آغىزلىرى يوقىش آجلب
ذوق لا تار و شوق لوبىدن حىيت بارماق لوبىنى تىشلار ، غبطە ايدە كىلاقان
بىلەكت لوبىغە قايتا دورلار . الونى اىچكان آب ززم زرم لری ، اسڪدر
ذوالقرنین زمانىدە ظلمات دە آب حيات اىچكان آدم لرنى حكاىيە لوبىگە
اوخشاش بولىپ ، كور گان لوبىغە بورامان ، كور ما گان لوبىگە مىتىڭ
أرمان بولادور .

- ج -

قانى تو گولگان ، آب ' هواسىله - كيف صفاتىلە نىشۇ غاتاپاكان و طقى دن
اجراب حض الله يولىنده ھېجرت قىلغان مؤمن و مسلمان بىندەلر ، جناب
حق نى الوغ نعمت لوبىگە ، بىو ك دولت لوبىگە نايىل بولادورلۇ دېگان
التقات و عنایت لرنى ظاهردە آشكار كورىقىب تورغان لېقى دن دور .
بو كون سعودى عربستانىدە گى تركستان ليلر ، قىسىرە دىكىر
قىلغان مەيدىشىت گە عزت گە راحت گە مظھر بولغان لرنى تام معناىىلە
مىصداقىدۇرلار . افغانستان دە گى مهاجر لرنى حيات سعادت نشان لری
م شایان ذكر ، موجب شکر دور كە اكتەر مهاجرلۇ باغ ' بۆستان گە ،
گل ' گلستان گە ايگە دورلر .

ترکستانلىلر بوكون الله تعالى نىڭ بىندە لوبىگە منت قىلا دورغان :
كىنگى اوی ، صالحە خاتون ، مىنادورغان مركب (يېنىك) كېيى
اوج الوغ نعمتىلە نعمت لافب آسايش حال - فارغىبال تورموشىدە بختلى
حيات - حياقتى بخت ايدە عمر گىدار دورلر .

مكە - مدینە باشىدە اولىق اوزرە حججازى باشقە شهرلىيده ياشاغان ، هىشەر
لرنى اوپارىدە بوكون : قىبايزيونلر ، رادبولار ، قاتار - قاتار ثلاجات
(موز دولاپلر) غسالات (كېرماكىنلەرى) آرام كرسى لر ، يوموشاق
چىشىدىلى چارپايدەلر واولى گە اخشاش كوربا (ايلىكىتىرىك) بىلان
ۋوللاقادورغان هر خىل اسباب لر ، خصوصاً امىئىن هوانى ساۋاتادورغان ،
(كوندىشىن) كېيى اوپىنى ساۋوتا دورغان يېنىگى يېنىگى آلت لرو
ماكىنە لومەساجىلرلىنى اكتۇرى دە موجود دور ، بالخاصە يېل ماكىنلار
(مروحة لر) فى كىثرتى شۇلدۇر جەدە دور كە : زەمازە مىنېنىڭ پادشاھ
لریندىن بىرىنى سرايىندا گى شامال لرنى ابن سينا طرفىدە يېشقە بىرىسىنىڭى
اوېغە نقل قىلغان مصال (حكاىيە) لوبىنى مباليغە ايشاسلىقىنى
خاطر لاقادر .

٢٠٢٠ - ٢٢٢ - ١ (١)

- ب -

اگر چندیکه بی بعد دور گناه
سلام قبل خطو لردن الفتن
لئن شکر تم لازید نکم ولان کفر تم این عذابی شدید
سوره ابراهیم ۷ ینجی آیت .

شکر نعمت نعمت افزون کند کفر نعمت از کفت پیرون کند

شکر قیلیش ایکی نوع دور : بری قملی دور یعنی عمل ایله شکر
قیلیندا دور . او ایسه ، بندهلر قول لریده گی مال لریدن حض الله بولندلر
لیک جای لو گه خربلا بدورلر ، خیری اشلر گه احسان رانفاق قیلادورلر .

شکر فی برنجی نوعی پیتر - بیتار اوشنداخ خیرایشیه موفق قیلاقی
اوچون الله تعالی گه لسان قال ایله شکر قیلادور یونی می شکر
لفظی دور محروم مهاجرلر ! کیلیننگر جناب رزانق مطلق حضرتاریگه
بر آغزدن شکر اینتاپلوك - الحمد لله ، الحمد لله الذي فضلنا على كثير
من عباده المؤمنین .

کیلا یلوك صدَّادَ گه (توشایلوك بولانگه) بو قویه -
قویه دور یده ظاهرآ طرز حیاتیزی یولانگه قویلش بردووده ، یعنی ماده
چیلیک دور یده ، دولت و ثروت فی کون بکون زیاد لاشب تورغان
لیفی دن نامی ، حاصل بولادورغان توق لیق و توق لیقدن توغلادورغان
شوخ لیق ، بوشو خلیغ لر سبب لی ملت گه سذات خسته اینی عارض
بولمای توریب پیش بین لیک قیساک : یعنی حکومت متبعه میزني
نظام لرینی مساعده می نسبتند وهم قانونلر (آنا یاسه) لرنی چرچیوه
(شیرازه) می ایچنده معنوی جهت لریز گه هم بر عطف نظر قیلاک
یان بولماس ایدی بلکه وظیفه شنا سلیک بولوردي .

مهاجرت حیا تنه بزلو فی معنویاتنده خیلی تقصان لریز کوفد گه
کورینیب تورادرور . ملت فی بر قنچه نرسه لو گه احتیاجی حق اینتلادر .

ما شاء الله - تبارک الله كوز تیکه اسون ، خدایم نظردن ساقلاسون
همده بونعمت لرنی حافظت قیلا دور گان سبب لرینی هم اویزی میسر
قیلسون آمین یارب العالمین .

بزمهاجر لر گه بولغان بو شان لی ، ظرافت لی حیات ، ثروت و سامان لر
اول و آخر فضل الهی دور قالاویسه سعودی حکومی نگ عنایق
دور لذا برچه مهاجرلر یک وجود ، یک لسان اولارق مدیون
شکران در . الهی تختی بختی برقرار و سلطنتی پایدار بولسون آمین .

عزیز دیندش لر ! محروم مهاجرلر !
هر نعمت نی دوامی ، هر ثروت نی بقامی شکران ایله بولا دور بز
مهاجر لر باید که بو حیانز گه قوانب تورموشیمیز گه مغورو بولیب
کیساک بلکه بوهولات عظی و نعمت کبری نی بیز لر گه عطا قیلغان
وهاب مطلق حضرتاریگه کیچه - کوندوز شکرلر قیلوب ، خطرا
لریز گه توبه واستغفار ایتساک ثانیاً - بز ترکستانی مهاجرلر قیسی
ملکت و قیسی دولت تفراغیده یاشاساک ، اوشل دولت نی اولو الامری
گه مطیع و نظامیغه تابع بولساک بوندن کین کورفه کوتاریشی یوق
قیساک - بو الهی نعمت نی بقامی اوچون زمین حاضر لagan بولور میز
ذاناً درخت بر جایده کوکار ادی دیول .

توبه یاربی خطواراهنہ کتیدیک لریه
بیلیب ایتدیکلریه بیلیمیوب ایتدیکلریه
کرم لیک پادشاها کردکارا رحیما مفترت لیک بیروبارا
اگرچه سانی یوق عصیان قیلیب میز امیداوا لکیم سف واحد بیلیب میز

تارقا ماغان يورتدا ش لوگه ارماغان (تحفه) قىلىش آرماڭىز
م كونىڭىدىن كېجىپ قويدى . امىل تحقق ايدرسەم دينىم ادەپ
خدمت بىلغان بولور مىز . او قىت لىك وظيفە شناس توكتات
يازوحى لېيىش وفات لېيندن عصر لوچە صونگرا خاطر لاغان
و يوخلاغان بولورمۇز .

شۇنى بلان معنواقىزنى كوتارغان ، اجداد روحلارنى شاد
ايتكان ، دىن و ملت خادم لىينى شۇبىلە تقدىر اىتسكلە يورتداش لى
يىزنى م ذوقلاندىرىپ م تشىيع ايتكان بولورمۇز .
بونى ايلە بولۇر بىلەكت نى قىت لىك انزلرى زاویە نىياندە
قالغان بولور . بلکە اونىگە بېرىلغان يېنگى حىيات ، يېنگى نشاط ايلە
بو معارف عصر يىدە قايتە باشىن اونى اجايا يىتكان بولور مىز .
بو غايىه لرگە مىنى هر طرف گە قولاج آقب لازم كىلغان
اقدامات دە وجستجۈلۈدە بولدوڭ . او كىتاب لە زمانە مىزىدە عتقا
بلان تاقم لاشب قالغان ، ملت چە بوكۇت نى لىلى مى بولوب
اونىڭ طالب لرى ھىپ بىرآغىزدىن .

نەم سررا پىاي ھر كە از لىلى خبىآرد

مصرع فى تەنم ايتىپ تورغان زمان گە تصادف ايتىدى . شۇنداق
بىلسەم الله تعالى فى فضليقە اعتىادا اورتە شرق - يېقىن شرقىنى
چار طرفىگە آت قويدوڭ .

خىلى مدت دن كىن : اصلاختن (توقوز گىندى) لىك طائف دە
اولتۇرۇغلۇق خاتم محمد نىاز حاجم نىك قولىلە بىر نسخە مىننەمەن الاصلام
كتاب فى كوروش مەكىن بولسىم مع الاسف اولىندۇن بولغان ناقص
ويوقالغان صحىھ لىينى تكىملى مەكىن بولىدى .

- ز -

ئېمەندىدور - بوكۇن دىنى آداب ، ملى أخلاق لوېز روز - بىرۇز سۇنت
لاشب ، سخلىق مېزىم قىبل لاشب ، يېنگى نسل لوېز توبىيەدن اوزا
قلاشما قىدەلر .

مرور زمان ايلە اسلامى توبىيە ، روحى توبىيە لە فى احتوى ايتكان
اثرلر ، او زىيەمىز دە يازىلغان كىتاب لومۇم اوز - او زىدەت يوقالىب
يوقالىب ساخورىدە لوېز لە بولۇر توگاب كېتىقىدە ، و او نسبت دە
احتىاج لوېزىم كون - بىكۈن آرتىپ بارما قىدە دور .

جىلدەن : اندجان دە توغۇلغا-ان ، آلتۇن بىشىك گە بولانگان
كابل دە دەن قىلغان هەندىستان فاتحى بايوشانى فەقە گە عايد دىنى
واخلاقى ائرى دور . بى كىتاب كاشغر ، ياركىند ، خەن ولايت لويدە
گى مكتب لەدە او قولادورغان «مبىتىن الإسلام» اسجىلى لەفتاعتبارىلە
صف آقا تىيەمىز دە يازىلغان مەفید كىتابى كونومىزىدە بىك نادر دور .
برار نسخە سىنى قولە كىلاتقىش محال حكىمنىدە دور .

ينە بورى : دىنى ، اخلاقى ، ادبى ائرلە يېزدىن صوفى الله يارنى
كتابى دور كە ، بى كىتاب هە توگاب كېتىدى . زمانە مىزى كە كورە
بى كىتاب لرنى و او خشاش لىينى قاپىب توبى طبع قىلىش ، ضرورى
لوېزىنى كورۇش لەچەم شىيان ذەكر خەدمەت لەرجلە سيدن اىكاكى نىلىغى
تصدىق قىلىنىدى قىتەدن بامىلىشى دە مطبوعات اصولىغە خلاف بىنى
مىدانىدە كورولىدى .

شول سىبلى بى بىنە عاجز طرفىدىن ، شايد وسىله آخىرت بولور
أمىلىدە بى ائر لونى طبع و نشر يىگە عزم قىلىنىدى . اگر جىناب حق
موفق قىلىسە او قىت لىك كىتاب لەنى بىتون دىنالا گە تارقالغان وەم

- و -

بیلوجیلریگه - اهلیه مراجعت لور تیجه سیده بعض گچیلیک لری
یازیلدی . ناقص لرفی کامل لاشدیریلیپ نهایت بتون بوكتاب شکلی
وجود گه کیلتیریدی .

احسان المی و فضل سبعانی او لارق کمال مسوق ایله بومقدمه ویر
تمهید علاوه سیله کتاب هم یعنی گه آراسته بولوی - طبع گه
طیارلاندی . اگر جاتم ده او فی باسیش گه و تشریفگه موقق او لوردم
ذهنی دولت ، ذهنی صفات لامسح الله عکسنده هم منگا غم و غصه
بوقدور ، بار قایفورداماسون - اغیار سوبنامون . ذیرا :

أولاً - نیتم خیر دور ، من کیتم مرام ، آلام باقی دور .
خیری نیت لرم قالا دور . خیری برايشنی قیلیش گه نیت لاف ،
ارونگه کامیاب بولالماغان امت لری او چون یغبریز عیشه ، او امتتی
نیتیفه کوره بل زیاده صیله نامه اعمالیه خیر یازیلادر دیگان
مزده لر باردور .

ثانياً - او لادلوم ، وصی لرم ، وادوت لرم طرفدن طبع و تشریفگه
اطمینانم کامل دور . چونکه بونداق ملت گه ناقع ، امت گه
فاایده لیک بخدمت او چون قلمینی ، درمینی خرجلامک هربرهؤمن
ومسلمان او چون الرغ بختیار لیک دور .

فضل المی تخلی ایتب اسباب لرینی میسر قیلیب ، کتاب بالسله
امیدشوکه فتیو گه اجر جزیل ، او قو چیلریگه ثواب جیل .
دین گه ، ملت گه نه بیوک خدمت - بن او چون بیوک دولت
نه بیوک شرف دور .

شوحالد ، بوكتاب نی او قوچی ، ابشنیتوچی و او قو توچی ذات
لردن آنا لریز ، ایگه چیلریز ، فیزولیزدنت بو عاجز حقنده خیولی

- ط -

بو آراده بو گت وی میبن مهاجرلر بیز دن محترم سید جلال خان
تورهانی او غلی صفا خان توره مرغلانی نک حبیت دینیه و غاییت
ملیه می سایه سیده ساقلاند ب کیلغان ، آخرین بواز ناقص بونسخه
صوفی الله بار کتابی کمینه گه مکه مکرمه ده تقديم ایدلدي .
بوقدار بخی هدیه ایله بزنی لیلی فی بوبی گه ایز بلکه بوبی کوروندی .
تیریم گه سیغما و دروغان درجه ده سویندم .

فیروزی سوبنیدیرغان کتاب نی تکمیلی او چون مکه - طائفه گی
همشهری لردن برا یکی نسخه تو پلایه بیلسم ده در دیز گه مرهم بولاغانی :
بری محترم محمود جان بن فاضل جان اندجانی همیله ، مرحوم ملا
ترسون داملا ننگانی نی حسن خطیله یازیلیب ۱۳۷۰ هجریه مکه ،
مکرمه ده خاقان لانگان مکمل قول یازمه نسخه می . دیگری
همشهر لو مسجدیف امامی فضائلاب عبد الجید قاری ننگانی قولیده گی
۱۳۲۷ هجری تاریخی کا گان (ینگی بخارا) طبع ، نسخه می دور .
استفاده میز گه لا یق ذکر او لانی ، اندجانیکه مشهور دیوانه بای نی
او غلی توران قاری نک قواید گی صوفی الله بار نی شرحی قاج الدین
حضرت نی « رساله عزیزه » امہلی اثری بولوی . بناؤ علیه صفا خان
توره . باشه او لق او زره بو وادیده خدمت لری سبقت ایتکان ،
معنوی باردم لری بولagan ، آزکوب تشجیع لری ایله بز گه جسارت
بیرغان منورلریز گدمانت دار لیغم نی بیلدریه من ، تشكرلوم نی بیان ایته من .
جزام الله وغفر لنا ولهم ولهم منین .

عون إله ایله کتاب نی بخشیلاب کوریلدی ، لا یقیله تتبع
ایلدی لیلا - نهارا بولagan چالیشمەلر ، بعض تاریخی بحث لرنی

- ۴ -

دعاولدە بولۇلۇي مرجۇ دور .

اگرچىندىكە بولىم من گىنە كار

دعا ئازىلە سىزلى بولۇنگ بار

اللهم اغفر له ولنا وللهم من بن .

غىاباً بولغان دعائى اجابت بولىشى فى محقق اىكا نىلىقى حديث
شريف ايلە ثابت دور ، محترم اوقو چىيارىز گەم خفى ايمىدور
حديث شريف بورتۇر . إن " أسرع الدعاء إجابة دعوة غائب لغائب .
(ترمذى - ابو داود)

ربنا اغفر لنا ولإخواننا الذين سبقونا بالإيان .

چەرە جرمىنى يابېغىل پىرە" عصمت بىلان
اندە مشكل در گنھايم سن اگرفاش ايلامىنك

رافق الحروف الفقير إلى ربها الغنى

موسى افندى

عفى الله عنه

الطاڭ ۱۳۸۶ - ۷ - ۱۹۶۶ م

- ۴ -

صوق الله يار كابى نى قىته دەن باسىلىشى منابىتىلە
طابع وفاشرى طرقىدىن بولغان .

تەممىزىد

مؤلف، كىم دور ؟
مؤلف - اقشار دور .

قىبىلە من - : سىرقەند اطراف لرى يىدە مىنگىيە دېگان زورا وارلىكى
لرولە مشهور اوزىزىك قىبىلە سىيگە منسوب دور .

ولادقى - : مىنگىيەلر جاھە سىكە تابع صوفى گۈزىرەدە XII
عصر هجرىيەكىڭ تىك اوّل لويندە يەعنى ۱۱۳۳ دە دىنيا گە كىلىشدور .

بابامى - : تىپىريار امىلى صالح ، تقوى دار بىزات دور . بوكىشىق
اوزىزىك زادە اوزىزىك (تورك اوغلى تورك) اىكانلىقى اسىيدىن ھەم آپ
آچق بىلىشىپ تورىپ دور . اما مراد المارفون كتابىندا بابامى نى اسى
الله قىلى دىب ياز لىشدور .

تحصىلى - : ابتداي مكتب نى آقا - آناسى نى قاشىدە اوزىشىرەدە
قىام لاب بخارا گە اوقوغايى كىلغاندە يانى اوّن گە قولغان اىردى .
بخارادە زمانىقە كورە علوم فتون كسب ايتدى ، اوّن بىش بىل قورلى
علم لر بلان مشغول بولدى . نهابت تحصىل دەن فارغ بولغاندە صونكرا ،

(۲)

- ۱ -

فایده لیک بولوب ینوشایلے عجب ایاسدور دیگان اندیش
لردن کین بعض شرط^۱ شروط لرلان حلقه سیگه قبول ایندی :
الله یارم شرط لونی جیر کینای خلوصیت بلان بجا کیاتودی و شیخ
نی حلقه سیده او زاق مدت بولندی . خیلی مدت دوس گه دوامی
دن کین جناب حق نی فضل و کرمیله قفل - دلی آچلدي ، فیض یا ب
و هر یا ب بولدی . اون ایکی یل لیک تحصیل دوریده ، ریاضت
و صمیمت له چالیشقان یعنی نزدیجه سیده شیخ نی معتبر کشیارندن
بولدی . کرامت صالحی بولی الله یواب ب ینوشی بوتا زیندن باشلاج
صوفی الله یار اسمیله شهر شهاد بولدی .

تصنیفات لری

- ۱- مسلک التقنی فقهه گه عاید مکمل مفید منظوم براندرور
سنة ۱۳۲۳ هجریه تاریخی ناشکنند طبیع ده او شبو بیتلرله باشلاندان دور .
حمد بیحد ثنای بی اعداد بخدا که نور ایمان داد
غافر است و رحیم و رحمان است پاک از عیب و مشکل نقصان است
کتاب نی آخری او شبو ایکی بیت بلان تمام ننمودور :
حمد بیحد بحضرت غفار گشت اقام قول الله یار
سختم شد بر قنای سمعانی بدعای یادکن تو برخوانی
۲- مراج العاجزین دور اول گی بیت لری :
قناه الحمد خلاق جهان گه ک حکمن کورسان بیخوشی یان گه

بنخارا شهرینی باج خانه (چمرک اداره) سیگه مأمور بولوب تعین لاندی .
کوپ جبار ، رحم سیز ، سنت لیک بوجگیر ایردی . خلق گه ،
ظلم قیلیش ، عادتی بار ایدی .

برکون زمانه سینگه مشهور و معروف شیخ لریدن شیخ حبیب الله
نکه برشا گیردی ، تاجر لردن قاچاق مال آلوب باج خانه گه معلوم
قیلمقان یعنی سبب دن باجکیر الله یار طرفندن او شلان قچی لانب
قتیغ جزاندیر بولدی ، باشی یاریلدی ، قان آفهان حالده شیخ گه
کیلیب باجگیر الله یاردن شکاپت قیلدی . شیخ ایسه او مثل مان گردیدیگه
سن صبر قیاغیل ، الله تعالی او فی هم قفل - دلی فی آچیب یوم مشاق
کونکل قیلسه عجب ایاس دیب الله یار نی حقیغه خیر لیک دعا ده بولدی لر .
الله تعالی حضرت اورنی فضیله باجگیو گه توفیق و هدایت احسان
قیلندی آذکونده قلی ملام ، آچق یوزلی ، دین ایشلریده اخلاص
صاحبی بولدی بونجی مرتبه او لارق بو مصرع لونی ترانه ایندی .

بن باشم گه خوش سودا تو شب دور = کونگل بازاریغه غوغای تو شب دور
دیدم ای تن نه سودا دورنه ایشدور = سپاهینگ گه قلیع برلان اور و شدور
کونلاردن بوكون الله یار شیخ حبیب الله نی زیارتیغه کیلدی
خانقاہ ده قیزچو کدی ، یعنی شیخ نی حلقه سیده او لتوردی . شیخ
او نگا قاراب بو مقام منصب دار لونی مقامی ایاس دور . غریب
لونی مقامی ، طالب لونی مقامی دور دیدی . بونی ایشناکاچ الله یار
متاثر بولوب ، توفیق الله دن ، عنایت کبویادن ، هدایت ذرا جلال
دن دور یا شیخ دیدی . شیخ قارادی که الله یارده تربیت گه
قابلیت ، زکادن بربوی بار دور ، بناء علیه شاید ایل گه ، بورت گه

صوفى الله يار حضرتلىرى : توركستان فى شخصيتىرىنى (انكىنەتىن) دور . دىن گە قىلغان خدمت لرىدە ، يازغان اولنۇن ائلىرىدە ، قومىيگە ، مانى گە فخر و شرف بىخىش ايمكان قىمتلى - آتاقلى بىزدات دور . بىتاً عليه تركستان (ما وراء النهر) لىلر افرادنىن هىرىز فەردى بىزدات اىلە افتخار اىتسە يرقە دور يىلکە چقارىب ، گىردابىسە حىلىدىور . ذاتاً مكمل اولارق ميدانىگە چىقان : ادبى كتابلۇ ، علە ئىزلى ؟ كاملۇ و عالم كشىلەرنى ، فاضل وادىب لەنى رىشمە قلم لرىدە وجود گە چىقىشى بىدەنى دور صوفى الله ياردىن جناب حق راھى بولسون آمېن يارب العالمين .

صوفى الله يارنى اوشبو ثبات العاجزىن كتابى ، نوغايى عالم لەينىدە يالچىلى اوغلى (تارىخ وفاتى ۱۲۵۳ھ) طرفىدىن ۱۲۲۱ .
شرح قىلغىش - ۱۹۰۶ م . دە قازان شەھرىندە باسلشدور . قومى نىڭ رجا سىلە ، قىزى نىڭ اصرارىدە شرح اوچۇن قولىقە قلم آلغان لېنى سببلى اىتنى ، قىزى عزيزە خانم گە اتحاف ايتىش واو شرح گە « رسالە عزيزە » دىب امم قولىشدور بىنى مصدر يىزىم رسالە عزيزە دور .
ثبات العاجزىن فى شرح قىلغىش بىلان ، ئاج الدين حضرت ئىنى تور كچە ادبىيات مىز گە توركستان لىتىپە تورىيگە تارىخى يۈوك خدمق سېقت ايمشىدور ، ھەمە شابان ذكرى دور . قىدىرىه سزاوارىدور . رحىم الله وغىر لىنا وله و المۇئتىن .

اصلانىدە ثبات العاجزىن دىب امم لانغان ، توركستان و تاقارستان دە و باشە اولكە لردى صوفى الله ياردىب شەرت لىنگان بو كتاب الوغ توركستاننى ابتداي و اورتە مكتب لرىدە اطلاقىمە متداول اولان ،

٣ - ثبات العاجزىن : دور كە نشرييگە هەت قىلغان اوشبو قولىنگىزدە گى كتاب دور باش مەصرع لوى :
ثنا للخالق غبرا و أفلاك يراتى قطرە دن گوھر باك سموات اوينى توقي معلق جهانە حكمىنى كورساتدى مطلق ٤ - مراد العارفين فارس در ابتدامى الحمد لله رب العالمين والصلة والسلام على رسوله محمد و هو خاتم النبيين انتهامى :

بلطف ورحمت پرور دگارى سواى خود ز قلب ما براى

نۇت دە :

محمد را كە خلق الله امين گفت خدايش رحمة للعالمين گفت يازىلى در

٥ - مخزن المطعىن اىملى اتى دور .

٦ - نجات الطالبىن اىملى برائى باسلماغان كتابلرى جىلە سىدەن دور بى كتاب غايت دە چىرايمىك خط بىلان يازىلغان و قىتىلە سەرقىندە داملا وصللى فى كتاب خانە لرىدە موجود اىكان لېقى ، اندجانلىك استاد محترم ابن يەين قارى داملانى كورغان اىكىلەرلى صىحىح و تابت دور .

جناب حقنى عون و عنایتىفە سوابىن ، زمانە مىزدە طبع و نشرييگە باشلا دېغىز بوكتاب ، « مسلك المتقين » دن قىساها و بابعضا ترجمە شىكلەندە دىياسە اورنى باردور .

لذا ترکستانلارنى هېرىر فرد واحدى او ذات گە مەدیون
شىكىان دور قيامت گچە افتخار ايتىسىم ئۆزىزىدۇر . اولكىشى دن الله
راپى اولسون رەختىيە غرق ايلاسون آمين .

بو مىتاسبىت ايله صوق ئەدىار فى نظرىيە لەپىنى افكار و آمال لوبى
ائباتى اوچون اثربى تۈرىلى تۈرىلى باب لوبىندىن مىڭلاڭ بىرفاچ عېرىت آمىز
مصرع لەپىنى استشاد طریقىيە عرض ايتىش محترم او قوجىلەر گە يەنەم
فایدە لېككە راق بولە كېرىك .

معرفە اللە يىالى دە :

او يالله معرفت نى اور گا نوردىن

تۇر جايىڭى بولۇر قالسنسىڭ تۇردىن

اويا مىسدور طلب امرىنى آلغان

قالور يخشى او يالغان دن او يالغان

برنجى مضرع علۇيدە گى معرفة اللهنى حاصل قىلىش گە بولغان
قىشىجىع لرى قىنداي ھېخشىدۇر معرفت اللهنى اور گانىشىدىن او ياتكان
(تارقىنەگان) گشىنى جايىنى درۈزخ دىب تعرىف ايتىشىدۇر . بويىت دە گى
اولكى قىدور اوت (جەنم) ايكىنچى قىدور الله تىعاليٰ فى حقىقىيە قانىش دن
يعنى عارف بىلە بولىشىدىن عبارت دور .

مىصفى ايكىنچى بىت لرىلە : طلب دە او ياتكان او يالغان دن او يى
آلغان لېككە فينى فىكىر و اندېشىھە قىلىش فى ترجىح قىلايدۇر بولۇد .

ملت نى خواه ايركىك بولسون خواه خاتون بولسون عمومىتىلە رېغبى فى
قازانغان بىركتاب دور .

بوكتاب فى باشقىردىستان و تاقارستان دە فى درجه دە رېغبىت كورغان
ايفى حقىقىدە گە لازم ايداسدور ، زيرا بخارانى آيدىن كېچە ازىزىدە
ايلكىتىرىك دورىندىن بورونگى قارە چراغ دورىندە ، اىكىكى تىل لېككە
قبىش قلم ، لاس بلان تولدىرلغان داوات دە گى سىما بلان كوز نورلىرى
تو كولىپ مسودە لرى يازغان ، بخارا و تاشكىن دە طبع بولغان ،
نۇغايسitan عالم ارى قىلمىلە شرح قىلىنپ قازان شەرىپىدە باسلغان ، دىنيا
مسلمان لەپىگە ، توركى عالمايىگە تارقاغان لەپىگە ، بوازىنى مرغۇب
و محبوب بولغان ايفى نى ائباتى اوچون يقشارلىك بىر دايم بولسا كېرىك .
صوفىي الله يارنى بوكتابى دىنى نەطە ئە نەزەردىن تەحلىل اينىسى ،
حقىقىت شولدور كە توحيد (عقىيدە) مىز كتاب الله و سفت رسول الله كە
حقىقىه مطابق بىرتقىب دە ميدان كە چقارمىشىدۇر ، اسلام أركان لوبى
و أحكام لوبى ملت نى قانىغە قوشوب امت نى قىلىبىيە چرا يەلىك اسالىدە
تەلقىن ايتىشىدۇر ، والحاصل :

صوفىي الله يار ترکستاننى فاشر افكارى .
ياخود - ترکستان لىلار صوفىي الله يارنى ترجمانى دە دىليسە مىبالىغە
اولىز ، بللە كە يرفە دور .

ايكنىجى تورلىك تعبير ايلە : ترکستانلارنى اكتىرىنى صوفىي الله
yarنى ارشادلىلە سەي و غيرقىيە يەتوشغان ، تەنديب أخلاق ، اسلامى
آداب دە كەل تاپقان بىرملەت برقۇم دور - ياخود صوفىي الله يار ،
ترکستان فى اولا توحيد (عقايد) دە ، ئانىما حدىث شىرىف دە ، فقه علم
لەپىدە ، قالا و يرسە لەفت دە و ادبىيات دە يېتىشىدىغان غوفە وى امامى
دور ، عېرىت لېككە مەسىدى دور ، بىجىم بىرۇقىدا لېدۇر .

وَكُلُّ مَا خَطَرَ بِي الْكَ

فَهُوَ اللَّهُ عَلَىٰ خَلَافِ ذَلِكَ — مَصْرُعُ لَرِي دَخْنِي

متزه عن جميع قيودات الكائنات والحوادث جمله لرى اليه
الله يارني - مذکور بيت لری، گوایا یکدیگر لرینی متوجهی باخود برویانی
مؤیدی دور .

الله يارقی کتاپیده گی « دریان معرفة الله تعالیٰ » نصلی فی ؟ توحید
بایی ده گی تلین اربینی او قوغان طلبه لو ، او قوتقان داملاو ، ایشیتکان
تو کستانلیلو بدعه دن عاری ، خرافات دن خالی او لارق مشرك لیک فی
میندن او زاق او لارق لری حاله ایمانی قوت لیک ، زمانه حینق
یونجی مُوحَّدی بولوب بیشیشدورلو . (لطفاً مزبور باب لو گه مراجعت
لری رجا اولنور)

صوفی الله یارنی کتابیده آنچق آنچق آیت کریم، دن استقباط
قیملنگان و احادیث شریقه دن اقتباس اینلگان شکردن شیرین کلام لر،
مازنلی تانلی سخن لر باردار . چنانچه :

١ - سوره أحزاب ده گي ٦٧ ينجي آيت جليله مي
الْأَخْلَقُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِيَعْضُ عَدُوٌ إِلَّا الْمُتَقِينَ

بولور بربوگه دشمن دوست دیگانلر

مگر تقوی یولیده غم یگانلر

دیپ برویت له بیان ابتمشدور .

- 1 -

هو شیار یوایش گه چاقرادر ، همده ایکی قنورنی یو مضرع گه
جاپلش بلان ادیب لریز گه جناس دن نوونه هم کورسانکان دور .

توضیحاتی در:

خداوند اکھر دور یو شک ریب

روا یوقتوں انگا اور تاق ایلہ عیب

معرض لونی افاده سینه کوره الله تعالیٰ فی شک سیز ۶ شبہ صیز
بریغی فی ، و تنها لیغی فی بیان ایتوب اونی ذاتیغه شریک قاتیش ،
عیب تاقیش فی هر گیز روا ایاسلیغی فی بیلدیرادور فقط فقط الله تعالیٰ فی
بکه ویگاهه لیغی فی اثبات قیلادور ٹونی بلان برایر پیغمبریز محمد
مصطفی علیه السلام فی امت لرینی از تحت دل توحید ده ثابت قدم بولیش
لرینی تاکید لا یدور .

اویزی بی شبـه در هم بی نمونه

روا ایرمس انگا چون و چگونه

بیت لوبیله الله تعالیٰ هیچ یونسنه گه او خشنا مایدور ، الله تعالیٰ فی
مشلی ، مانندی ، تینگی ، او خشناهی یوقدور ، قایسی خیله و قنداق شکله
دیک روا ایها صلیفی فی صراحت ایله ، مبتدی لر آنگلا بدور غات
دوجه ده ساده آسان افت لر بلان قولای بوطرزده بیان قیلادر .
بو ایسه لینس کمیشله شیئی نهی اوز گنه میدور یاخود توجه میدور .
اشو - :

کونگل دن کېچىسىه کوزَگە توشىسىه هر شىء

ایرور اندین مُنْزَه خالق و حمی

مصر علایی چو ده هم عالی او چو ق افاده لیدور .

- 1 -

الْبَارِقُ سَتَّ گَهُ اتباعِ ابْيَشِ دَهْ گَيْ كُورُوشْ لوْنِي اوْشِيو
ايکى بىت بلان رسالتپناه صَلَوةً عَلَى أَبِيهِ شِيشِي گَهُ من جمیع الوجوه قابع بولیش قن
حصر قىلش كېي دور .

ديمه تو قلوم فلان بزروك ايشينى
قوية كورمه نبى نى قىلمىشى نى
روادور اقتدا فاجر گه قىلسانڭ
حدىث مصطفى نى يخشى يىلسانڭ
اوشيو بىريت شول حدىث نى اوز كَفَهْ سيدر .
عن أبي هريرة رضي الله عنه
صلوا خلفَ كُلّ بَرٍ وَ فَاجِرٍ
(آخرجه ابو داود ودارقطنى واللنظ ل)

فقه گه دائير فصل لرىدە دىور كە :

لبَا سیدە حرام آغشتە بولسە
اوشنل آغشتە سى بروشته بولسە
اوشنل تون برله اوتكازگان نمازى
قبول ايرناس دىدى اول فخر رازى

اكر بولسە حرام اول لقمه شوم
اني نعمت ديمه ، دى زهر زقوم

۲ - صفحه سوره سینك ۸ ينجى آيت كرييھى :
وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (ني)
يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا فُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتَمِّمٌ نُورِهِ

چراڭى نى كە حق ياندىردى قويىدى
آنى كىيم پوف ديدى سقالى كويىدى
دېب ايکى مىرع ده قام معنا سىلە تفسير واياضاح ايتىشدۇر .
۳ - وينە الله يار حضرت لرى - ؟ اوشيو .

او تو ملس **جُرم شرك** اي مرد سالك
او قار لطف ايلاسە ما دۇنْ ذلك مەسىھ علارىلە
إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرِكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ
نص جليلى نسا سوره سينك ۴۸ ينجى آيت كرييھى سينى تركستان
خلىقىھ اوزلىنىي اوزبىك چە تىليمىدە ھە معنى سينى ھە تفسىي يىنى حقىقىھ آنگلانا
يەميسىش بىرىشىدۇر .

رسول أكرم صَلَوةً عَلَى أَبِيهِ شِيشِي نى
وَعَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ فَإِنَّ يَدَ اللَّهِ عَلَى الْجَمَاعَةِ وَمَنْ شَذَّ فِي النَّارِ
حدىث شريف لربى

جماعت دن او زونك نى قىلمە ممتاز
چاپار كوب توپدن آيرىلغان قوشە باز
ubarat لوپلە افادە ايتىشدۇر .

لچك^(۱) يخشى بزى دستار يمېزدن

ایران لرعان ايتار كردار يمېزدن

بىت لریده گى مضموننى تھسىر لە و تأثر لە بيان اىتدى .

عزيز و خاتم اوچىلار ۱ بى حكايىت الله يارنى فقهه گە عايد
کوروش لرىشىن ، داستان چىلىك طرز لریده بولغان افادە لریدن بىرغۇنە
دور عبرت اوچون ھم كافى دور ھم واقى دور عصر يېزنى اصطلاحىچە
يازو چىلىك سىستم نى روماناستق نوعى دن دور .

الله يارقى - احلاق و آداب گە راجع نظرىيە لرى اىسە ، كتابىقى
صحىنە لرى بى موضوع لو بلان طوبتو لو دور ، صىوه سىلە برقاچ بىت
لرى تىدىم اولنور .

وينه اولنىات نى مسلكىدە ، تو قوم لریده رىاكارلىك يوقتۇر ، زمانە
سبىشكى خان لرىنى ، شەزادە لرىنى ، أعيان و أئراپ لرىنى ماقتاش ،
مرقىيە لر ، مەدحىيە لر ، قصىيە لرىيازىش و شونسگا ارخشاش تىل ياغلامە
چىلىككى ، خوجە كورسون كېي رىاكارانە حركت لردىن او زاق ،
بركناھە گە چىكىلىگان بى شخصىت دور .

ايلىق ، اهلىقە قىلغان نصيحت لرى ، وصىمت لرى ، ملت گە
قىلغان ارشاد لرى مە مى - بىقارىدە گى چەلە لرىزنى تائىد ايتادرر .
گىرچە عادل سلطانلىقى عدالىقى نى تقدىر وبەض رجال الدولە لرقى

(۱) اىچىكى قىرغىز لەقى دور . قىرغىز خاتون لر يەن بۇ چە لرف باشىھە
سالادور غان روما لى در كىن گى زمان لرده او زبىك خانوت لرنى ياشى
تۇختاغان لرى ئۇ اورايدورغان بولىپ عادت شىكايى آفاندۇر . اما كېچىك
لرنى دۇرە دېلادور . بونى سېنى ياشىر جۇوان خاتون لر اورايدورلار .

صوفى الله يار بى منظوم خطابىدە ، حرام دن نە درجه دە نفتر
قىلىش لازم كىلغا نىلىقى نى ، شىريعىت مىزىدە حرام الله نى زهرەت
زقۇم دن بى تۈركىكان لېغى نى آپ آچق بىيان قىلادۇر . دىنى مثال
اوچون حكايىت لریدن بى حكايىت دە ائەم اربعە دن امام احمد حنبل
رسەم الله حضور يە، بى بىوه زن (خاتون) كېلىپ با امام ۱ ياخادى قوم ۱
من بى قول خاتون من كېبىلەن ، ياقغايى چىراڭمۇ يوق آيدىن دە چىرخ
او گوروب (ايگىریب) اوقات قىلامن . عادقىم چە بى كېچە مى آي نورىدە
چىرخ او گورور اىردىم بى طرف دن آى باندى دېلگەر طرفدىن مەشەل
لرېلە ، حشمت و دىرىبە لويەلە خەلیفە رامىيە) او توب قالىي ، من ھم او
مشعل نى روشن لېغىدىن فايىدە لانب آپىل - قاپىل (شاشىلغاچە) چىرخم
نى غوم - غوم اىتدىيىب بى ايڭىي قەيم اىفلەك بىگىرېب آلمىم .
عىبا - ۱ او شەلە دە او گورىلگان اىفەك ؟

منگا اول رىشە اي قطب زمانە

جواب آيغىل حلال او لغايمۇ يانە ؟

دېب ققاوا سورادى .

اما م - ؟ قىنداق خاتون سن ؟ قىسى خاندان دن من ؟

بۇ كۆنگى غىلتۇر ئەلەنە مونداڭ دىن غەمىدە من دېب خطاب قىلىدى لە .

اول خاتون - بىشە حاقي عائىلە سىداناونى بلان بى توغۇشقا من دىدىي ،

اما م - انداغ بولسا سىز گە چائىز اىسدىور دىدى دە

درىغا ايراتىن بولغاپ يورىب مىز

عمامە بى عېش چولغاپ يورىب مىز

بز بوجت تى اوز اهليغه ، بجزه دиде لرگه توك ايتوب او زيليزه
 دوام ايتاويراسيز . فلك نى چرخى هم او زيلگا نيدىك ايلانىب كىتا
 ويرادى كمه نى قوياد يغه - داد يغه هم قارا مابدى .
 صوفى الشوار نى آنديث لرى غالبا ، سياست نى رحم ، شفتت ،
 مرحت قاتيغان ئىندىن ، لذا سياست نى اوپون لريگه سطونج نى
 اوپون لريدىن هم زياده راق مهارت لازم ليفى نى يىلدىرادى ، عكىس حالدە
 سياست گە ، دوات ايش لريگه قارىشى سليلك نى افضل يىلا دور .
 بنا عليه آچ قارنۇم تېنج قولاغم دىب راحت وفراغت لە عمر كىچرىش نى
 ترجىح قىلادور .
 حقىقت دە ، غربىي بى زوال است .

اخلاقى كوروش لرى حقىنە برايىكى سوز

انصاف كوزىلە ، أطراف لى روشه ، براز دقت ايله باقلسى ،
 كتاب لريفى تورلى قورلى فصل لرندىن تورلى تورلى موضوع لرىنىدىن ،
 گلستان دن گل تىر گاندېكى ئونه طریقىلە تىرىپ توپلانغان توباندە گى
 چىشىدلى اشعارلى مطلقا رسول اکرم ﷺ نى اخلاق لريله متخلق
 بولىش و آداب لريله متأدب بولىشيمىز اوچون لا يقىلە و بتارلىك بى درس دور ،
 زيرا حديث شريف دن اقتىامان ايتالىمىشدور ، بعض أبيات لريده بشەلە لرگە
بىك بولاس لىغۇنى اوز قول كوچى بلان پىشانە تىوى قىلىپ كىچىنەكىنى
توصىيە قىلغاندۇيىك آناغە ايشانب آلدانب يورماسىن او زىينى قول كوچى
بلان ، رياضت بلان هم دنيا وهم آخرت ايشلىرى اوچون چالىشۇ لازم
لىغۇنى تاكىد لايىدور .

قارىخى خىولى ايشلىرىنى تصدقى ، صداقت ايله عدالت ايله ، قىلغان خدمت
 لربىنى تحسىن ايتىلسە باكى يوقدر . أما نىمە دندور الله يار ، سلطان لرگە
 يقين بولشىدىن حذر قىلاردى كلىلە نى ايتكانىدىك ، صحبت سلطان ،
 آتش سوزان دىرايردى . منصب دارلىكىدىن قايتاواردى . قناعت ليك
 حيات نى توجىح ايدىرىدى .

بودنيدان اگراوتسانك قوروق لب

كونگل غە آلمە هر كىز ياد منصب

او تار دنیادە هر كىم بولسە دين ليك

بىلور منصب دن آرتق خوشە چىن ليك

بىت لريلە باشاق تىرىپ بىر كارىزىش نى منصب دار بولىشدىن
 آرتق يعف افضل بىلور ايدى . بونظرىبە لرى غالبا وظيفە شناسلىك نى
 قىين لىغى دن نفس امادە نى ئاظالم و ييان لىغى سبلى ، الله يار نى
 ملاحظەمى هم امام ابو حنيفة رحمه الله نى قضا ايشى نى قبول قىلغان
 لىغى قېلىنىدىن بولسە كىرك ، ورنە تارىخىنە حققانىت ايله ، عدالت ايله
 وظيفە كورغان حكمدارلار ، قاضى لر كوب بولغان دور ، الله يارم
 البتە اونى مدرىكى دور .

اگر ايفلە سە راه راست دە ثابت قدم بولوب خالق رضا سىچون ،
 خلق منفعى اوچون جانى نى فدا ، مالىنى خرج قىلغان كىشىلىرىنى
 اىكى دنیادە آق يوزلى بولىشى مسلم در ، هاي هاى ؟ او نكەنە يتسون ،
 قى شونداقة سى ؟

مۇھەممەد ئالدى عالم خلق خوش دن
 آذىز ميسىر ايتىمىدى آلتون كەموش دن
 يېتىشكان اير بولور بىلە خاموش
 اگرىتىيلىسە مىنْ هېچ قىلىغانى جوش
 بىلەينىڭ نى قوتى باردە ئالوب بىل
 كونڭل باغان سوغار كېتىما تۈرىپ سىل
 نە رسوا پىرايرور نفسى اوچۇن خوار
 مىرىدى ايشىگىدە بولسە اول زار
 كىشى دىسە ولى نى غىب دان دور
 نعوذ بالله اول سوز كوب يمان در
 خدانىڭ خاصە سىدور علم غىبى
 بوسۇزنىڭ بولغانى بىرذە رىبى
 اگرىريوزىنى سلطانى بولدىنىڭ
 اولوم چىڭالىغە آخر تو قولدىنىڭ
 مرحوم الله يارنى ادبىيات مىزگە قىافان خدمت لرى هم بىلە
 چىلەرى نزىبدە شایان حىوت ، لاپق ذكر دور . شعر نى اينىڭ
 نزاكت لىك و بلاغت لىك قسم لوندن بوي جناس (فصلى) ده :

اگر تاش چىنسە ايلدن چقىب تاش
 كشىگە ايگەمگەي ھەمتلى قىل باش
 ايشانەم آته غە قالمە طلب دن
 سور الماسدور قىامت دە نسب دن
 حسب فوق نسب دوراي نوكحال
 ايفك دن اوتكارور خوب ايشلا گان شال
 كورونك بولطالب ايلە بولەنلىپى
 اولوغ دريا بىيده خشىك لب نى
 اگرچە نوح اوغلين عرض ايتىدى
 خدادن كىنس من اهلەك ايشىتىدى
 اگر قىلسانك سفر دار الحىاتە
 خوب آته باردىمە ، قارماش خوب آته
 مىسلمان اوغلىدە بولسە سىچوک تىل
 ئالوب كىلسە بولور بىرقل ايلە فيل
 يمان تىل شوملىقى گە جانگە اور گائى
 گە جاندىن اوتب ايمان گە اور گائى

بیت ده گی :- اولگی اوون - عدد اعتبار یله (۱۰) در . کین گی
اون آشلق ، ارزاق معناده نان قیلیندا دور غان اوون در .
آخرغى مصروعه گی اونى - آواز ، صدا معنا سیده توکى لفظ
دور ؛ ایمکجى اونى مرکب کلمه دور . او - اوش ، اوشل معنا
لوبىدە کى ضېير غایب دور . عربچە مى هۇ - دور . نى ، مفهول دور .
ایكى مى توکىب لافب او - بلان - نى - دن « اونى » شکل -
فوتوغرافى چقاو يەشدور .
اوى خانون لرى اوچون اوشبو ایكى مصروع لوئى هم شىان ذكر دوو .

سرین فاش ايلامس گرغم ده اولسون
اگرتنگ بولسە ايتور بولسە بولسون

* * *

اجتاعى حيائىز گە هم دىنى - هم مدنى جەت لەدن نى درجه عالى
قيمت بېرىلسە ازىزدور غان ، امت لېيگە ارشادا ، حڪم تعلیما
النفات قىلقان

رسول اکرم صلى الله عليه وسلم نى حدیث شریف لرى :
وَعَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ : كُنْتُ عِنْدَ رَسُولِ
الله صلى الله عليه وسلم وَعِنْدَهُ مِيمُونَةً ، فَأَقْبَلَ ابْنُ أُمِّ مَكْتُومٍ
وَذَلِكَ بَعْدَ أَنْ أُمِّ مَرْنَا بِالْحِجَابِ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ احْتَجَبَا
مِنْهُ ، فَقَلَّا يَا رَسُولَ اللهِ أَمِّيْسَ هُوَ أَعْمَى لَا يَبْصِرُ فَوْلَا يَعْرَفُنَا .
فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَفَعْمَيْنَا وَانْ أَنْتُمَا أَلَسْتُمَا تُبَصِّرُانِهِ .
(رواه ابو داود والترمذى وقال حدیث حسن صحيح)

- ۱۹ -

گوزيدن ياش اگر ۋورقوب توڭار ياش
دۇ رحمەت بولور هر ياشىغە چاش
مصروع ده گى اوڭى ياش يىكىت ، او سپىرىن معنا سیدە بولوب
كىين گى ياش ، كوز ياشىدر .
توكل امريدن اى يوز او گورغان
بويورغان غە مخالف دور بو يورغان

بىتى ده گى اوڭى بويورغان ، أمر - فرمان معنا سیدە . كىين گى
بويورغان تۈركىب مزجى قىيلىندن دور . بو - اسم اشارت دور عربچە مى
« هذا » فارسچىچىسى « اين » دور . يورغان - کلمەسى ، تورغان كىي
توکى لفت مىز دور ، بو - ايلە ، يورغان بىلاشت « بويورغان »
شكىپىن آمشدور .

خوش اول زن يىلماسه يەودە دىرنى
سچوڭ لفظى بلان شاد ايتىسىه ايرنى
اگراون يىل اوپىدە بولىسىه اون
اونى چەمس اونى ايتورغە بىرکون

بو مصروع لو يىخشى خاتون لرنى خصلت لرى بىيانىدە كېلىت يەشدور .
يىخشى خاتون لرنى اوينىدە اون تو گاب فالوب ، بىش اون كون
گنه اىز مبالغە سىلە اگراون يىل اوپىدە اون بولماسىم ، اوشل روزغار
كەچىليمكى نى ايتىش غە اونى بىعنى آوازى هر گىز چقىما يەدور .
ايىغە سوزلاش نى اىپ كۈرمابىدور

- ۱۸ -

۹ (۷)

دور معنا لىيگە كىلور . دىخى نە كەس (ناكس) لىيگە
بى عارىمك ، بىتى قىتۇغ لىك قىلىپ تىرمۇلوب براولرنى مالىغە -
جانىقە سۇق لىك قىلىش دن كوره آدم فى اولگانچىنى دىغانچى بىنچى
مصرع دە گى ايڭى آلا كەمە سىقى بىنچىسى ، پىس معنادە آلاقن
دىك دور ايڭىنجى آلا ، ايڭى بوزلىك ، ايڭى سوزايك ، آلا
- بولە - ئەف لىك يعنى منافق لىك دە كىايە دور .

أوزولمس سالمەنى بويىنونگىغە سالىھ

اڭرىچە آلمە دور رخسارى آلمە

اولگى مصروع دە گى اوڭى سالە قىرغىزچە لفت دور معناسى :
بىمىتىر ايلە ايڭى مىتىر آراسىندا بىراغاج (كەنك) نى براو چىغە ،
آت نى باشى ايلاشكو ندىك مقداردە گى ارغىچى نى ايڭى اوچى
باڭلانا دور دە كەتكى نى يە براوچى (باش طرفى) قولدە تو تىلادور .
قاچقاق آتلارنى ايجابە كوره گاه سوارى ، گە پىادە قورب وقىن
هاڭغاندە كەتكى نى اوزاتب اوچىدە مستطىل حلقة شىكلىنى آفان سيرغان
غە اوخشاش ارغىچى نى قاچقاق آت نى بويىنە سالىنادور . صونگرا
جزئىي علیيات بىلان آت نى او شىلاب ياتاكلاب بىضا مىنېب توقب
كىلىتىرلا دور . بونى اسمى نى سالە دېيلادور .

اندجان ولايىتىكە تابع أرسلان باب آتە قىرغىزلىرىنى اصطلاح لرىچە
اوقرورق دېيلا دور . يىگرمە بىراشىدە گى تاغ سياحتم دە مذكور
قىرغىز لرفى يايلا ولزندە قاچكان آتىم نى خىلى سىرگىدان لىكىدىن
كىيىن قىرغىز لرفى چوەنداز (چپ انداز) لوى ذكر قىلەغان
اوقرورق قوللاش اصولىلە آت نى بىزور قولغا كىلتۈغان يوردى لر .
الله يارنى اوشبو مقام گە مناصب سوپاڭان

بو مەبارك حديث شریف فى معنا لارىنى، مآل لارىنى سبب ورود لارىنى،
محترم اوقو چىلەر يېز ايلە بىاپىر ھە مىز صوفى الله يارفى قىلىدىن تىننگلايدىك .

حکایت

پىمبر دارىدە بىر كور گىداپى كىلىپ اىردى تىلاب خىرى خىداي
تورىپ اىردى قراشب بعض ازواج غضب بىلە فارادى شاھ مەراج
بىزاندن قاچجادىك كوردىپ بوساچىل دىد بىلە اى شەنساھ قبائل
الرغە دىدىلەر سلطان ابوار اگر كور بولسە اول سىز لر دە كوزبار
الر بىز بىلەدەك دىب زارى قىلدى گەرلەر كوز لىريدىن جارى قىلدى
نە سوز پېغىمپازواجىھە ئاخاڭ الار اىردى جىمیع شېھە دن پاك

وينە طمع نايقە لېب آچكۈنچە اول آچ
طمع بويى كورو نماي بويى دن قاچ

الله يارنى بومصرع لوى ، تەنديب أخلاق اوچجون نى درجه دە
حڪمت لىك ايڭان ليفى آشكار مىداندە دور . ادبىيات مىزانىلە
اوچجا نقاۋىدە ، خىلى آغىر كىلادور ؟ طمع نى قامى بويى كورونار -
كودۇغا ز اونى بويى دن هىدى (توقۇ) سى دن قاچىش گە بويورادور
مصرع دە گى اوڭى بويى يەنى قد قامى ، ايڭىنجى بويى - هىدى
دىك دور (گۆزل درس در)

آلا بولغان ، آلا بولغاندەن ، آرتق

كومولگان تىرمۇلېب تورگاندەن آرتق

بىيت لرى كوب ئاثىرلىدۇر : پىس بولىپ بورىش منافق بولىپ
يورىشدىن يىشىراق دور . باخود منافق لىك ، پىس لىكىدىن ھە بىتىرات

قوروق یورمه قوروق دست اجلده
سالور ناگه گمان ایتماس محلده
مشرع لوی یوقاریده گی جمله لریز نی هم تاکید، هم تائید ایندادور.
بو مشرع ده گی برخی قوروق ترکی افظ در، بوش و غفلت
معنا لریگه هم کیلادر.
ایکنچی قوروق ذکری کیچکان او قروق دن ْخُتف در.
خلاصه: سالمه لغت حقیله آنگلاشیدی.

کیلا یلوک ذکری کیچکان مشرع ده گی ایکنچی سالمه کامه سیقه، بوایسه سال
امریندن نه حاضر او لان سالمه معناده در. ایکنچی مشرع ده گی ایکی آلمه
کامه لرینی اولگی مو میوه معناده گی آلمه دن عبادت دور اما کیمین گی آلمه
اگر چندیکه رخساری آلمه دیکه قیپیزیل بولسهم، سن او شنداق خاتون نی
آلماغیل، چرا پیغامبر ایکه قیپیزیل دیوب، بیقی قتبیغ، شرم سیز، خاتون دن کنایه
دور که بونداق لرینی او زولمن سالمه گه او خشا نشدور؟ عترت ...

إِيَّاكُمْ وَخَضْرَاءَ الدَّمَنْ حدیث شریفی، شونداق قیزیل بیت
خاتون لردن حذر قیلیش او پچون وارد بولشدور.
بعض پر حیا سیز خاتون لر حقدنه وارد بولغان حدیث شریف دن اقتباس
قیلنغان او شبو بو بینی هم حقیقت دن غونه دور.

یمان خاتون شیاطین قمچی سیدور
قولین با غالا غوجی ار غمچی سیدور
النِّسَاءُ شَبَّاكَةُ الشَّيَاطِينِ يَصِيدُهُنَّ الْجَالَ. (الحدیث)

حال ترجیحی یازیلگان صوف الله یارقی و اتوینی آذکوب ذکری
کیچدی، حقیله یا زیاد سبله استفاده آرزو سنه بولگان لر، دهاباشقه
اولر گه مراجعت ایته بیولرلر. بعض طالب لرقی رغبت لریگه کوره
تمید یزفی خاتمه سیده صوف الله یارقی نصیحت کی ارشاد لریندن
و جناس قسمیدن یعنی لطیفه آمیز، مناسبت لیک شعر لریندن
نالاب، منفعت لیک تعجبات لریله او شبو صحیفه میزم زینت لاندی.
بو مؤثر اتفق، یاش ارسپرین لر گه گه ایز بلکه عامه اهل سواد
اوچون هم چوق مقید دور، چونکه بو ایاتی کوزی آچق لریز گه
خیلی عبرت لیک دور، عترت فی او ز گه سیدور دیلساه مجادور.

فیلور قتبیغ تکلام اونگ ایشینگ چب
سو زینگ تیکلب کونگل بوز غونه تیکلب
پیکیت لیکده عجب خوش خوف وزاری
یاغن لیک کیله خوب یل نشی باهاری
الوغ همت پیگیت لر گه کیور ک پیر
کان سیز او چفای کوب بولس هم تیر
دیه، حریکه بولس بی معانی
اگر قیل زهر لیک بولس تیل آنی
طعم لیک سبلیدن ده دور سبلینگان
تیلانگاندن ایور آرقق نیلینگان
اگرچه هر کچه دل مخزنده
با فارسن کوبتوروپ کوبتوروه سبله
شریعت ایشلوینی بیامسنگ من
اکرسکسان گه کرسنگ مثل مکسان

امتنى قىلىيە تلقين قىلغان ، سوتى يلان دىن مىين اسلام
لوي سېقت ايتكان بىزات دور .

صوفى الله يار بخارا ده ياشادى ، اوراده اوپلاندى - جاياندى
يىگرمەينى ياستىدە گى اوغلىنى سەرقىندە گە جوناثانى مانا سەبىلە بولغان
فراق (جدا لىيک) اقنا سىدە اوغلىيە قىلغان فرق تورت بىت لىيک
وصىنى گۈچە اوغلىيە مخصوص خطاب قىلغان بولسەم ، افادە عموم
نى قىلادورغان ئائىرلىيک ، عبرت لىيک نصىحى هر كىن اوچون شابان
اسەفادە دور .

بو كىتابنى آخر لوبىدە مندرج دور . نصىحەتنى ايدامى :
تولام اولدور اى فرزانە فرزند نىڭدارىنىڭ سى بولسۇن خداوەند
كۈزۈم نى **روشى صادق محمد** براق بولسۇن يوزىنگىن دىدە بىد

نصىحەتلىك اقنا سى

سەھىلر قوب **كۇفاردىستىنگ** دعا، قىلە مونكىلوغ آتابولە آناغە
الله يار حضرت لوي اوغلى دن آيرىلدەن صونڭرا بخارا ده
اون يىل مەت چە ياشادى . اندىن كىين مەكە يولي - يىكە يولي دىب
بىت الله شريف نى زىارتى قىصدىلە بخارا دن آيرىلدى .

ارض و مۇن گىزدى ، بىغارستان ده بولىدى . بودىيارلەدە اوزىنى كېم
ايكانلىيەنى مۇن قولىلەم فعلىلە غىبا بايشېتلەن ئەنۋەتىنە مەنابۇت
اينىدى .

اورادن اسکەندرىيە گە كىيلدى تفراغى شوندە ئىكەن بوجايدە
دار ئەنۋەتىن - دارالباقا گە رەحلەت قىيلدى الله رحمت ايلاسون

إِنَّ اللَّهَ إِلَيْهِ رَاجِعُون

مېرىعت سېز كىشى اوچسە هوا گە
كونىڭلۇ بىرمه اينىك دىيگە خودنما گە
اگرچىنديكە بولسانڭ قطب ابور
دىيگىل نى دانشىم ، نى دە ايشيم وار
ندم نورىن كونىڭلەن قىلمە غايب
اگو ئاپىب اىورىن كىتىم ئاپب
قالوب سن تىنگە دىب احوال تىنگە
مشقتلى باشىنگە گا رىنگە - ارنگە
باقاسىز نۇرسە لر گە خوب بقايسىز
نچوک اوزجانڭىز گە اوت يقايسىز
اوقارمن دىب اوقاردە بولغىل شاد
اوئىنگى دىبدور اوئىنگى آلغاي بوجلاڭ
بىگىل كە كېچە نورمەكتەن يسانڭ غەم
بولور ايشىم اگر كوب تويسە اسخى
الەى لطف قىل موندە و اندە
منى بىنده ايتب بىند ايت بوبىنده

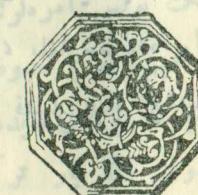
اسلام عالىقىق فقىئە لوي ،
آنا طولى تورك لىينىك يۇنس امرەلرى ، بورصە دە مدفون امير
سلطان لوي وباشقە لرى (رحىم الله) تصوف دە فقە دە اوزلەيدىن
كىين دنيا گە كېلىگانلار اوچون عبرتلى فايىدەلى اثرلار قالدىرغان ، بىوار -
 يول آچكان بولسەلۇ ، بىزنى صوفى الله يار تو كىستان لىلار اوچون اولاً
اسلام نىڭ حق يۈلەنى آچقان ، اسلام آدابى نى ، اسلام اخلاقى نى
أينىغاغان ، بوزولماغان حالدە پىغمەبرىزنى كورساققان ، بورغان ، صحابە
لونى طى قىلغان يول لىينى ، اصلەندىن عىنى نقل قىلماپ ملتى دىماقىغە ،

مغفور مرحوم الله يار حضرتلى : او زون بولىيك ، قوى
كوزلىك جيران سقال يىك بر ذات ايدى لر . وفاتنده ياشى توقان
دە ايدى . خاف اولارق : محمد صادق اوغلى ، أمينه وحليمە
اسمنده ايکى قىزى قالدى

بىتون تو كستان - الوع تركستاننى او لادرلى او ذاتنى
دعا گوئى دور ، مخلص و خير خواهيدر .

اگر جويند قارىخ وفاتش زجىم "غىن" فاف لام بىدار
يىكھزار ، دوصد ، بىست و سه

١٢٢٣

ياراتى قطره دن گوهر پاك
جهانه حكم نى كورساتى مطلق
قىلور هر فصل تورلوكىنىشە حاصل
قىلور بر قرصدين عالم كوزىن سىر
قىلور بر لحظە دە يىلماسى نى دانا
نچو كىيم ايلادى داناي ھراسىم
قالور تاغ آستىدە اندىن چقار پاك
ولىكن بولمادى ھول نوح ياغى
ثنا للخالق غبرا و افلاك
سموات اوينى توپى معلق
پديد ايتدى جهان اىچەرە فواصل
عجب صنع عجب احكام تقدير
ارادە قىلسە اول حى توانا
صفى تفراغين اىستكاج جان ايلە جسم
خلاص اىتسە براونى رب الافلاك
نچو كىيم توپى طوفان دشت قاغى

دیدی سلطانیغه آرایی
حبيب ایتسه اشارت ایریلور
یتارهه بردە مخت قیلماسه هم
چیقاردى لحظه ده نیل آستیدن گرد
بالایغ تیوه توغدی حکمیدین قاش
مسیحه مائده توشتی فلك دین
خلیل او غلی دیک ایتسه صادق الوع
کورو نماس باش انى آل دیده برماش
بېشت آلدیغه کیلسه باستغای کام
یوشـ اس قطره گـمره لیته
الوغ در يالیده خشك لب فـ
چیقاردى سومکانیدین نچوک بوق
قراسودین قیلور کوز نوریدیك شمع
ایلور قاصر عقول آدمیزاد

﴿ دریان نعت رسول الله ﴾

درود بـ عدد هادی دین غـ رسول رحـمـة للـعـالـمـين غـ

ولـ بـ رـمـشـتـ پـرـهـدـهـ اـیدـیـ پـیـکـ
مـددـ قـیـلسـهـ خـدـایـ عـالـمـ آـرـایـ
کـیـشـیـ نـیـنـکـ رـوـزـیـ سـینـ آـرـقـیـلـمـاسـهـ کـمـ
کـلـیـمـیـنـ چـهـرـهـ سـینـ قـیـلـمـاسـ اـوـجـونـ زـرـدـ
نـچـوـکـیـمـ حـضـرـتـ صـالـحـ اـوـجـونـ فـاـشـ
یـیـارـدـیـ مـرـیـمـهـ رـوـزـیـ مـلـکـ دـینـ
ازـلـدـهـ هـرـکـیـشـینـ اـیـلاـسـهـ سـعـدـ
اـکـرـذـبـحـ اـیـتسـهـ لـاـرـقـیـتـارـ مـعـاـیـ باـشـ
کـیـمـهـ بـرـسـهـ جـهـالـتـ خـمـرـیدـینـ جـامـ
یـتـارـ رـحـمـتـ سـوـیـ کـوـکـ کـوـکـیـنـهـ
کـوـرـوـنـگـ بـوـ طـالـبـ اـیـلـهـ بـوـ لـهـ بـ فـیـ
اـکـرـچـهـ اوـتـ بـیـلـهـ سـوـدـهـ بـوـلـورـ فـرـقـ
اـکـرـچـنـدـیـکـهـ شـمـعـ اوـتـدـینـ بـوـلـورـ جـمـعـ
قـیـوـ بـرـ قـدـرـتـیـنـ قـیـلـمـاـکـ کـیـرـاـکـ يـادـ

خـلـیـلـ اللـهـ اوـچـونـ یـانـدـیـرـ دـیـلـارـ نـارـ
غـضـبـ بـیـلـ عـادـیـلـارـنـیـ قـیـلـدـیـ نـابـودـ
بـلـیـغـ قـارـنـیدـهـ اـولـ صـاحـبـ کـرامـتـ
اـکـرـامـرـ اـیـتسـهـ کـیـمـنـیـ فـارـقـ الفـرقـ
نـچـوـکـیـمـ دـوـسـتـیـنـیـ سـلـطـانـ کـوـنـینـ
اـکـرـهـرـ کـیـمـکـاـ بـرـسـهـ عـزـ وـ اـمـدـادـ
سـلـیـمـانـکـیـمـ اـیـکـورـدـیـ اـنـسـ وـ جـنـ دـنـ
غـرضـ قـدـرـتـ نـمـالـیـخـ اـیـلـادـیـ فـاـشـ
کـلـیـمـ اـیـلـکـیـدـاـکـیـ قـوـلـوـغـ عـصـانـیـ
اـکـرـامـرـ اـیـلاـسـهـ کـوـنـینـ بـرـیـاـیـ
دـیدـیـلـارـ حـضـرـتـ رـوـحـ الـامـینـ نـیـ
انـیـنـگـدـیـکـ جـبـرـئـیـلـ سـدـرـهـ پـرـواـزـ
اـکـرـقـیـلـسـهـ بـوـنـیـ حـقـ لـعـینـ فـاـشـ
عـزـیـزـ اـیـتسـهـ قـیـوـ قـلـنـیـ اوـشـلـ شـاهـ
سـلـیـمـانـ خـدـمـتـیـدـهـ قـیـلـدـیـ پـرـواـزـ
غـرضـ قـدـرـتـ نـمـالـیـخـ اـیـرـدـیـ اـیـدـوـسـتـ

خداونگ دوستی مختار القریشی
 ایمس موجود اینگدیک گو هر پاک
 او شل شاهن شهی کیم شمع دین دور
 دیدی معبد اینگه آتن محمد
 تشور مای یریوز یغه سایه سینی
 قدم با سقان منازل ایردی پر عطر
 جمال نعمت و مطلوب کونین
 شرافت موندین او تماس سنت فرض
 همه دین دن بولوب دور دینی بالا
 اینگ او صافینی یوق انتهایی
 خداونگ رحمتی بولسون دمادم

﴿ دریان سبب تأییف ﴾

یازیلدی فارسی تیل برله بومکتوب
 انى کیم کور دیلار تر کی یاران لار
 بتلسه تر کی تیل برله عقیده
 تمن قیلدیلار چون بر نیچه یار

عقیدات فروع قرب محظوظ
 دیدیلار گر دعا قیلسه ایران لار
 کونکل لار بولسه اندین آرمیده
 قلم تارتای خدا بولسون مدد کار

ولیکن ایلان سوز لارنی اجمال
 من بیچاره چونکه عامیدور من
 ایرون من بنده لارنی سرنکونی
 اگر چندی که بولسم مغزی یوق پوست
 الارنیک سوز لارین بوز مای منی زار
 عقیده سوز لارینی قیلدیم اثبات

نصایح دین هم اندک ایلان دیم یاد
 او زومدیک خسته لا ریولغا یمودیب شاد
 کوکار مس تاشه یم غور یاغسه هم کوب

﴿ دریان معرفة الله تعالیٰ ﴾

او زیدن فانی حقه باقی بولق
 کین تور ماق فعل نا روادین
 قضاوه راضی بولماق برجه ایشه
 یانار دین خوف ایتیب یانماق گنه دن
 کین سالماق مخالف اجتهادین
 اکرمینک یل عمل دیب قیلسه یل دور
 تنور جاینگ بولور قالسانک تنور دن
 قالور یخشی اویالغان دن اوی آلغان

﴿ دریان توحید واجب تعالی ﴾

خداوند یکه بر دور بی شک و ریب
انینک فرمانیدین هیچ کیم قوتomas
ایروراول بر چه عالم نینک خداسی
اویزی بی شبه دور هم بی نمونه
کونگله کیچسه کوز کا تو شسه هوشیء
ایرو رحا کم که حکمین او ز کا ایتماس
فرشته لار نبی لار یتمادیلار
ولی فکرایت خدانگ قدر تیغه

﴿ واجب تعالی فی صفاتی بیانیده ﴾

ثبتی دور انینک سکیز صفاتی
حیات علم قدرت هم بصر سمع
حیات اول کیم تیریکدور او ز کابوماس
اویزی نینک ذاتیدین حی دور او شل شه
کیرا کما سدور خداغه هیچ قیوشیء
ایماس محتاج هیچ ایشکا حق تعالی

اکرمونده یارور سن کونگل نی
صفاتی نگه برو دور علم یارا
خلایقدن کیچیکدور یا الوغ دور
تور و شدور یا پور و شدور خیر شردن
کونگله تو شسه قیسی حل پیشه
پیلور هر کیمده بولسه معرفت دین
نفس لیک یا نفس سیز بود نا بود
ضرر دور تقدور یا خیر شر دور
خلایق نینک جمیع فعل قولی
اراده ایلا کاج خلاق عالم
نه ایتسه ایرکی بار و قدرتی بار
تیلینگ نی سقلاموندا غ قول بدین
کلام حقده کیم چون ایلا دی یاد
ائمه یلدی قرآن معنی سین توز
بصر هم سمع ایننک و صفائ بلا شک
نه کیم موجود ایرو ردنیا و دینه
ایشیتماک کور ما کی بی شبه و ریب

قولاق کوزبنده کا حاجت ایور بس
 تیریلسانک آخر تدہ ای خریدار
 ولی کور ماک نی یچون و چنان بیل
 اوشن کیم بیلدور رور بیشک لیکنی
 بیلور هم آدمی نینک بولسہ ایسی
 کلام محدث ایرماس دور قدیم بیل
 خلائق سوزلا یالمس کام تیل سیز
 بتلسه یا او قولسہ آلسہ ایل یاد
 نہ کیم مخلوقیده بار ایرسہ ای شہ
 صفاتی نینک بریسیدور ارادہ
 قدلسہ بر تیکان یاتوشسہ بر قیل
 اگر موری قویار یر اوستیکا پا
 بولاردین یا کیچیک دور یا زیادہ
 صفاتی نک برین تکوین دیمیشلار
 یرا تی کیم نچوک سیز نی و بزنی
 اکروچندیکہ قویماں ایر کہ میز کا
 مناسب ایش ایور یا نا مناسب

خدا ھیچ قیسی نک محتاجی ایرماس
 خدا یم کور ساتور دوستلار غه دیدار
 جہت سیز مثل سیز بیل بیمکان بیل
 بیلور اول یخشی کور ساتھماک لیکنی
 کلام ایرمیش صفاتی نینک بریسی
 انی ایغان سوزی بی کام بی تیل
 خدا محتاج ایمس هج ایشکا هر گیز
 بولار حادث ایور ای آدمیزاد
 خداوندیم ایور اندین مُنڑہ
 مونی بیلکان کیشی یتکای مرادہ
 ارادہ سیز ایمس هیچ ایش یقین بیل
 و کو برذرہ چہ قم بولسہ بی جا
 ایمس دور هج نیمرسہ بی ارادہ
 خدادین خلقہ روزی بر چہ ایشلار
 تقی خلق ایتی بزنی فعل میز نی
 ییریب دور اختیار جزئی ییز کا
 انی قیلماقعہ بندہ بولدی کاسب

او شانچہ اختیار جز تدین باز
 نہ کیم رزقیکہ بولسہ شیب بالا
 حرامیدین ولی منع ایتی ییز نی
 خدا راضی ایمس عصیا نیمیز غه
 کیشی راضی دیسہ عصیان قیلو رغه
 خدا ظلم ایتمدی هیچ بندہ لار غه
 اوشن خلقیکہ تو زیولدین آزار لار
 عذاب ایتسه یو عالم یا او عالم
 نفس سیز خلق ایور یاذی نفس دور
 اکر عفو ایلاسہ او ز فضلید و راول
 یتار بز عاملار غه منچہ بیلسک
 الوغ یولنی قویوب اول کونچہ ای یار

﴿ ایمان نینک یانی ﴾

خدادین هرنہ کیلسہ راست بیلکیل
 مونی یلماں کیشی تانکلا بشیمان
 ایور بردیک زیادہ بولغای گم
 تیلینگ ک برله ینہ اقرار قیلکیل
 مسلمان لیغ یولیده بولدور ایمان
 یقین بیلغیل که ایمان بولغای گم

بوسوز دور اهل سنت نئك طریقى
 بولور اما عمل زايد و نقصان
 عمل ايلانك ولیکن ايمعای سيز
 انى امرین دل جانىنک يىله آل
 نصیب ایتسه بهشت اوز فضلى دورىيل
 غرض اولكىيم عملغە بولمه مغۇر
 عمل قىلما قدىن اهل استفادە
 عملنى نفعى هم ايمان يىلان دور
 نعوذ بالله ايمان سيز كىشىنى
 اگرچە يخشى لار اعمالىن ایتسە
 رياضت بىرلە بولسە ايرته وكىچ
 بولور دوزخ انى آخر مکانى
 اکرايمان نصیب ایتسە كىشىكا
 اکرجىندى كباڭر قىلسە يىحد
 الھى عاصى ميز بىچارە دور ميز
 قوناق ميز بىكىچە دىنلىي هېچە

جىدل

ايتى بوسوز ده هرفېيقى
 تاپار يخشى عمل دين اجرە انسان
 عملدىن داخل جنت بولور ميز
 عمل قىل هم اوزى نىنڭ فضلىنە سال
 عملكى اتّكا قىلماي عمل قىل
 عمل قىلغىل عملغە بىنده مامور
 دىدىيلار نور ايمان دور زىادە
 قچان يلغۇز عمل قىلغان بىلاندور
 قبول ايتىمسا خدایم هىچ ايشىنى
 تصدق يرىيۈزىنى مالىن ایتسە
 اوشل كىيم صدقى بوقتۇر قىلغانى هىچ
 قوتولمس هر كز آنى جسم جانى
 بور اجرە انى خوب قىلىمىشىكا
 تموغىدە قالماس ايمانلىغ مۇبد
 هوايى نفس ايلە آوارە دور ميز
 نە اىش لار كىچە دور بىز دين بىكىچە

صبا قوقار بوتون دين جانلىقىنى كىللە ئۆزىلىسى
 اوزونك راست ايلا كىيل ياكاشف ئىشى
 توزار كىلدىك عدو لا رىنىنڭ تىمامى
 عدو قۇل كىلسە نى كىلغاي قولىدىن
 خدادىن دور ھادىت بىرلە توفيق
 كىشى هر كز انى خلوق دىمىس دور
 اوشل كىيم بىنده سىننگ فعلىدىن بار
 تقى خلوق اىرور فعلى و قولى
 مونى يىلسە كراك ھر خاچ وھر عام
 جىدايى نفعى يوق بولسە نە در كار

فرشته لارنىنڭ بىيانى

هەمە حق بىنده سى دورىشك رىب
 يىمان قىلماق قباخت سوزدىمكدىن
 بلا شىوت يراقى شاه عالم
 ايماس غافل الار هىچ ساعتىدە
 مەرقىب بعضىدىن بعضى فرشته

ملاتكىم اىرورلار عالم غىب
 الار فارغ اىرور اىچماك يىمكدىن
 نساء ايرمىس الارنىنڭ وصفى ايرهم
 الار بىرچە خدانىنڭ طاعتىدە
 اكرچە بىرچە سى طاعت سر شتە

مسلمان لار اوقر قرآننى حالا
 تقى پىغمبر يەمیز دین بورون بىل
 يباردى هر قىو پىغمبر يە
 بارىسى حق تعالى نىنڭ كلامى
 كلامى وصفىدور اى آدمىزاد
 درېيان ايمان به پىغمبران

ثناء و حمد قدرت لىغ خداغە
 الارنىنڭ اول كيم آدم ايردى
 بارىسى تىكىرىنى سويكان قۇلى دور
 خدانى حكمىيىنى هر فعل سوز كا
 يتو شىماس هىچ ولى لرجا لارىغە
 الاردور ذريات آدم خاك
 الاردىن بعضى ايشكا قىلىدிலار نقل
 اول ايش قىداً ايمىسىدۇر انبيادىن
 الار قىصد ايله هر كىز قىلىدیلار
 بارى درىايى رحمىتىدە ايدى غرق
 ايرور برچە كلام حق تعالى
 خداوندىم كتب لارقىلىدى نازل
 كه ايمان كىلتۈرۈب دور مىز بارىغە
 مونى بىلسە كىركەر خاص عامى
 قىلىپ ايردىم صفاتى باپىدە ياد

بىغىشىنىڭ نەزەر ئەتكەن ئەتكەن
 زېغىزىنىڭ نەزەر ئەتكەن ئەتكەن
 بارىسى تىكىرىدىن تائىي خطاب اول
 رسوليغە ايرور شرط اى نىكونام
 نېي دور هر رسول انكلاغا غوجى بول
 دىدىيلار پارە مۇمن بلاس
 سلف كىم اىلادى لطف عنایت
 بشر پىغمېرىن سلطان اعدل
 بوسوزدىن مذهب سفت جماعت
 دىدىيلار عامە فرزند آدم
 كتاب كافى كىم كوب باصفادور
 بشر دە ورنە چىدان بى عملدور
 پىغمېر نىنڭ بارى عادل و اعدل
 ثواب رتبە دە افضل ايرور حال
 بارىنى بەھترىنى مصطفى دور حبىب حق نىكىن انبيادور
 درېيان تصدق معراج

محمد كىم ايرور افضل و اصدق ايرور بىشك شب معراج بىر حق
 حرمىدىن مسجد اقصاغە ناكاه آليپ بارغانيدور آنىدە آكاه

هم اقصدىن سماعە باردى اول نور
سمادين يوقارى هر قىسى جاغە
بار يغە صدقىمىز اقرار مىز بار
مقام سدرە و نجم ملک نى
اكربى كېچەدە كورساتىسىنى كم
پچوك حكم ايلاسە قادر خدادور
يقين يىلىكىلى انى معراجىن اى يار
حبيبن هرنچوك قىلسە سرافراز

﴿ درېيان القاب چهار يار ﴾

يمان يولده ايماس هىچ قىسى مطلق
خدا خلق اوغلىنىه قىلغان عنایت
بشرات بىرىدى اول سلطان ابرار
علي دور طلحە دور هم عبد رحمن
سعيد سعد دور ایغان بواون يار
بشرات بىرىدى اوج فرزند يغە هم
حسن بىرلە حسين ايڭى نېرىه
صحابى دور نبى دور بىچەسى حق
ايرور هر قىسى سى نجم هدایت
بېشىق دور الاردىن قطعى اون يار
ابوبكر و عمر دور سونكرە عثمان
زېير و بو عبيده بولدى اخيار
محمد كيم ايدى هادى عالم
برىسى فاطمه دور هم حظىۋە

كه انسان افضلى بىو بىرىدى
كه اندىن سونك على بى شىھ ايجان
شفاعت خواهيميز يىنك جاشىنى
خلافت بولغاى او توز يلغە توز
الارو قىتىدە بوسنان ايردى هىرىز
قىلا آلماس الاردىك عدل كامىل
بېشىت معرفت گلزارى ايردى
سرمۇي تخلف قىلمادى ھىچ
پىيمېرى قىلىدى او توز يلغە وعدە
تمام ايتاى دىسام امكاني يوقدور
بارىسى رەنمائى راه دين دور
تىوشماس بلکە خاك با لارى غە
كمان يوقتور الارنىنىك قربىتىدە
تلخىف ايلادى اول باسخاغە
خطا بولدى اول اير لارنى مرادى
جماعت اهلىدین آزدى ديماسىمىز

نبى لار صونكىدىن يىلىكىلى بىتحقيق
كه اندىن سونك عمر دو سونكرە عثمان
ايرور بى تورتى امت يىنك نىكىنى
رسول ايدى او كورسم دنيا دن يوز
اول او توز يىلدەشاھ ايردى او تورت اير
الاردىن سونكرە ھىچ عالم و عادل
او شل تورت اير كەاحمد بارى ايردى
رسول الله طريقىن ايرته و كىچ
نچوك بولسون خلاف اول چار سعدە
الارنى و صفىنى ھىچ سانى يوقدور
صحابىن يىنك بارى هم پاڭدىن دور
الاردىن سونكرە ھىچ كىيم جالار يغە
كىشى بولسە نبى يىنك صحبتىدە
صحابى بعضى سى كىيم مرقضى غە
صواب ايردى اول اير لارنى مرادى
خطا بولغان يىلان يازدى ديماسىمىز

ائمه اهل سنت کیم ایدیلار
خطاغه بلکه تابتی لار ثوابی
بیتیب دور جمع الاشیاء دهای شمع

﴿ شرط امامت نی بیانی ﴾

امامت شرط بولدی هردیاره
یوروتکای تاشریعت نی قیادین
اگرچندیکه سلطان بولسه فاسق
قیلور میز جان دل برله اطاعت
ایمسد و شرط امام اول بولسہ معصوم
مسلمان عاقل وبالغ ایر انسان
روادر اقتدا فاجر غه قیلسانگ
اوقوسانگ یخشیلار نی کینیده لیک
بیلور میز برچه مسح موزه نی حق

﴿ دریان کرامت اولیا ﴾

ایرور برحق کرامت اولیا دین عنايت دور ولی لار غه خدادین
کرامت خارق عادت ایرور اسم بولبدور خارق عادت نیچه قسم

دیدیلار معجزه ایطالب دین
مونی یلسانگ کرا کدور آیهالناس
کرامتدور بولور بیشك والشباء
معوقتدور اوشل ایغان کیشیدین
اول استدراج ایرور مانند شیطان
یمان ایشدين قولی کوتاه بولسہ
تقی قیلمه دیکان نی قیلمسه اول
قیوشبه دیکاندین قیلسه پرهیز
فروهم کیتماسه اول یخشی کردار
ولی اول دور عقایدغه موافق
کونکل برمه ایننک دیک خودنماغه
هوا اور تاسیده مینسنه بولوت نی
ولی یلمانک تقی انداغ کدینی
نچوک کیم بولدی سحر سامریدین
قویدین یوقاریغه آقی بی قیل
اوچارلار کافر سناس بالا

مەلەكتىن كەنگەرەتىلىكىنەت

www.uyghurkitab.com

حڪايات

حبيب حق رسول سلطانى ايردى
وضوء ايلاركا يوق ايردى مجالى
ديدى ياعاشه قىلدۇر طهارت
جماعتىغە بارارغە يالدى جىزم
عرق سىلان ايدى گىلىدېك يوزىدىن
ينه قوبتى كە تا تابقاى جماعت
اوزىدىن كىتى درمان يوقىدىن باز
وضوء قىلىدى اوزىدىن كىتى اوچ يول
خلاف ايتىمادى برقىل اىغايدىن
بولور قورقونچى آرتوق عشرتى كم
مبارك دل لارى خوف ايلە قاندۇر
قوياشدىك تىتە دايىم خوف رب دن
يۈك يىرىدىن يقىلغان قالىغايى ساق
الوغ توتمىس كىچىكدىك مذھىن كىنگە، تىوه تايىماڭى ايرمىس قوى يىلە تىنىك
توھملىك بولور افعال خوب نىنك سفردە خوف كوب راغ مالى كوب نىنك

شريعت حكمىن ايتىمای استقامت
شريعتنى كىشىكىم توتسە خوب پاس
خلاف نفس استكمال طاعت
كىشى دىسە ولى نى غىب دان دور
نبى ھم يىلمكاي اوشبو روشندىن
خدائىنىك خاصە سيدۇر علم غىسى
يقيىن بىل غىب ايشدىن فال بىن لار
كىشى چىن دىسە اول باطل سوزىنى
نعود بالله انداغ معتقد دىن
يقيىن بىلكىل كە بعضى نا مسلمان
كوتارور حىق شريعت حكمىن اندىن
بوباطل سوزايرور قول ملاحدى
شريعت كايرور اول فرقە جاحىد
كمان يوقتۇر بولور بىتە كافر
الارىزار ايرور عجب رىيادىن
خدا ھر كىز كوتارمىس اوز كالاردىن

تعجب ايشلارى بولماس كرامات
كرامات موندىن او تماس أىها الناس
بولور مو اندىن آرتوق خرق عادت
نعود بالله اول سوزكوب يمامدور
مكربىلدۇرسە تىكريم بعضى ايشدىن
بو سوزنى بولمغاي بر ذره رىبى
خبو برسە اكريا اهل جن لار
بولوب كافر قرا قىلغاي يوزىنى
خدايىم سقلاغاي بوراي بددىن
ديميش وقتىكە قربت تابسە انسان
بولور يوزى قرامونداغ ديكاندىن
شريعت كايرور اول فرقە جاحىد
كمان يوقتۇر بولور بىتە كافر
الارىزار ايرور عجب رىيادىن
خدا ھر كىز كوتارمىس اوز كالاردىن

کورا گور کا ملایم اول ایکی یار
سورا لار مهر بانیغ بوله اندین
آچار جنت دین اول منزله بانی
جهاتی شوئی یادین کدین چقار پاک
ياتور سن ینکی اویلان نکان یکنديك
خدادين اوز کا کيم بيلغاي باريني

عنایت ايلاسه دانای اسرار
ديکا يلار کير سلاز خوف ايتمه متدين
اکر برسنک جوابي با صوابي
قرانغو گور بولور انداغ فرخناك
كونکل ده غصه قالماس بر چکنديك
که موذين سونکره کي نعمت لارياني

توم دين يراغ غفلت لى بندہ
اجل البتہ بردور او زکا بولمس
قيو قلغه اجل یننك وقتی يتسه
کين قالماس اجل اي ابن آدم
کيشيني ايلکيده هم اول سه هرجان
قيو باعث يلان هرجان اول بودور

﴿ عذاب قبر یننك بيانی ﴾

عذاب قبر کافر لار غه دور چين
بيتیک کوب نسخه مشهور ایچنده
سورا کيم دور خدا برله رسولينك
اکر کير سه فرشته لار غضب دين
اکر هيبيت يلان قيلسه نظاره
ديکا اي آدمي بولدور سينکا جاي
اورا لار گرزی بولان اول ایکی یار
الارينك ضريغه تاب ايتمکا اي تاغ
تولار دوزخ شريدين قبر ايچي دود

﴿ مناجات ﴾

هوای نفس ايله آواره دور من
مسلمان او غلى قيلماں ايشلاريم بار
تولا يارو براذر لار زيوني
کناھيم ظاھر يدين کوب نهانده
عمل هم يوق اکر قيلسام ريدور
بولوب من معصیت در یاسیغه غرق
تیانیب من سفی غافر ليکتنيكا
او گورسہ يوزھمہ قوم قرينداش
يتوشسه سور غالی ایکی فرشته

الهي بندہ من بیچارہ دور من
ایورو من برقہ تقاصا نیمعه اقرار
ایورو من بندہ لارنی سر نکونی
منینکدیك عاصی بولغايم وجهاندہ
تتای چون عین عقلیم بی ضیا دور
اکر چه من یمان قُل باي تا فرق
ولي صادق ایورو من بر لیکنیکا
لحد کا کير سه بولغوز غریب باش
تحیر بولسہ جان غم سر شته

تىرىپىل دىكاج ھمە عەلەمەنلىكىنى
سورا رېنده سىدىن يخشى يەعەلەمەنلىكىنى
حساين ھم تىلارا اول بىندە دىن باز
جوايىن بىر كوسى بىندە اوشل آن
اوزى يىلکاي انكاسالگان عنانىن
يىلارور نامە اعمەل يىمىز ئى
كىيلور نامە او قىنى اوذك قولىدىن
ئىيونفغاندىن قىلورا اول بىندە آواز
كىلوبدور نامە اخلاقىمىغە لايق
غريف دىرىت حق جسم جانى
كىيلور ارقا سىدىن يادىست چىپ دىن
تو تورلا رەم سالو رلار بىنېغە غۇل

ترىح بولمعاى يالبارغا نىغە
قىلور لار جانب دوزخ كشالە
اميديم كوب ايرور غفار آقىتكىدىن
قولونكى قىلماغىل شرمىندە اندە

او دو رحاكم نچوك كىم حكم قىلدى
يغار مخشر يۈرۈدە بىرچە جان ئى
هرايشنى كوب قىلوب دورسەن و ما آز
خدا هېرىندە سىغە قىلسە آسان
اگرقىتىغ تو قار بىندە حساين
بىلور كىچە جمیع حالمىزنى
يىارسە نامە ئى رحمت بولىدىن
قىزىل يوزلوك بولوب اول ھەم سرافراز
او قونك نامە ئى تورغان خلايىق
بېشت عالى بولور جايى مکانى
اگر نامە كىلور بولسە غضب دىن
قرا يوزلوك بولور شرمىندە او لقىل
تقى زنجىر ايتار لار گردىنيغە
بولور تورلوك مشقت لار حوالە
الله قورقە دورمىز حضرتىنگىدىن
يىغىلغاندە يمان يخشى بىندە

نچوك كىچكاي غريب بىندىنكى حالى
تىليمىغە جارى قىلغىل رېم الله
أوزىنك بىندە دىكىل رېم دىكاندە
منى قىل سەن دىكانىمدىن نچوك سود
منى بىندە اپتىب بىند ايت بوبىندە
سورا لور البتە يىشك و نقسان
عذاب اىقسە بنى آدم نە بىلسۇن
كمان يوقتۇر سورا قارنۇيدەي پاك
قالۇر تۈيمى بولاسە ئولدرىندە
بو يىرده بىندە سى نىتىك عقللى قاصل
انى حكىم توتوب ايرىلمە دىكىر

﴿ قىامت حق ترور ﴾

قىامت حق ايرور اى آدمىزاد
خدا قرآن اىچىندە قىلىدى كوب ياد
كىرار جان قىتىه دىن بىشىبە بى ظن
قىلور بورناغىدىك خلاق عالم
يراتسە قىتىه دىن اير ماس بود شوار

اگر اعمالمه ساسام گوزوم فی
 اگر الطافینکا باقسام الـهیم
 اگرسن یا پمسانک ایعلم غیب
 الـهی مغفوت محتاج دور من
 امیدلار کوب ایرور انداخ شرف دین
 حجاب عفو یا پسنه عیب میزغه
 الـهی قورقه دور میز حالمیز دین
 امیدلیک بنده دور میز هم هر آسان
 تلطیف برله سور گیل کاریمیز فی
 اگرچه نا مناسب من یمان من
 اگرچندیکه بولسام زشت بد کار

﴿ ترازوی قیامت بیانی ﴾

ترازو حق ایرور روز قیامت
 اینیک صدقیغه نازل بولدی آیت
 بیلور تنکری اگرچه حالمیز فی
 قیلور آکاه قلین قیلمش لاری غه
 یتوشماس عقل ایگام فی ایشلار یغه
 ترازو بار یغه اقرار یمیز بار

الـهی قیل آغیر میزان میز فی سلامت توت بیزینک ایمان میز فی
 دریان پل صراط

جهنم او زره بر کوپروک صراط آتلیغ تفرگاه
 پشیمان لار او شل کون تو شکای ایچکا
 قلیچدین تیز ایرور قیلدین اینگچکا
 قدم قویسه اینیک آستی جهنم
 بولور فرزند آدم حال مشکل
 عجب حیران بولور فرزند آدم
 اکر قیتای دیسه قویماس مؤکل
 معین کورسەلار خلق اول تب تاب
 بولور جان و همی برله زهر لار آب
 اومنز لدین قو تو لغا یمو غریب باش
 کیم او تکایکیم یقیلغای اول گندر دین
 او تار اندن یشیل دیک بعضی چون باد
 او تار قریب یه لایق بعضی لرد دیک
 یtar آخر دیکان عشر تلی جایه
 الـهی ایلا کیل اولکون نی آسان
 قولینک رسوا بولور روز قیامت
 بیلیپ تصدیق ایتب بول کوب خطرنی
 بومسکن قویمدی عصیان ایتار فی

﴿ مناجات ﴾

الله بندەنی صاحب نەم قىل
طريقِ مستقىم كە سال قۇلۇنىڭ نى
معاىسى لا يىغە تايىدورە پايم
اگر جىدىكە يىحد دور گنا هىم
كرم لىك پادشاها كرد كارا
اگرچەسانى يوق عصيان قىلىپ مىز
الله بولىيكتىن نى حرمەتىدەن

﴿ درييان حوض كوثر ﴾

قيامتىدە پىمبر حوضى دور حق
سوين او لخوضنى سوقدىن ايردى بەراق
دىمى سوايىخسە اندىن هەر مسلمان
خداؤندا نصىب اىتكايى سن اندىن

﴿ درييان شفاعت انبیاء عليهم السلام ﴾

خدا اذنى بىلان حقدور شفاعت
قىلورلار انبیاء و اهل طاعت
شفاعت كىم مۇسلىم ئىلارغا دور سود
ولىكن بولىغى بى اذن معبود

خدا اذن ايلاسە روز قىامت
قىامت كون عجب شدتلى كوندور
او كون نىنك ھېبىتىدەن يىشكُ رىب
زمىن او تادى بىرچە كوه سنكىن
او شل شدقە يىركوك قىلماسە تاب
بولور خم غم بىلان خىردا زىيا
بولور بىر بىر كادىشىن دوست دىكاللار
هوا مسىدىك قىزىرىپەن تىموردىك
كىلۈز نىزە بوبى خورشىد تابان
بولور اوز حالى بىران آدمىزاد
اگر حق يامىسە جرم ايلاكان جاي
قباحت لىك عمل لارتوشىسە كوزكا
محمد كىم اىرور حق نىنك حىبىي
بىلەن ھەمت قورىغە باغلاب اول اىر
ھەمە اوز نفسيكىا بولسە كرفتار
اگر بولسە ايماتو رغان بالە كم

سيوك لوک بندە سى ايلاسە
انىنك قىيىغى لىغى از حد فزو نەور
بولور كوك پارە پارە تاغ تو زغىب
بولور حق خشمەيدەن چۈن بىشمەن كىن
نچوک طاقىت قىلور برقطرە آپ
دىلىليم يەجعَلُ الْوَلْدَانَ شىپا
مكىر تقاوا يولىدە غم يكاللار
غضب قىلغان كىشى بولاعى كوموردىك
خجالات تىريكا غرق اول يىبان
كىلور كونكلىيغە قىلغان ايشلارى ياد
كواهلىك بىر كوسى بىل دست ايلە باى
علاجىن كىم بىلور حضرتىدەن اوز كا
معاىسى دردى نىنك حادقى طېبىي
ھەمە نفسى دىسە اول امتى دىر
محمد امتى مىكىن اوچۇن زار
تاپىلغاندە نچوک جولان قىلور أرم

مینگَ آنداخ آنه دین خوبراق بهراق
 آقاردر يا بولور اول محترم دین
 قیلور حق اذنی برله هر طرف جوش
 نصیبه ایتمگان فرزند آدم
 کیشی بیلماس قیامت دشتیده آه
 اکرامت دیسه خوش دولت بخت
 اگر امت دیسه نور علی نور
 اوشن سلطانکه داعیا الی الله
 بواست لار عجب زشت ایتی حالین
 بهایمدیک ایشی ایچماک یماک دور
 الاهی لطف قیل حسرتی ساعت
 ایوره یخشیلارنی آره سیدین

﴿ بهشت و دوزخ نی بیانی ﴾

ایروز جنت و دوزخ حالی موجود
 کونکاغه سالمه ای عقلی پیاده
 اکرام ایلاسه کوئین برپای بولور برپته نی پوچاغینه جای

عذاب سخت دین هرگز قوتولس
 توتار آخر قولین ایمانی انده
 دیکیل جایز او دور غافر و ساتر
 دیگایسن ایرک اینکدور ایخرد مند
 قلیعه هرنه حکم ایتسه روادر
 آلور مؤمن کشیدین شمع ایمان
 بولور انده همه مقصودی حاصل
 آلمدین حزن خمدین ذره بولماس
 کونکله کیچمکان عز تلاز انده
 قیلورغه جمع بولسه قاف تاقاف
 انی یخشی بیلور تنکریم نی ذاتی
 الاراهلی یلان هیچ فانی بولماس
 که بولماس عرش و کرسی لوح فانی
 عقیده بولدورای فرزند آدم

﴿ مناجات ﴾

الـهـ اعـتقـاد پـاـك بـرـلان منـی آـغـشـتـه قـیـلـغـیـل خـاـک بـرـلان

قبول ایتكايسن ای
تىلىمنى مېيتىك تىلىم قىلسىم ايرۇز
قى عذر اىغالى يوز مېينىگىدىن بىر
كىراڭ تۈزلەر كاۋويسىم ھەر قىويۇز
دېدى حقدور اوزى داناي اسرار
تىرىم خىچىت بىلە آقسە تىرىم دين

درىيان عجز و شكسىتىكى مصنف رحمه الله

او تار دنياده الله يار معىوب مونىشكىدىك يور كائىنەگەن اول كائىنەك خوب
گەھاھىنەك بارە بارە حدەن آشتى
نچوک جان سن نچوک قىن سن نچوک ذات
كناھىنەك آلدىدە ارز نچە يوق تاغ
يوز زىنەك قىيغۇ تىلىنىڭ اچىغۇ دلىنىڭ تاش
ھەمای بېتىتىك اوز كەبىئىنەك بىلە بوم
قىنى سندىك گەنە آستىدە قالغان
يىار دىنگە رىشە طاعتى قولدەن
رىيا برلە اول ايشنى ايلادىنىڭ ھېچ

مناجات اىتى الله يار مسکىن
تىلىم عنر اىغالى ياكا شەر راز
او ياتلىغۇ من ولى ياعالم السر
ايماسىن تۈز كرم خوانىنە يېب تۈز
تىلە ايدىم تىلە ھەر مظلۇنىڭ بار
او شل بەخوف اىتىپ بار و رىيەمدىن

بو سوز دين قىلما غىل بىر ذە مايل
كىريم و غافر و ستار آتىنىكدىن
جماعت اهل سنت قىسىم قىلدىنىڭ
اكرچىنىكە بولساڭ جۇرم پىشە
قىلور شىطان ملعون قصد ايمان
عزيز جان اچىغىدىن كام بولور عقل
قىلور ھەر يازىدە شىطان حىلە و كىيد
اور ار تىرنا غىمىز غە اول لعىن نى
لەددە حىشىر دە كۆفرۈك او قاردا
آيرمە صدقىمىزنى ذاتىمىز دين
منى آزغۇر مغىل دىنيا و دين دە
قولونكىنى قىلما غىل رسواى ماء يوس
شىاطىن مەكر بىرلان يولدەن آزدىم
بەرار و تىرە ماھ ياز و قىشىدىن
كونكىن ملکىن مقام در دنڭ ايت
او ياتلىغۇ قىلما غىل دستار پشدىن
يە شەر مىنە قىلماھ قىيە باشدىن

بىلەنگىنى باغلا مەحکم بولە مەفلاوج
 ياقىب غفلت قراسىن سورەمە يوزكا
 مصاحب لار كەمە عەدە ايردى موندە
 كورارسن قافله نى او تىكا نىز فاش
 كوزونك آچ كاروانى قىلىدىلار كوج
 يىدى خلق او زەغىمىنى سندىن او زە كا
 كيتار لار باقى او يىكا كوندە كوندە
 كوتار مۇسۇن خطرلىك او يقۇدىن باش
 سفر رختىنى باغلا لرىپس و پېش
 ياتارسن فيچە رسوايمىغ يىلە حىف
 كيتار لارخانە مقصودغە ناچار
 ياتورسن موھنۇز اى عقلى كوتاه
 سىنكا اصل وطن نى حكىمەن ايدىسى
 نە قىلغايى سن ولى بى توشه راه
 جمیع كاروانى بحر غم دە
 كىرار يالغۇز باشىنىڭ اول او يىغە ناچار
 قىزىل ئىلدىك يوزونكى سولدورور لار
 قرا ير آستىدە يېچارە بولغاى
 دىمس فرمادىن آرتوق بر كىنە قىيل
 قىنى اولد مەدە درمان كىش دىگالى
 لە قورتى اكىر كىلسە يىگالى

نە قىلغايى بندە حىرسە سر شتە
 و كىرە قىدە يېتكاى داد فرياد
 خىدادىن او زە كا يوق ھېچ حاكم كار
 ثناسى بىلە سبز ايدىسىنك قىلىنىڭ نى
 بولوب بىر كاروان مجىشرغە يورسە
 بولور آخر غى سوداسى ئەخىنندە
 نە كىلتۈردىنىڭ نە تۈركى قىلىمىشىنىڭ بار
 بەهايم قىلما دىم انسان يراتىم
 نەغۇقلىدىتك پەيشان ئىتىنگى نى
 قىنى شىكىر ايتكانىنىڭ مىنكىدىن بىر يغە
 ارىغۇن ذاتىم بىلورغە عالم ايتىم
 قىنى اىغىل منكاقىلغان ايشىنىڭ نى
 بىو حسوندىن فغان اى روسييە واى
 مەكىر غفو ايلاڭاى داتىدە غىب
 يىمانلار يخشىلاردىن ايرىلىنىڭ لار
 يىمانلار اورقا سىدە يېگمان سن

يەتوشىسى سور غالى اىكى فرشتە
 مەكىر تىنگرى تعالى قىلسە امداد
 يقىن بىلە كىل مۇنى اى بندە زار
 تغۇقلىقۇغە باغلا سىنك قىلىنىڭ نى
 لە خەدىن بىرچە آدم او غلى تورسە
 ولىكىن هەركېشى او زە ماتىمىنندە
 خەدا قىلسە ندا اى بندە زار
 تەن تىرىنگىدە تاتلىغ جان يراتىم
 هەميشە ايلا دىم قىرىتىنىڭ نى
 سىنى سالدىم مىسلمانلىغ يېرىنە
 تمام اعضالارىنىڭ نى سالىم ايتىم
 سو غاردىم آب نەعمتدىن تىشىنىڭ نى
 نە بىر كاى سىن جوايىن اى تەن آرای
 اىرۋىر باشدىن ايا غىنىڭ بىرچەسى عىب
 يىنە كىلسە ندا اندىن قىلىنىڭ لار
 مىسلمان او غلى دە طرفە يىمان سن

نضیحت گوشه آیلسانک کوشە قىل جاي

مَكَان اِيتكان يېرىندىر مختلط لاي
او زىن يېلىكان قىچان قالغانلىق
يانيپ عيش و طربىدىن ايسته رېدىن
﴿ مصنف عليه الرحمه نى وصیت لارى ﴾

من اولسىم اى جىع محىم راز منى او زغە ولو كىدىك قىلماڭ اعزاز
قىلىنىڭ متدىك بەهايم جىمىدىن عار
كفن ايلانك چوروك پەر آهنئىم نى
اكرچىندىكە مردم قىلسە لار سوز
مبادا قالمىغا سىز شوملو غومۇغە
جنازم آرقە سىدىن آتىنىكىز تاش
نە اوجون قىلما دىم قللوق احدكە
دعا وزارىغە سىزلار بولونك يار
رجىما مغفترت ليك بىو بارا
خطالار باينى آچقان قلونكىنى
تىلى يوقدور بوقلىنى عندر ايتاركە
بويون سونماقدىن او زكا چارەسى يوق
و كىر عفو ايلاسىنك سن پادشاه سىن

يپاپوب قوشقاى سعادت اهلينه باز
ولىكن باطىئىنگ تزوير ايله حىل
خلايق اىچره فته باشيدورسن
ولىكن باطىئىنگ تزوير ايله حىل
نهانـدـه نفس اـيـتـكـاـ مـبـتـلاـسـنـ
گـنـهـلـارـيـنـكـ نـىـ عـفـواـيـتـكـاـيـ يـيـكـهـارـ
نـكـولـارـ اـورـقاـسـىـدـهـ اـيـلـاـكـاـيـ يـادـ
نـعـوذـ بـالـلـهـ اـولـكـيـمـ حدـ دـىـنـ آـشـرـ
عبـثـ اوـتـكـارـ مـكـيـلـ اـنـىـ عـشـرـنـىـ
ولىكن باطىئىنگ تزنگ ناموس
عهـودـيـنـكـ نـخـلـىـ هـرـكـزـ بـرـمـادـىـ بـرـ
كـوـزـوـنـكـ يـاشـىـقـنىـ اـىـ مـعـزـ يـوقـ باـشـ
قـنـاعـتـ مـعـدـنـيـغـهـ آـچـ كـوـزـوـنـكـ آـچـ
ساـچـىـلـهـاـسـدـنـ بـرـوـنـ سـوـرـكـىـلـ اوـزـيـنـگـنـىـ
ياـزـيـلـمـاـيـ عـقـدـهـ لـاـرـيـانـ يـاـزـغـانـيـنـكـدـىـنـ
يـقـانـىـ قـوتـ اـجـلـ توـتمـاـيـ يـقـانـىـ
بـقـادـورـ دـىـمـهـ عـيشـ بـيـ بـقـانـىـ

الـهـيـ بـوـچـهـ آـقـينـكـ حـرـمـتـيـدـيـنـ
 بـوـقاـچـقـانـ بـنـدـهـ غـهـ قـيـلـغـيـلـ تـرـحـمـ
 الـهـيـ بـرـلـيـكـيـنـگـ نـيـ حـرـمـتـيـدـيـنـ
 اـكـرـچـهـ قـيـلـدـيـ قـلـلـوقـ رـشـتـهـسـيـنـ كـمـ
 نـصـيـبـ اـيـتـ آـخـرـتـ فـيـ رـاحـتـيـدـيـنـ
 رـخـ عـصـيـاـهـ ثـوبـ مـغـفـرـتـ سـالـ
 بـوـقاـچـقـانـ قـلـنـىـ رـسـواـ قـيـلـمـهـ يـاـحـيـ
 اـكـرـچـنـدـيـكـهـ يـوـقـ اـيـلـكـيـدـهـ هـيـچـ شـيـ
 نـهـ بـوـلـغـايـ بـوـدـعـالـارـ دـيـ خـدـاـيـمـ
 كـيلـ اـيـطـالـبـ بـوـدـونـدـيـنـ يـوـزـاـوـ كـورـسـنـكـ
 قـدـمـ قـوـيـسـنـكـ اـكـرـبـولـ وـادـيـغـهـ
 عـجـبـ يـوـلـدـورـ اـيـنـكـ پـاـيـانـيـ يـوـقـتـورـ
 طـلـبـ قـيـلـغـانـ اوـشـلـ رـاهـ عـدـمـ دـهـ
 عـجـبـ يـوـلـدـورـ تـمـامـيـ مـحـنـتـ وـرـنجـ
 اوـشـلـ گـنجـ نـهـانـ يـاتـقـانـ زـمـينـدـهـ
 اـكـرـ قـيـلـمـاسـهـ تـسـگـرـيـ هـمـجوـ تـدـيـرـ
 اوـشـلـ اـيـرـيـكـهـ اـيـرـنـكـ اـيـرـيـ بـوـلـغـايـ
 تـخـلـفـ قـيـلـمـاسـهـ هـيـچـ شـرـعـ اـيـشـيـدـيـنـ
 آـلـيـبـ قـوـلـغـهـ چـرـاغـ عـلـمـ ظـاهـرـ عـلـومـ باـطـنـيـ دـهـ بـوـلـسـهـ ماـهـرـ

قـوـ توـلـسـهـ مـاـسـوـاـ دـيـنـ لـطـفـ حـيـ دـيـنـ
 تـكـبـرـ بـوـلـسـهـ مـقـدـارـ دـانـيـ
 بـوـلـوبـ قـلـ لـوـقـدـهـ اـيـتـهـ مـاـعـبـدـنـاـكـ
 اوـزـيـنـ كـمـ تـوـسـهـ هـرـمـؤـمـنـ كـيـشـيـدـيـنـ
 اوـزـيـ هـمـ بـيـلـمـاسـهـ فـانـيـ اـيـكـانـيـنـ
 قـاـنـ بـوـلـغـانـ كـيـشـيـ هـرـكـزـ دـيـمـاسـدـورـ
 قـيـقـانـ عـاقـلـ كـيـشـيـ بـرـگـلـايـ انـكـاـپـلـ
 اـيـشـانـمـاسـدـورـ انـكـاـھـجـ مـرـدـ عـارـفـ
 يـتـيـبـ سـنـدـيـبـ اـنـكـاـشـپـطـاـنـ يـتـيـبـ دـورـ
 بـيـانـ اـيـتمـاـكـ بـيـلـهـ قـالـغـانـيـنـ شـامـ
 يـتـارـ اـخـشـامـ صـبـاـ بـوـ تـوـشـدـيـنـ آـفـتـ
 وـلـاـيـتـ تـخـتـيـغـهـ بـاـسـقـانـ اـيـمـسـ كـامـ
 بـُـرـونـ غـيـدـيـنـ زـيـادـهـ بـوـلـسـهـ خـوـفـ
 بـوـغـرـهـ باـشـلاـسـهـ آـفـتـلـيـ يـوـلـغـهـ
 اـكـرـ يـتـيـلـسـهـ مـيـ هـيـچـ اـورـ مـغـايـ جـوشـ
 صـدـاـچـيـقـمـاسـ اـوـنـيـدـيـنـ باـغـلاـسـهـ قـندـ

گمان سیزاوجمگای کوب لار
اکر باسر یورو سه یافوی
بولور زاغلار کا بازی ایسرا فراز
ولیکن بولاسه روشن ضمیرینک
ایرور نقصان او زونکدین کورمه کمدن
رسول فرمائیدین قیلسنک تخلف
او شل شربی که خلق اندین تا پار قرب

علو همت یگیت لار کا کیراک پیر
او شل چندیکه حرب آلاتین آسر
تو شوب شاه ایلکینه بازی قاچار باز
بو تعریف لرغه صادق بولسه رأینگ
بولور سعی البته مؤمن دیکاندین
تأسف دور تأسف دور تأسف

محبت اللہ فی بیانہ

کیل ایسا قیل ایکولان ایلا لی شرب
شراب برک دل اندین بولور صحرو
اکر فغفور چین دور قیصر روم
محبت جامیدین تابسہ کیشی بھر
کونگل ملکیکه بر عالی صفت دور
رضای حضرت معبد او شنده
انینک دیک ملک نی سلطانی بولسنک
اکر خرد لچہ بولسہ مهر اغیار
نچوک کیم ذرہ چہ خس تو شسہ کوز کا

اگر تایسلسہ گنج اخفا سی لایق
توزع قیلمایین بولما س کمالات
هوادین دور طلب قیلماق هوانی
و راع قیلماق کمالات تقرب
ورع اصحابی ایتور لار حذر قیل
کورونما س ذرہ چہ عارف وجودی
سقر آلدیده تور کاندین قیلور ترس
شیاطین شتہ لار ایریلسنگ ای یار
سعاد تدور ، سعاد تدور ، سعادت
امید دور ملک دل نی شاہی بولسنک
انی جتی دیکیل یامرد صرعی
دیگیل چندان بولور سوا وستیده خس
انی هادی دیمہ شیطان دین دور
کیم اتفقی بولسہ عند الله اکرم
الغ تندین بولور پیدا الغ ظل
یار و تماس مو نچہ یولدوز بولسہ آی

قضاغه راضی و بەرگه صابر بولماق فی بیانی ده

کیل ایساقی محبت جامیدین مَی
 خریدار اول ایرور جز نیت فرد
 قیو حالتده بولسنه ایرته و کیچ
 بویانی برچه سین طی قیلغان ایرلر
 اگر باشیده یورسه آسیا سنگ
 اگر هر کوندہ ایخسه زهر ایاغین
 کیشیکیم راضی لیق نامنده بولسنه
 رضا ایوانیده تابقان کیشی جا
 اگر مغز دلینک ایریلسه تاپوست
 سولار غم توشهه هم آزاده ایر کا
 خدا امریغه عاقل غم یماسدور
 اینک حکمیغه هر کیم بولسنه منون
 بو تاغقه سورسه لار تاشلاپ او تاغدین
 اگر قن دور و کرمینک قیلسه لار قین
 قیو حالت بیلان جان بولسنه تنده

قیلور ایرلار دین اول بـلغاتچیلار نقل
 محبت اهل بـران هم سبقدور
 بولور بـوزی قراموز راغ دیگـان دین
 گـمان بـوقور بولور البـه کـافر
 خـدا نـینک دـشمنـین عـاشـق دـیـشـلـار
 خـلاف حـکـم قـیـلـمـاس ذـره کـار
 قـیـلـور بـرـدـیـک فـرـاغـتـه آـمـه دـه
 قـیـزـیـل طـلـایـلـان سـالـمـاس کـوـزـیـنـی
 قـیـلـچ باـشـیـغـه کـیـلـسـه بـوزـ مـعـایـ رـاهـ
 قـیـلـور موـهـیـج مـعـشـوـقـین خـلـافـینـ
 اوـشـلـ آـزـادـه دـین هـیـچـیـقـمـادـیـ اـوـنـ
 بـوـایـدـیـ حـاـکـمـیـ حـاضـرـ دورـ اـیـ یـارـ
 مقـاصـدـ اـیـسـتمـاـکـ بـزـدـینـ عـجـبـ دورـ

طـالـبـ هـوـ اـوـلـمـورـ کـهـ بـرـانـ سـوـدـاـیـدـنـ مـاـسـوـاـ بـوـلـسـهـ
 کـیـلـ اـیـ کـونـکـلـ جـهـانـ سـوـدـاـسـیدـنـ کـیـچـ
 هـواـکـوبـ قـیـلـمـاـغـیـلـ کـیـچـکـیـلـ هـوـسـدـینـ

الـغـ بـوـلـدـینـ اـدـاشـقـانـ نـیـچـهـ بـیـ عـقـلـ
 کـیـشـیـکـیـمـ عـاـشـقـ دـیدـارـ حقـ دـورـ
 نـهـ حاجـتـ اوـزـ کـاـچـهـ طـاعـتـلـارـ اـنـدـینـ
 بـوـیـورـ غـانـیـغـهـ هـرـ کـیـمـ بـوـلـسـهـ منـکـرـ
 اوـشـلـ خـلـقـیـکـهـ کـوـبـ بـیـعـقـلـ اـیـمـشـلـارـ
 دـلـ جـانـ بـرـلـهـ بـوـلـغانـ عـاـشـقـ زـارـ
 بـوـ یـورـ غـانـ اـیـشـلـارـینـ شـادـیـ وـغـدـهـ
 اـگـرـ تـوـلـدـورـسـهـ لـارـیـرـنـیـ بـوـزـیـ نـیـ
 بلاـ اوـقـیـ قدـالـسـهـ اوـرـمـغـایـ آـهـ
 کـیـشـیـ کـیـمـ قـیـلـسـهـ عـاـشـقـ لـیـقـنـیـ لـافـینـ
 مـسـلـمـانـیـنـیـ بـوـزـ چـوبـ اـورـدـیـ بـرـدـونـ
 دـیدـیـ بـرـ نـاظـرـیـ قـوبـ حـاـکـمـهـ بـارـ
 تـنـ وـجـانـ بـرـچـهـ سـیـ اـمـلـاـکـ رـبـ دـورـ

دل و جانېنىڭ يىلان حضرت بىلەغىل
باشىنگىنى يوقارى قىلمە قوي
اولوم چىنكالىغە آخر توتۇ لەدونگە
قىلور بر كونا اولوم جانېنىڭى مىرخ
تۈزۈك يولىغە يورو ماڭ اوز كالار دىن
انى سىندور مغىل نفس ايلاسە جەد
نەسۇد اول بولماسە جان و دلىنىڭدىن
يە قىلماسە توبه قىلغان آنى
ئە پايانە دور آيرىلەمە يانە
اکر تايىب اىرورسەن كىتمە تايىب
اکر چىدىكە عشرت مىيل بولسە
اولوغى توبه دور سىندور مە گستاخ
مبادا قالمىنai خشك آخرى فصل
بولوب سن كىرنىم درىيا سىغە كىر

يا تورسەن تابىكى ايمىدى اويانغىل
نە كىيم قىلىمىشلارىنىڭغە توبه قىلغىل
اکرىر يوزىنى سلطانى بولد ونگە
اکر تابىنىك حىيات حضرت نوح
نە دور توبه دىمماڭ يانماڭ گەنە دىن
خدا در كاهىدە چون ايلادىنىڭكە عەھە
اکر توبه دىمماڭ چىقىتى تىلىنىڭ دىن
دل و جان بىلە قىلغان نى نشانى
اکرچىن يانە سن تارمش بويانە
نەم نورىن كونكىلىدىن قىلمە غايب
اولار بىر عەد اىلە بىر خىلى بولسە
كونكىلى تصدىقى رىشە دور عمل شاخ
سینوچ شاخ ضربى بىلە زخم آلورا اصل
جريمە چىركى بىلەن ئاھرىنىڭكە بىر

ايش او تىكان سونك پشىما ندىن نچوك سود
كىن قويىمە بودم نى ساعتى غە
ياغىن ليق كىلسە خوب بىل نى بەھارى
دۇر رحمت بولور هە ياشىغە چاش
اجل كىلسە كىتارسەن توبه سىزداڭ
انى ايلكىن گىريبا نىنىڭ دە بىلغىل
لىيىك نى دايىما بىيمانە دە بىل
يا شۇنورىر قلاچار درمانىمىز يوق
كىشى بىلماس قويار مودم آلور غە
قدم قويغان يېرىنىڭدور جەرقاسى
بنى آدم هنوز اوز مطلبىنده
هنوز اولاد آدم مىنگە هوسىدە
دىگەي اى آدم غفلت سرۋىتە
ھەمىشە بىنده سىيدىن توبه طالب
عجىب دور بىنده سىيدىن غفلت آغوش
عجىب دور بىنده سىيدىن مونچە قاچمىق
ايكامنى مغىرت در ياسى دور جوش
ايكام دين لطف رحمت باين آچمىق

خطبہ رابعہ علیہ الرحمہ

ایشیتکیل رابعہ نی اشکین ایشان
 دیدی بو چادرینکنی ایقرینداش
 اویاتلیغ عاصیہ دین ای کزیده
 اکرچہ رابعہ دور مرأ بالذات
 او زین سود را بحر مغہ جانی برلان
 انینک شائیندہ کی کسب و کمالات
 مونینکدیک یغلاسہ انداخ نکورای
 همیشه ذو قیمیز عیش و کولوش کا
 الٰہی نطف قیل من مبتلا غله
 یاتیب من یوز توبان ایستغدہ سوساب
 قوروب قانیم یتیب دور لبکا جانیم
 مضرات اہلی اطرافیده دور پر
 کرم بحریدین ایسلطان و هاب
 سعادت قوتینی قیلسنک عنایت
 ییریب سینماں عصای توبہ قولغه

موعظة

کیل ای نفس آچمغیل کوزہر قیانہ یوق ایرمیش اعتماد او شبور زمانہ
 میسر بولسہ طلادین سنکا تخت او زینکدین پست کازینہار ایتمغیل سخت
 کیشی او زحالینی یلماک کراک پست
 یقیلغان خستہ لارنی حالیغہ باق
 یوزیدور یور ساری ای یخشی پیشہ
 قویاشدیک او ب توروب رخسارہ خاک
 ولی اندہ قوروغ لوغدور ترازو
 مسلمان لیغدہ انکا مرحمت قیل
 خدا مخلوقیدور آگریتمہ زینہار
 فلاں اوغلی دور مندیب فلاں
 کونکل نی کینہ سیدین ایله خالی

بورونغى حالىغە قىلەمە نظارە
 ايشانمه آته غە قالىمە طاب دن
 حسب فوق نسب دور اى نكوحال
 قراچە اوغلۇ خواجه اوغلۇ دين كم
 اكر صاحب نسب قوز دور ايشىگا
 اكر قىلسنىك سفر دار الحياته
 اكرچە نوح ايدى هادى انسان
 اكرچە نوح اوغلۇن عرضىن ايقى
 ابو طالب كە عم دور مصطفى غە
 كىچىك دين مصطفى غە ايردى مشفق
 ديانت سىز اوشل كيم بولدى نابود
 اينىك حكمىدە دور ادبىر و اقبال
 خليل الله ايدىلار آزر اوغلۇ
 حسود ايتكان كىشى دون و داغلىدور
 چراڭىنى كە حق ياندوردى قويىدى
 خدانىي صنعتىدىن كوردىنىك كوشىمە

انى تىتكۈرىم عزيز ايتسە نە چارە

سور

ماسىدۇر

قىامتىدە

نسب دن

اپا

كىدىن

اوتكار

ورخوب

ايشلا

كان شال

معلم

بولسە

سيئىد

دن

اوقار

هم

كىشىكا

خوب

آتقەبار

ديمە

تار ماش

خوب

آته

توغو

بدور

انداغ

ايردىن

نا

مسلمان

خدا

دین

لېس

من

أهملك

ايشتى

آنا

ايردى

علي

المرتضى

غە

ولىكن

بولدى

دينده

موافق

پىمبر

شفقتى

هم

قىلەمادى

سُود

تىكىان

دىن

گل

چىقاردى

زهر

دین

بال

تقى

لوط

نبى

دور

هازىر

اوغلۇ

بوب

سوز

خلق

ارا

ايسكى

مئلدۇر

انى

كيم

پوف

ديدى

سقالى

كويىدى

بر

ايسكى

يردىن

آقتى

ينكى

چشمە

انى بند ايتکالى الدى بىر و بىل
 اىكىر قارى كېشى ئىلم ايتىسە تار تار
 مسلمانىغە هېيج بولە مۇكابىر
 توشورە تەقىي يوق رېجىش مىيانە
 تېرىيىك يور گۈنچە ئالىم اولگانى خوب

خطىت حجاج

دعای خير اوچون بىز كا قولىنىك آچ
 دىدىي يارب بو ئالىم جانىنى آل
 تىلىنىڭ باردى نېچۈك مۇندانغ دعاغە
 سەنگاھم بىرچە مۇمن لارغە دور خير
 كىتار ئىلەمىنىڭ الارنى باشىدىن تىز

مسلمانىغە بىر كون ايدى حجاج
 دعاغە قول كوتار دى اى نكوحال
 دىدىي حجاج اوشل مەرد خدا غە
 دىدىي حجاج غە اول مەردىن كوسىر
 كەنەھىنەنگ كەم بولۇر او سانگ ئاكىر تىز

طمعين او زاف بو ايشنى بيانى

طمع زىندا نىغە بولە گۈر فار
 قىل استغنا طمع قىلەمە كېشىدىن
 كۈنگۈل نى قىلەمە مەت دن جراحت
 بخارا اولكە سىدىن قاسىر قىند

بدخشاندین کو قارسنگ یوز سری تاش
 اکر باشی بیلان چاه قازسَه بند
 و گر قازسَه اریغ کرپیک بیله مرد
 بو محنت بوله تابسنگ برچه نان
 قدر غان برله رز قینک قطره تاشماس
 توکل گنجیدن ای یوز اوکور کان
 آلا بولکان آلا یور گاندین آرتوق
 اکر تاش چیناسه ایلدین چیقب تاش
 طمع نانیغه لب آچقونچه اول آچ
 اکر قرنی بار تویماسه قرنی
 طمع لیک سیلیدین به دور سلینکان
 طمع قیلمه تا پارغه زر نکارین
 کیشی نی مطلب سیم بولسَه یا زر
 مصاحب بیلما کیل دنیا خصیمین
 ایما کلاب تو شسَه کیتسَه ایت بیلان پوست
 غرض دنیا بولوب ای آدمیزاد عزیز عمر ونک نی هر گز قیلمه برباد

کیشی نی خدمتیده با غلا سنک قول
 بو یور گاقدین فنا کیچکانینک آرتوق
 ولیکن تیکسَه خاص ایر نینک جلاوی
 او شل ایر نی ایری کیم بی ریادر
 انبتگدیک بندنی بولسَه گداسی
 ایننگک پروانه سیدور خرمن زر
 سعادتیک کیشی اول حق رهنه
 نه رسوا پیر ایرور نفسی اوچون خوار
 حیا یوق شرم یوق هر کز الارده
 کیچه کوندور زغه کیم نینک قوتی یتسه
 نی ایدی قیامت بولسَه ایدوست
 بیلای دیسنگ بوسوز نی ایسته مُشكات

خطیت ثوبان

اول آتلیغ ایردی بركون ایل پیاده
 عجب مرد ایردی ثوبان اتفیاده
 قولیدین یر کا قچی توشتی ناگاه
 یار انلار ایدی اول پاکیزه حلقة
 تو شوب آلدی او زی اول مرد آگاه
 نه بولغای ایردی امرا یتسنگ بو خلقه

قویار مس آتینی خلق او غلی ده
اکر کوب چشمہ بر بولسه بولور نهر
چاپار کوب تو بدین ایر یلغان قوشہ باز
قیو ایر یلسه اول هم تیشلار آنی
قرافقچی تو بدین ایر یلغانه نی سَنچر
ایرور رحمتین ایر یلغان شناعت
بها یعدین زیاده جهی بولغای
بوزار کوب صحبتی نی بر بد افعال
برَصَ بر روی ناخن بولسه هم رنک
پلاقدین نی ضرر کور سنک یل افديين

مطیت دبو

<p>دیدی بردیو حاسد یانه بر کا</p> <p>دیدی اول فرقہ دین فارغ بول ایمار</p> <p>بیلیب دور ظاهر دشن لارین دوست</p>	<p>باریب کیدایت فلاں فاحشی یر کا</p> <p>الار دور بر بریکا رهبر نار</p> <p>ایمس حاجت که کیرسہ رک ییله پوست</p>
--	---

اکر چیقسہ ایا کنی جمعیدین لاس
او زین قیلسہ قیومس نُقره غہ ضم
آلور صحبت دہ بربردین کیشی بھر
جماعت دین او زونکنی فیلمہ ممتاز
کلہ کا بوری چابسہ ای فلاںی
یورو سنک یکہ دیو باشینکنی ینچر
خدانی رحمتی بولسہ جماعت
نه اول جعیکہ غفلت اهلی بولغای
الار نی صحبتین بیل زهر قتال
کراک صحبت ایلی برتن و بر رنگ
اکر کلسلہ مضر نفتر قیل ان دین

محبت سیز کیشیدیں اور زاد بول پشتو بیانی

کیل ایطالب کوزونک عبرت ییله آچ
محبت اهلهینی جویانی بولغیل
کیشینی کونکلی کیم ییگانه بولسنه
محبت سیز که بولدی هر قیو ذات
محبت بولماسه هر کیمده ای خیر
اقاریب یور ماسه کونگلی آقاریب
اکر بیکانه نینک داغی بولسنه
جکر بنده نینگک یور اکینک کوشہ سیدور
اینکدیلک یار ایله چون ایلا دینک عهد
قیلاسه بورک فی بر ماک کراک باش
اکر بولسوندیسنک ینگلیل آغیلار
قیلور صحبت اثر ای طالب راه
نه کیم توز کانیغه تو شسنه بولور توز
اکر چندیکه ناقابل لیغینک بار

دینا دین مُحَمَّد حَقْنَمَه

کیل ایسالک او زونگنی یولغه سالدینک او لوغ همت عصاسین قولغه آل دینگ
 اکرقامای دیسنگ کیر کان یولونگدین تجرد دولتین برمه قولو نکدین
 کین غه باقه غودیک بولسه بنده یتار مقصودیغه تیز ایزلاکان ده
 اکر باقسنگ کین بوقاغ و چولده مبادا قالمغای سن اورته یولده
 مشقت بولمه سونغان بو یونده به اندین بولغافی یرنینگ قویونده
 عبادت بنده فی منظوری بولسه به اول ایرنی او بیده حوری بولسه
 کونگل غه تو شسنه قصد کد خدا لیغ اکر تا پیلماسه کنجیده خب قیل
 دیافت ایسته گود کسی طلب قیل او کیم مستوره بولسه بیل اني حور
 اگر زنگی بچه دور کوزلاری کور اگر چندیکه بولسه بنده زاده
 تیلی نینگ اوزینی شرم و حیاسی یوزینی آقی دور ایرنی رضاسی
 او شل خاتون که ناحرم نظر دور اکر چندیکه بزرگ زاده دور اول
 یقین بیل تورت ایاغ لیق ماده دور اول آنی منع ایتمس ایر دور بی حمیت
 خلاصه ده ایرور مونداخ سویت بغيرت ایر ایور راضی قضااغه
 بیار مس خاتونین توی عزاغه

چنان راضی بولور او بیدین چقارغه بولور راضی قرا بیکا تیقارغه
 یمان يول فرقه غه حاضر بولونک لار غرض ای بنده لار ناظر بولونک لار
 تو تار لار اوز لارین اهل طریقه بنی آدم ده بار دور بر فریقه
 الار شرع نبی نینگ دشمنی دور الار اوز لاریغه عارف قویوب آت
 او قور لار عامی لار غه یخشی ایيات ولیکن ایتوشور بیهوده معنی
 او زینی یولیغه سالماقغه یعنی الارده بولمغای هیچ یخشی نیت
 عیال واهلیده بولماس حمیت جمیع جانور لار تو شسے کوزگه
 حمیت لیک بولور تونغوز دین او زگه الارنی فعلیدور تونغوز کا او خشاش
 شریعت منکریدور آغزیغه تاش الارنی فعلینی کیم یخشی بیلدی
 بولوب کافر یانار او تقه یقیلدی بولوب دور هم تقی برف رقه پیدا
 آتی مؤمن ولی نفسیکا شیدا یغار لار پاره بونی یوغان نی
 سالور لار اور تاغه قیز و جوانسی اکرچه روشنی ایرمس بو باش
 ولی بو ایش شریعت حکمیدین تاش بیقیب دور بواحسن اول یخشی بنده
 کتاب تنبیه الصالین ایچنده بو ایغان فرقه کیم ضال و مضلدور
 شریعت اهلی بو ایلدین خجل دور اینا نسوندیب تقی بر نیچه بی عقل

ابن ام مكتوم فى قصى

كىلىپايردى تىلاب خىرى خدائى
غىض بىرلە قىرادى شاه معراج
بىز اندىن قاچماڭوڭ كوردىپ بوساڭل
اڭرى كور بولسە اول سىزلارىدە كوزبار
كۇھىلار كوزلار يىدىن جارى قىلدى
الارايردى جمیع شېھە دىن باك
توشۇ بىدور اېرلار احوالى يماňه
بو سوز ئاكا بولمادىم عامل اگرچىند
ايرور آسان اول ايشدىن جنگ، قىلماق
اڭرىچە آلمە دور رخسارى آلمە
انى خوشلاب قبول اىتمە او زون درد
بالە بىرلە بولور سن مبتلاغا
مسلمان آلى بولسىنىڭ آلمە آلىن اىتمە وبالىن

قويوب تىنگرى تعالى نى رضا سىن
نچوك تىدور قىلور زن مەدىعاسىن

قىلور موهىج مونىنگىدە يىك بىدعت بىد
قالىب دور بىز كا اول ايردىن كتابى
چىقار مونداڭ فريق آخر زمازدە
الارنى فعلى سنت دىن جدا دور
اوшел قطب زمانغە ايردى يلغان
اينا فمانك زىنەر انداڭ ديمشنى
خلاف شرع پىغمبر ايتار مو
اگرچىن بولسە ايرمىس صاحب حال
قىلىپ او تakan ايكان شىطان ايشىنى
كوتارور بى حىمت لىك وبالىن
ايور بول اعتقاد نا مسلمان
توتونك دشمن او شەنل ايجان فريقنى
قوپار هەر آدمى او ز دوستى بولان

خدانى دوستى بولسە خواجه احمد
شريعت دە ايدى اول آقتاپى
او شەنل سلطان بىتىپ دور بلکە اندە
انىشكىدە يىك فرقە ملعون خدا دور
بو ايشلار يىشك وریب اى مسلمان
قيو ايردىن كە نقل اىتسە بول ايشنى
ولى بولسە اولوغ يولدىن تايامو
انى شاتىغە يالغاندور بول افعال
ولى بىلماسمىز اول ايجان كىشىنى
آلىپ بارسە كىشى اهل و عيالىن
حرام ايشنىكە طاعت بىلسا ناسان
برادر لار بىلەنك لار را حقنى
قيامت كون قوشولسە جان بىلەتن

مطابت

ایرور سن بیو العجب منقاده^{۱)} شوی
نکو ذاتیه ایدی برنکو خوی
دیدی قصدیم منی تکریم رضاسی
پیtar بو اورته ده ایر مُد عاسی^(۱)
چوک سونمای بیویون امر ایلاشده

توغری بول ایز لامک نی یانی

قریش چیقمه طریق مصطفی دین
کیل ای اوغلان امیدا یتسنک صفادین
عمل قیل اتكا قیلمای عمل آگا
عمل قیلمای صفا بولماس کونگله
قچان قولسیز کیشی بولغای شناور
سالیب دور اهل سنت راه عامه
دیمه توتدوم فلاں بزرک ایشینی
اوسل بزرک که صاحب همتیدور
پیغمبر قیلغانیدین قیلمعای تاش
شریعت حکمیدین تاشقی ریاضت

(۱) بعض روایت ده بونی فایلی بی فاطله آقا میر رضی الله تعالى عنہا درلو . (فاش)

اکر یار آغانینک نی یخشی حالی
خوش اوژن بیلماسه بیهوده دیرنی
اکراون یل اوییده بولمسه اون
بیلور ایر آلدیده وادیک او زینی
اکرا اویسه کوزین کفت بیله شوی
سرین فاش ایلامس گرمدم ده اولسون
اکرزن نی موئینکدیک بولسنه حشتی
ایلیکا توشه مونداغ نازنین گل
سرای آخرت نی زادیدور اول
قرادیمه قرا خوش فعل خوبی
غینیت بیل تایلسه خلقی خوش کور
اقوزور آقلغین گر کیلسه تیلکا
یمان بولسنه نعوذ بالله اندین
یمان خاتون شیاطین تچو سیدور
دو عالم ناری بولسنه ناری کیتسون
کوزونک کور مسخه شوم دیداری کیتسون
اکراول کیتماسه سن کیت آلیب باش کوتاریب یور معیل تاغدین آغیر تاش

عمل قىلماق اوچون كيرسىنك بويولدە
 قرانغۇدە قدم قويىسىنك يازارسن
 اىورچونكە عجايىب بُر خطرراه
 توزوكى يولدىب قدم او تروسا لورسن
 كوزونك ئۆ بولماسە ايىقلى هشىيار
 ائر عالم سوزىن خوب بىلسە عامل
 او دور جاھل بىلىپ مرشد او زىنى
 ديانىت بىخىدور علم عقادىد
 بو مەكمۇتوب شجرنى شاخ اعمال
 عجب اصلى كەفرىعى فى السمادور
 بدون علم ائر قويىسىنگ انكاباى
 ايليكىغە دامن هادى علم آل
 عجب دور يىرده كى تورغان عمى'غە
 ضعيفى ايتسە بى فقه ضرورى
 او قور بىلسە ظاهر لفظ قرآن
 ائر مغزىن آلىپ دور مەد طاهر

كىر

كىر كىدور شىمع علم البتە قولدە
 ائر كوز بولماسە يولدىن آزارسن
 قدم قويىسىنگ آستىدە دور چاه
 قدوقة توشكانىنىڭ بىلماي قالورسن
 عصاكسىش سىز قدم هچ قويىمه زىنەر
 انى عاممى دىيمە دى مرد كامل
 قولاقغە آلمىغا عالم سوزىنى
 تا مرسىز شاخە سوبرماكنى فائند
 لباسى بولدى تقوى ميوه سى حال
 چىقارور هادى علم رەھنما دور
 تايىب كىتىسىنك سىنى احوالىنىكاواى
 چىقىپ شايد يىگايسن ميوه حال
 اوزا تور ايلكىن ئىثار سىماڭە
 مىسىر دور انكا طاعت سرورى
 نچوک معنى سىينى بىلماكى اول انسان
 نچوک قالدى كورو نماي قشر ظاهر

خطیت هسن بصری علیہ الرحم

امام اهل سنت شیخ بصری
انی بار ایردی بر عامی مریدی
مریدی کیلمادی بر نیچه ایام
دیدی قیلماق اوچون اول عامینی آل
دیدی هرگه که خفتن کیلسه فرشی
ملاتکدیک بولوب عرش ایچره ممتاز
دیدی بار سنک اوشل منزلعه چون باد
نه کیچه گما اول منزلعه یتی
بوزوغان کوردی عرش دلکشانین
یقین بیلدی مونی شیطان قیلیب کید
اذات قیلدی باریب قیته باشدین
یاز باطل نی توزع لم نی آقی
اریغ علم و عمل دور رهبر حال
اکر بوماسه علمنیک ای سبلک سیر
اکر بیلسنک نکو افعال بدین

موعظه

او زینکدین کیتما کیل دانا دیمیشکا
یقیلغای سن تایب برا کا یوزینکدین
نه چابک لار یقیلدی یلا رایاغدین
با فارسن کوب توروب کوب تورمه سینه
دیکیل نی دانشیم نی ده ایشیم بار
رضای حق او چون علم ایت میسر
قچان بولغای چرا غینکنی ضیاسی
حقیقت اول کیشینی حالی ایرس
قرایین کوز بیلان مصحف یوزینه
نه کوب جادل یوکور توب جادل او لسه
یقیستنک یا یقیلسنک دور زبون حال
تللاشہ کیلکان او تور من تللاشہ
نه اول علمیکه بولغا خلق ایداسی
یاقیب تو تمہ هوا بادیغه زینهار
کیل ای عاقل بیور سنک عقلینک ایشکا
اکر بالا چیقیب کیقسنک او زینکدین
او زین بالا توب کبر ایلا ما کدین
اکرچه هر کیچه دل مخزنه
اکر چندیکه بولسنک قطب ابرار
نهال مختینک برسون دیسنک بر
اکر با غینکده بولسہ گل ریاسی
اکر حالی زیاندین خالی ایرمس
او قور بولسنک او ق اور نفسینک کوزینه
محقق عالم اولدور عادل او لسه
جدل دین قالمه قیل اوستیده دور حال
وجود دینک عقبه سی ایرسہ الا شه
او قور دین دور غرض تکری رضاسی
یانیب کیل کانه محنت شمع اییار

تىكىرىلىك عالم نىنەك بىانى

زىاد ايت طاعتىنىڭ ساعت بىساعى

رېاضت ايلا تقوى و وَرَع دىن

كىشى راحت يىلە عاشق ايتارمو

يانارمو يولاده عاشق بىنە بولسە

بواور ايش كم اگر كوب تويسە ايشكم

قويار مو بىنە لار بوجەد و جەدنى

سناج آغزىن سن آچ البتە كم راغ

اکرچە ظاھر شح باطنى ياغ

يلانى قاشى يومشا غدور اىچى زھر

شىرك تولدور سە شايد قلىنىكا حى

يوراك قان ايلا سە لعل آته نور تاش

بىلدەوى استاسنگى نفسيينك كوزىن اوى

قويوب سن باشىنىكا بالىن وبالىن

مكربولغاى ايكىلاماس گردىنىك خم

كىيل ايزا هدقۇلۇن كىدىن بىرمە طاعت

اويانلىغى پىشە قىل خوف طمع دىن

فراغت بىلە هېچ عاشق ياتار مو؟

اگر قىل خواجە سىن جوينىدە بولسە

يىكىل كم كىچە تور ما غدىن يىسنگ غم

ايكام عهدايتسە فا طلب نى تەجدىنى

آغىر جسمىنىڭ اكربولسو زىسىنگ ساغ

رېاضت مىيە سىدور مثل يىغا غ

معيشت ظاھرنوم آخرى قىر

يىلىنىك نى باغلا غىل خدمىتىغە چون نى

رېاضت خا كىيغە هەر كىچە اور باش

بو دور عاقل بودونى سىنجى بىبوي

تو شاب قالىن يايىپ طاعت جمالىن

تىلە نفسيينك تىلە طاعت كا كم كم

بولايدىب صدر مجلس قانقىلىور صدر

يورك قانى يىلان آثارى قانى

ايا غىنىك باسە ايگىرى كوركشىدىن

كوروب اوتفە او زىن سالماق نچوك ضرب

ديكىيل ارباب علم اندان كىشىنى

كراكدور البتە قارى وقارى

زمانە خلقى اكثىر طالب قدر

اوقد بدورىن اكىر خالص معانى

اگر قىلىدىن كىمىز علم ايشىدىن

ئىلىپ او زىد شەننىك قىلماهان كا حرب

موافق علمىغە قىلىسە ايشىنى

تۈرۈ شىرتىدە اى مردكارى

ھەظىت بە بختان

يەتىپ دور جامع مشكاة اىچنده

يمانلار نىنىك يمانى قىسى انسان

اوج اىغان سونك جوابىن بىردى آنى

ينه ايدى اوشل ھم راز محبوب

دىدى پىغىرى عالم كا هادى

اوشل وادىنىي جب الحزن اتادى

جهنم كوندە تورت يوز قتلە اندىن

خداوندا ايراغ ايتكىيل رىادىز

یمان کویدور تکبُر کویدور آنی

طلب بازاریده کیماس شماره

بها سیدور خریدار آلدیده پُر

یغار گرداب اکثر خار و خس نی

درست اخلاق صبرلان بولمعای هم

اکرتو قسنک طریق مصطفی نی

آغیر توئی او زینی سنک خاره

کیچک یسلدی او زی نی حالینی در

ایکرمیش جذب عشق اشکسته کس نی

اکرنسینگ همیشه تو تماسنگ کم

خطیت عزیزی

قبیحه لفظ برلان بیدی دشنام

دیرایردی او زتیکا ای خذک رو

او زوم ایغانعه باور قیلما دینک هچ

نکولار اهلی مندیب اور مغیل لاف

او زونکنی عبینگا سن یا پمه چادر

یtar سقالینکا هر کونده دستی

عزیزی کاملی نی جاهل خام

تو قوب سقالینی او لمرد خوشخو

سنی رسو الیغینک نی ایرقه و کیچ

بو مؤمن دین ایشیتب کیلتور انصاف

اذا انصاف ، تنه خلاق ای برادر

اکرسن قیلما سنک نفسینک شکستی

کوزونگ دین ایلا غفلت او یقوسین دور

تکبر قیلما غیل اصلینک نی قیل یاد

یغی و زاریدور آدم نی حالی

عزازل دیک او لوغ تو قمه او زونکنی

تکبر بولغیل بولغیل خدا قوس

آراده سانی یوق بندو قوزا قدور

کیشی بیلماس چبین یتکایمو شونقار

جواهر پاره قیمت دور ویا تاش

یقین بیل بنده سن بیچاره دور سن

نه حد دور باشینی یوقاری قیلماق

شجر کیم میوه لیک بولسه بولور خم

ثمر سیز بولدی کور دینگم وانی فاش

یقین بیلکیل که کوز کا تو تیادر

صبا چقسه بولوز عالم دین او ستون

نه بولغا قطره دیک قیلسنک او زینک کم

اکر فیض ایسته سنک قیلمه تکبر بیوکنه آقمعای بحر اولسه هم پُر

اکرچه بولسنگ اهل علم زهاد

تکبُر ایلاماک شیطان فعالی

ریاضت برله هم آچسنگ کوزونکنی

اکریر نینک یوزیغه ایلا سنگ درس

سنی کیر کان یولونک طرفه او زاقدور

عجب یولدور اراده کوب خطر بار

کیشی بیلماس بو عمان آستیده فاش

اکر چندیکه گوهر پاره دور سن

همیشه بنده دین دور زار قیلماق

تواضع لیک بولوب تو تقیل او زینک کم

تیرا کیم اول کوتار دی یوقاری باش

کیشی کیم خاکره دور بی ریادر

کیتار دمده تو لا یدین پست او تار کون

نه بولغا قطره دیک قیلسنک او زینک کم

اکر فیض ایسته سنک قیلمه تکبر بیوکنه آقمعای بحر اولسه هم پُر

درييان توكل

كيل ايعاشق كونكلى نى ايلا غيل بر
 نچوك بولغاي دىيان اندىشە قىلەمە
 توكل بندە فى يولداشى بولسە
 اكر همت كيشىنى يارى بولسە
 يتار آخر توكل ايلا كان قل
 ايور بر اختىار جزئى سىدىن
 اكر بىتкор سە مولى قل اىشىنى
 اكر لطف ايلا سە بستان بولورچول
 اوقاردە ازدر آغز ين سور سە پاينىڭ
 ايكام قۇمدىي اول قىدىن قوپوب چىست
 بوزوغ ييرده ياتىب بولس ايشىنىڭ بە
 اكرچە بولسە سىنە اهل فرزند
 اوزى قىلدى الارغە جسم ايلە جان
 عزيز جان چىقماساھ قالب لاريدىن

طريق كعبه مقصودىنىكا كير
 توكل ايلا اوز كاپىشە قىلەمە
 عجب ايرمس قرا ناش آشى بولسە
 عجب يوق جزرە لار بازارى بولسە
 توكل قىل توكل قىل توكل
 طلب قىلغانىنىكا يتكور ماڭ اندىن
 قىلور مشفق كوزىغە هر كيشىنى
 آلو اورقا سىدە پىدا بولور يول
 زيان ايتىمس امان اىتسە خدا ينىڭ
 بحىت قم قىدىن قىل اوزىنىڭ پست
 مکاناً طىيـ آ فاذـهـ بـ بـعـونـهـ
 يراتىب دور الارنى هم خداوند
 يير ور البتە جان يېركان خدا نان
 كيمىماس نعمت حق لاب لاريدىن

يقين بىلگىل آغىزدىن بايلىكلىنى
 بىان بولسە ئىلا ئىلىكلىنى
 سنا غالىق عمر يدىن تا جان توكان ماش
 بىان بىرلە يتكور كاى خدا ينىڭ
 سنا غالىق رودى هر كىز بولغاى كم
 انكا بىستان ايورور هر قىسى وادى
 يالىن سىنك ھەم ھوا اوچمىس يالىندور
 يالىن حكىم تو قوب ساچرات يالىندىن
 توكل سالى مقصىد بحرىنە سال
 دىمە سالم منى يتكاي موسلم
 ايرانلار شرطىدور اولماق طلبىدە
 يوكور كيل كعبه مقصىدغە چون باد
 اوزون بىرىپ كمان بىر بولمه زىنهار
 قچان قىتار توكل ايلا كان ايور
 اكرايل قىرە توتسە تىرە بولس
 قچان زھرە اورار غرق اولسە زھرە
 كيم اسرار ينىڭ بىلور اول يخشى اسرار
 نە يerde بولسە ضايع قالمىس اولقل

هڪايت عبید الله ابن مبارك

مبارڪ او غلٰي برگون آزغوروب راه
 كيچوردي كونكليده تاپيلدي مطلوب
 اوشلند مده بر آهو كيلدي سو ساب
 اول اي حکان صونك او شل شه باردي چه کا
 ديدی يارب بيرورسن آهونه آب
 ندا كيلدي او شل وجه حسن کا
 او شل آهوكه كوردينك چيقيتى يير کا
 اي شتيب بول ندانى بولدى ييهوش
 محبت جامى هول قيلادي تماغين
 ايدي اوّل ده اير هم اتفياده
 مني مسکين توكل بایيده داغ
 هميشه نفس زشتم مبتلاسي
 الـهـيـ بـحرـ هـمـتـدـيـنـ قـيلـيـبـ سـيرـ
 ايـورـ منـ عـقـلـيـ يـوقـ اـدرـاـكـيـ يـوقـ قـلـ

عجايـبـ سـوسـاـ غـانـدـهـ كـورـ دـيـ بـرـ چـاهـ
 اـكـرـ دـلـوـرـسـنـ بـولـسـهـ آـيدـيـ خـوبـ
 تـاشـوبـ چـيقـتـيـ قـدوـقـ نـيـ آـغـزـيـعـهـ آـبـ
 يـتـارـ يـتـماـسـهـ اوـلـ سـوـ توـشـتـيـ تـهـ کـاـ
 منـکـاـ بـيرـمـسـ سـنـ اـیـ سـلـطـانـ وـهـابـ
 تـيلـيـنـكـ بـارـدـيـ سـيـنـ دـلـوـرـسـنـ کـاـ
 توـکـلـ قـيلـمـادـيـ هـنـدـيـ دـيـکـرـ کـاـ
 اـچـيـدـيـنـ قـلـازـمـ ذـوقـ اـيـلـادـيـ جـوشـ
 تـيرـيـكـ لـيـكـدـهـ اوـنـوـقـ سـوـسـمـاعـيـنـ
 يـوزـ آـنـچـهـ هـمـتـيـ بـولـدـيـ زـيـادـهـ
 توـشـوـبـدـورـ هـمـتـيـمـ كـونـكـونـ زـبـونـرـاقـ
 منـيـنـكـدـيـكـ بـارـ موـهـيـچـ مـؤـمـنـ بـلـاسـيـ
 منـيـ خـنـشـيـ غـهـ اـيـرـلـرـ نـشـامـسـيـنـ بـيرـ

نـهـ تـمـكـيـنـ بـارـنـهـ هـمـتـ نـهـ توـکـلـ

درويش ليك نى بيانى

طـريقـ كـعبـهـ مـقصـودـ آـتـانـدـيـنـگـ
 قـيـامـتـ كـونـ نـچـوـكـ شـرـمـنـدـهـ لـيـكـدـورـ
 اوـيـاـ تـغـيـلـ بـولـهـ مـغـرـورـ قـورـوقـ آـتـ
 سـالـورـ نـاكـاهـ گـمانـاـيـتـماـسـ حـملـهـ
 سـُيـوفـمـهـ نـامـهـ كـيـلـمـاـيـ يـخـشـيـ نـامـهـ
 قـچـانـ واـصـلـ بـولـورـ درـ شـهـوـدـهـ
 توـکـلـ بـحـريـنهـ بـاتـ اـيـكـونـكـلـ بـاتـ
 وـكـرـنـهـ سـوـدـهـ يـورـ كـانـدـيـنـ نـچـوـكـ سـوـدـ

كـيلـ اـيدـرـوـيـشـ اـكـرـ درـوـيـشـ آـقـانـدـيـنـگـ
 اـكـرـ آـتـيـنـكـ خـلـافـ بـنـدـهـ ليـكـ دـورـ
 قـورـوقـ آـتـ بـرـلـهـ اوـتـكـانـ حـيـفـ اوـقـاتـ
 قـورـوقـ يـورـمهـ قـورـوقـ دـستـ اـجلـهـ
 اوـزـونـكـدـيـنـ كـيـتـمـهـ اـخـلاـصـ عـوـامـهـ
 كـيـشـيـ روـدـهـ كـيـرـيـبـ گـرـيـورـسـهـ روـدـهـ
 سـوـانـيـ نـقـيـ اـيـكـانـيـنـ اـيـلـارـ اـثـبـاتـ
 نـهـ بـولـغـاـيـ كـيـرـسـهـ قولـغـهـ درـ مـقـصـودـ

ارىغ بولسا سەلقەمنىڭ حىتىپلىرىنىڭ
بۇياغلىغۇ آش اىلە دور حىفا اوغاچى
خېتت بۇ يىنى قىدىن قىلور دارك
ايکر دىنىڭ خلقە شېبە سامىلە حلقە
آچىلسۇن اىچ دىسەنگ پاڭ اىچ هېمىشە
دىكىلىل اولدور حىميم ايمىد عالى
بولور كوب وعده لىك عىيدىنىك وعىيدىنىك
كرقاڭار اولمغىل رنج والىمە
يېقىن بىل لەجە اوتدىن بىر دور
انى نعمت دىمە دى زھر زقوم
جحيم آستىلە يېتكان بردى خىتى
يىگاننى قارنى قىنار مس قۇانداڭ
علاجىن قابىغاى يېچارە بولغاى
اوشن شرمىندە لىك لاردىن امان اىت

رياضت بىرلە او تكار سەنگ بېرىكىف
مناھۇ رەنگىدىن ايشىنىڭ بۇياغلىغۇ
فرايىض اعظمىن قىلغان كىشى ترك
آتىنىڭ چىقىتى عبادت اهلى خلقە
كۇنو سۇن تەن دىسەنگ زەدائىلا پىشە
اکر آغزىنىڭدە دور بالى وبالى
اکر منى ايمىس در بولسە وعدىنىڭ
اکر قىلسە كىشى لىمە ولىمە
طعامى كە اکراندە خطر دور
اکر بولسە حرام اول لقىمە شوم
نە دور زقوم ايرور تعذىب سەختى
جەمیع زھر ھەركىز بولمس انداغ
ايچى نىڭ بارى پارە بارە بولغاى
اللهى كونكىلو مىزنى بىيگمان اىت

كە اول مرتبە حلقىنىڭ نى قىل باڭ
بولور چاھى نجس برقطرە قاندىن
و گۈرنە قانكەلە قىرىنىڭدىن چىقار تاش
قىلور برقطرە مى خۇم سۇنى باطل
سەمانى بولسە ھەم بىلکىل سەم آنى
فرايىض اعظمىدۇر باكى حلق
يقىن بىل قوت لقىمە سبب دور
رسول الله سوزىدىن نقل قىيلدى
قبول ايرمىس اوشل قىلغان عبادت
اکر بىر ذە سىن ترك اىتسە بىنە
بو اىغان بىنە لىك افضل دور اندىن
دىدى يوز حىجدىن آرتوق اينكويار
نى دىن قىيلدى نقل او لمۇ دىن نور
اوشن آغشتە سى بىر رىشە بولسە
قبول ايرمىس دىدى اول فخر رازى
قيام اىلە كىچور سە بىرچە تونلار

كۈنكلە حق قىضى كابولسىن دىسەنگ چاك
يمە ذە حرام آغشتە ناندىن
اکر آش منى بولسە كۆز يوموب آش
ايرور خىردلچە بولسە زھر قاتىل
حرام آز بولسە ھەم كوبىر يىمانى
بىتىب دور شرعە دە اى لابس دلق
قيو طاعت كە اول مرضايى رېدور
كفايە شعبييە دە ھەم بوبىلىدى
ارىغ سىز لقىمە بىلان قىلسە طاعت
خدانى منعى نى نفس اىستە كاندە
عبادت لاركە بولغاى انس جىز دىن
اکر ترك اىتسە ذە شېبە اىيىار
رسالە ابولىث اىچەرە مذكور
لباسىدە حرام آغشتە بولسە
اوشن تۇن بىرلە او تكار كان نمازى
صيام اىلە اگرچە اوتسە كون لار

نهوی دار بر خاتون فی مطابقی

ایشیتکیل احمد حنبل غه بر يوم
 چرا غیم یوقور اصلا ای الغ نرخ
 فرو کیتی جهان ایوا نیدین ماہ
 انى روشن لیغیندە چست چالاک
 منکا اول رشتمن ای قطب زمانه
 امام ایدى بوغفلت عالمندە
 ضعیفه ایدى اى مقبول وافی
 ایشیتی بشر آتین کوز دین توکوب آب
 انینکدیک مردنی تفراغی ایمه
 دریغا ایر آتین بولگاب یوروبمیز
 لچمک آرتوق بیزینگ کدستار یمیز دین
 هوس بازاریده اى میلی کوب نفس
 سنکاسودا یلامس بوجسمور مینک قیلیب شرمینگ برار کیلماس یوشرمینگ
 بولوب شرمندە لیک در یاسیغه غرق یمان ویخشی فی فرق ایتمکان فرق

زاهدی شیرین تیل بولماقینی یانی

کیل ایزا هداوزونکنی ایلا غیل خاک حرام شبهه دین حلقینگ نو قیل پاڭ
 آچوق قول لیک کشاده یوزلى بولغیل مروق تیلک ملايم سوزلى بولغیل
 بو خصلت لار موافق بولسە سندە اميد اولکیم خدایم دیسە بندە
 مسلمان او غلۇ دە بولسە سچوک تیل آلب کیلسە بولور برقیل ایله فیل
 سالور زور ازدھانی آغزیغە بند سچوک لطفى بیلان مور خر دمند
 سالور کوکدا کینى زیر قدم غە سچوک تیل بولسە قىسى خترمعە
 براونى کیلتور ور لار شرقدىن غرب ملايم تیل بیلان بىحرب بى ضرب
 سالور لار نیچە گەمرە لارنى یولغە ایرانلار آلمائىن برايگەنە قولعە
 عطا قىلغان بیلان هېچ بولمعاى كم سچوک تیل دور عجب گەنج معظم
 اکر تیل زهر لیک بولسە تیل آنى دىمە حرفىكە بولسە بى معانى
 انکابر نقطە كوب بولسە زياندور كلید گەنج معنى كیم زياندور
 قىلور قىلغۇ تکلم اونك ايشینگ چب سوزىنگ تىكىلاب كونكىل بوز غونچە تىكىلاب
 اکر سوز جانە پيدا قىلماسە سوز انى سوز دىماكىل ايمجلس افروز

ەطابەت ھضرت لقمان

سەنگا جاھل كىشى بىحث ايتىسە ئىچان
مەكىر بولغاى جەھالىت خەرىدىن ساغ
بۇلور اىغان سرى جەھلى زىيادە
سکوت ايتىمكىدوراندىن سونك جوابى

نصيحت قىيلدى فەزندىغە لقمان
جواب اىغىل انكا شىرىن و يۈمىشاغ
اکر نفع ايتىماسە قىلەمە اعادە
انكا سود ايتىماسە ايماغ صوابى

ايلىٰ صۈمن بىرىپەھە خېر قىلىماقنى يېيانى

مسلمان بولسە ھەر كىيم مەربان بول
تواضع اىلە ھەر خەدمەتكا قىل دىك
سچوڭ لىك نى عىسىدەك اىلە دايىم
كىيل ايمؤمن ھەميشە خوش عنان بول

آچلغايى سن انى كور كاندە گەلدىك
سرىخ ياغدىك انكا بولغىل ملايم

توت اول دوستونكەھە سوت اوستىدە قىماق

عزيز جانىنگچە كور كىيل بلکە بەراق
برادرلىك اوشل دور قىلسانگ ئاكا
تاطف بىلە اول يولدىن او گورسەنك
سەن اىغان سوزىنگ بىلسە يەمانلىغ

خدانى بويرو غىدىن تايىسە ناكا
برادر جسمىيە جاندىك يو كورسەنك
اکر چىدىكە قىلسەنگ مەر با ئەلەغ

بنات ايت تىيل نەبات آغىرىت كىشىنى
زبانە خوفىدىن خوف ايت زبانە
قل الخير والا فَسَنَّكَتْ اِيْخُوب
ضرر دين اوز كا يوقتۇر نفعى بارمۇ
كىشى تىلىنى يەماندىن بۇلور خوار
توبان باشىنگىنى تىلمۇر تور كوزىنگىنى
گەپ عصىان كەھى خوف و خطر دور
گەپ جاندىن او توب ايمانغا اورغاى
تىلىنى خوش چراينىڭنى يەليق قىل
اکر بولماسە خاموش اىلە يعنى
نە دولەت دور سکوت ايتىماك ايشىتماك
قولا غىنبا انى حلقة قىلىپ تاق
سورا راتانگلا تمام اعضالارىنگدىن
انى هم گوشە آلمە كوشە چىق يات
ايشىتسانگ نفعى يوق سوزاينىكۈذات
قولا ق سالمە ولى بى معنى سوز كا
كىشى سەنچىق سوز ايتىسە سەنچىق اندىن
ساوغ اىغۇنچە اى خلق زمانە
چو نعمان مەرىيەدە بول اىردى مكتوب
ساوغ سوزدىن بولور ايمان قر انغو
بەر جا يى تىلىنىك نى ساقله زىنەر
يەمان تىيل گاھ سارغار قور يۈز يېنگىنى
يەمان تىيل ايکى عالم دە ضرر دور
يەمان تىيل شوم لېغى گە جانغا اورغاى
مسلمان اوغلى غە يەخشى قەلەق قىل
آنېزدىن ساچ يەرىنده دۇر معنى
اکر بولماسە سىنە سوزغا يەتماك
ايشىت اما قىيو سوز بولسە بەراق
قولا ق كوزدىن قولونكىدىن يالارىنگدىن
ايشىتسانگ نفعى يوق سوزاينىكۈذات
قولا ق سالمە ولى بى معنى سوز كا
كىشى سەنچىق سوز ايتىسە سەنچىق اندىن

گونئی هرام دین بومحافنی بیانی

کو زینگنی سقلا کیل هر قنده بولسنک
کیل ایم من اکتر سنه بولسنک
مبلدا بولغای بالا تو شوب خشم
قوی بولسون همیشه نقطه چشم
تو شوب کو ز نقطه سی کور بولغاپی خوب
تعادل دور نظر بولسه قدمده
اکرقان چشم بولسه چشم ایمه
و کرنه کاسه سیدین گنده بولسه
نچوک کیم یوم کوزونک او غلان خیفه
یورا کیم صاف ایور دیب اور مغیل لاف
قرارینک قویمسنگ ایتیب قرارینگ آلور شیطان زمام اختیارینگ
نچوک او ز جانینگیز غه او ت یقا سیز
بننا کاه تو شسه نا محروم کوزیگا
ایکنچی باقا کیل زینهار او زیگا
نهایه کیم کتاب معتبر دور
قویار لار تانکلا قور غاشیم کوزیگا
کیشیکیم قیلسه نا محرم بیلان هزل

اویالیب شاید ایتکای استابت
قولونکدین کیلسه قیلغیل ضرب ناچار
ترجم دور انکا ایرمس یما فلیغ
کورارده آشناییغ رشته سین او ز
انی احوالین سالغیل خداغه
ایرور واجب او قلغه امر معروف
نظر قیلدینک انی آلدیده دور چاه
قیو انصاف ایرور قیسی دیانت
اکر قیتار ما سه دوزخ یولیدین
نچوک دیرسن اینکدیک فی برادر
او زی بولغا عمل لیق صاحب درد
قچان تأثیر ایتار او ز کا کیشیکا
یانار او تقه تو شارنی بیلسانک آگاه
نچوک بولغا مسلمان لیغده انصاف
با شیده معزی یوق معنی قور و قاسم
قیلو ر ایغان سوزیمیز کیم کا تأثیر
کیشیمیز دور ریا و حیله تزویر

خالق آلديده رسو اقيلو لار
پشيمان بولغاي اماقىنى بولىساخ
اوزونكى ايلا غفلت خمرىدىن ساخ

تمام اعضا لارى دعوى قيلور لار
او كون دعوا سينى هچ دفعى بولماس
انىنگىدىك واقعه لاردىن بورۇنراخ
پشيمان بولىنىڭ اول قىلىمىشلار يېڭىدىن
دل و جان بىرلە يانسىنىڭ ايشلار يېڭىدىن

قباحت شدىن قىلسە ملايم
بولور يول باشچىسى پىغمېرىاول كون
فرشته لار كونكىل برکى دىمادم
اوكونى اوتكاين يىلمائى قالور لار
بوقل نى ايلا غىل اول كوندىن آزاد

نه بولغا يكيم قبول ايتىسى خدايم
قيو قىل نى خدايم قىلسە منون
باشىدە سايىھ بولغا عرش اعظم
عنایت نامە سىن قولوغە آلور لار
الىئى ايلا مخلص لار يىلان ياد

خطاب شيخ بسطامى عليه الرحمه

اوزىدىن ساعتى كىتى برا قشام
نغو بولدىنىڭ مونىنگىدىك ايدىن ناب
كوزومغە بوجىمە توشى ناكاه
چقىب ايردى ايسىمدىن اولكناھىم

قرىغان پله سىيده شيخ بسطام
اوزىغە كىلىدى ايرسە ايدى اصحاب
دىدى بالغ بولور حالتىدە بىر راه
يانىب بار دكىر سالدىم زىگاهىم

اني هېرىر سوزىغە اى خىمنىد
اكر اول التزام ايتىسى حرامە
قيامت كونكە داد و گىر ايتارلار
لعين شىطانكە بولغا دىشىن شخ
خلاصە خزانە شرح اوراد
جوان خاتونكە نا محىم ايمش دور
برىب بولماس جواب ايتىسى سلامى
جوان خاتونكە عورت بولسە آواز
غرض اى آدمى سقلا اوزونك نى
كە نا محىم سارى سالىھ كوزوفك نى
بە اولكىيم كوزلار يغە تارقىسى لار مىيل
قيامت مىلىدىن توتقاى اماندە
گىنە كار آدم اوغلى سر نكۈندور
بولور سر كىشىتە لار پروانە دىك ناس
بولور يوندىك زمەن اوستىيدە گى تاغ
بولور كوب خلق اوزىننگىچانىدىن سىر بولور پىر
ياشور ماق بولسە قىسى روسيالىك ايليك سوز لاب اياق بىر كاى كواھلىك

ایسیمکا توشتی حالا اول نظاره
 مبارک آغزیدین کوب قامدی قانی
 مونینگدیک یغلاسه انداخ نکورای
 همیشه ذو قیمیز عیش و کولوش کا
 او تار دنیا ایشین تو تدوک مقدم
 خداوندا او زونک سمن عالم غیب
 کناهی بی نهایت بنده دور من
 عبث برله قولو مدین کیتی وقتیم
 جریمهم یعدد بولسه اکرچند
 یوب رحمت بیلان جبهم قراسن

خوانی نعمت لار یقه فکر ایلد صافی بیانی

کیل ای آزاده واقف بول کونکل کا
 تفکرنی قوشین هچ قیلمه زائل
 تفکر مرغی دائم بولسه دم ساز
 اینستگدیک باز ایلغه ایلاسانک قید

ناپار بنده قیونیت ده بولسه
 امانلیغ بولغوسی شاه عدالیدین راه
 قچان بولغای رعیت ده امانلیغ
 چقار مو؟ سوقدو قفعه فاشاسه هم
 نظر کاه دور کونکل بر بولسه هر کاه
 قچان لايق بولور مونداخ شرف کا
 تمام معرفتده عشق حق دور
 تلطاف دین دیدی سورمه بوریدین
 او زونکنی یخشی لارغه قاتمغونچه
 قیریک ایرمس اکرچه بولسه جانی
 دوام اول دور دوام ایتسام تذکر
 آغیز دین چقسه غفلت برله یعنی
 قچان بولغای مونینگدیک یخشی پیشه
 صؤعن بنده لرنی عشی ده هر بھس بول طاقینی بیانی
 کونکل یارانی برله هم سبق بول
 کیل ای صادق حریص عشق حق بول
 اکر کیر سنک طریق معرفت فی
 میسر ایلاسنک تور لوک صفت فی

مقامات حقیقت ایلادینک طی
 بورو نغیدین زیاده دَر طلب بول
 بويولنى چونكە هچ پایانى يوقتۇر
 دیكىل هر لحظه الٰهِمَ زِدْنِي
 طلب امرين اشېقىسى بندە رېدىن
 نى دين يوق كىشىنى قرب بالا
 انکاهم ايدى حق قل رب زِدْنِي
 سپوك جان شربى تابولسى لىدە
 ييلينك فى قوتى بارده آلىپ يىل
 يتار يول يوركالى حالا كەحالىنىك
 يورار كا فالمىسە وقتىكە درمان
 ايماك لار قوتى هم كىتسە قول دين
 كوزونك هم بولمسە بولسون كونكلەدە
 يتوشىس سودر الورغە هم مجالىنىك
 اكر مونداخ طلبىدە چىسىه جايىنگىك
 اميد اولدور خدایم دىسە بندە

كونكلەدە بولماسه جز حالت حى
 اكر دريالار ايچىنگى خشكىلب بول
 اكر يقتسام دىسە امکانى يوقتۇر
 دىدى حق چونكە فاطلېنى تَجِدُّنْيى
 اوزىن سلغان قچان قاللغاي طابدىن
 انى ايدى حىلىبىم حق تعالى
 قويار مواز كالار بوجە و جدنى
 كراك كىيم بندەسى بولسە طلب دە
 كونكل ياغىن سوغار كىتمايتوروب سىل
 يور اكور بركونى كىتكاي مجالىنىك
 ايماكله قالماسون تا ايچىدە ارمان
 او زونكىنى سودرا ھر كۈر قالمە يولدىن
 بومطاب بوله جان چىقسە بويولدە
 كوزىنلەك تىك يولغە تايتىكونچە حالىنىك
 اولانسە باقىغە بوجىسم فانىنىڭ
 تىلاكان مقصدىنىكى برسە اندە

مۇئىن بىندە كىراك لىسم دوام ھۇف رەجادە بول
 كىتار منزلنى استعدادىن ايتكىل
 قويار سىمۇ تىفكىر باينى غلق
 ياتىپ سىن اوستىدە غفلتلى بندە
 اويانىب اور تاماي فاچكىل اويانىب
 مبادا بولغاى كىل ايشلارىنىك كىل
 او زونكىنى قىل ھوس بازارىدىن ساغ
 او لوم بىرلە او زونكىنى ايلا غىل دوست
 بولور دوستونك سنى اى آدمىزىد
 وطننى اصلى دور بىز لارغە تفراغ
 كىلىپ مىزفچە كون سودا ايتارغە
 يازىلدى كاروانى ھر طرف غە
 حىيل سىز نقد عمرىن قولغە آلدى
 مىستىر قىلىدilar طاعت قىاشىن
 سفررختىنى باغلاب قىلىدilar رىست

قچان يوكقوى ديسه طيار اپرور زاد
 ولیکن کارواندین بعضى انسان
 کوروب يخسى انى نقش ونگارين
 قولاق سالغان تغىي ونواغه
 عجب مكاره دور دنياى فانى
 اوشنل مكاره كيم سالسه قويونغه
 كيرار انسان انى يلغان سوزىغه
 كى او يغاينىب اوينى ايلاسه ياد
 آشوقمه بير كونى سودا قيلورسن
 بوآل ايله اوشنل مكاره دون
 اداقىلغاج بساط عمرى نى باك
 او رار سيللىك دير كيتكيل بويردين
 نظر قىلماس فغان وناله سىغە
 أمير کاروان اولدمده يتكاي
 قويوماى اير كىيغە سود راب يقادين
 فغان ايلار كيتارنى ييلكانيم يوق

قچان مهلت قويار لار برقس گا
 كيتار اصل وطن غەدست خالى
 باشىنكىدىن او تakan آنچە ماھ سالىنگە
 يمه شيطان ملعون شتە سىنى
 سو يوبىمن دىب كوزىنڭا قەم قويوب دور
 از لدىن دىشىن جان يىلگىل آنى

فغان سود ايلامس اما اوكس گا
 كين قىتاي ديسه بولمس مجىلى
 بودوراي آدم اوغلى جىست حالىنگە
 قولاق قەم تىقەمە غفلت لە سىنى
 سو يوبىمن دىب كوزىنڭا دىنا سو يوبىدور
 كىمە كورساتى بو فانى وفانى

عمر نېنگ فانى يىكىنى بىانى

حساب عمر بى سامان او تارنى
 او لومسە يغما كىل مانند كفتار
 تجاست يغما غىنەدە كالەمچى سەن
 قالورسن بر كون آخر ير تەنەدە
 قناعت سىز لەغىنە ئاظھار ايتار سن
 مىكس دىك مورنى قىلماق اوچۇن صىد
 اورامچى ھم كيتار ھم صىدو ھم تار
 مشقت لار باشىنكىدە رنگە رنگە

كىل ايئۈمن يقىن يىلدىنگ كيتارنى
 او تار دىنا اوچۇن بولە كرفتار
 اكىر دىنا كاحرىسىنگ بولسە فەھىن
 اىسيز عمرىنىڭ نجس يغماق رەنەدە
 او را ھېچدىك ھېمىشە تار ايتار سن
 قىلورسن رشتە جانىنىڭ يىلان قىيد
 سۇپورسە صاحب خانە يىك بار
 قالىب سەن تەنگە دىب احوال تىگە

ایچار ییر بولماسه برذره
هلاکت پله سیعنه یتسه حال
قیلور یرمینی احسان یخشی بنده
دریغ ایتماس آنی یارو دگر دین
بیلور خاک آغازیده بلکه بیلور تاش
کور اد شربت چه بلکه آب کوفه
سچوک بیلغای عسل دین بلکه جان دین
آلور تور ایچنده آبروین
توشار خلق آغازیغه احسانی آفی
شجر لیک میوه او تل کورسا تور گل
آنی هم جایغه قیلماق کرک صرف
زراعت ایلامه شوره زمین نی
بورینی یر تاریغه برمه یاری

کرم لیک بندہ سی گر بولسہ چوں
فوپوب اولتور غالی قالمائی مجالی
اکر کوز یا شیچے سوتا بسے اند
تا پیلسه لقمه جان و جکر دیر
کرم لیک بندہ غہ یا لغوز یکان آش
قراسو ایچسہ لار ایکی برا
ایکی همدل یسہ بر لقمه نان دین
کیشی ناندیک قیلور احساندہ خوبی
قیزیل یوز لوک بولوب چیقان زمانی
کولوب مهمان قاشیغه چیقغیل ایقل
اکر احسان ایتار بولسانک ایشیت حم
بیلیب بیر جایغه کدیمین نو
یمان بیر کانی صرف ایتمہ باری

یو گورمه جیفه کوب یغماقنه بیل آی
یفین بیلکیل مونی ای صاحب حال
حریص اولدور اکر دنیای فانی
اکر بولسه کیشیده ، مال سهلی
بساطیده برارفه قرصی بولسه
اکر هر قلده یوز خروار زردور
اکرمینگ کوزه طلاتوشسه کوزه
قیودور هر یوق ایرنی نشانی
دیسه مهریم یوق اما تو قسه محکم
کیشی مالین که بی احسان یماسدور
دیمه دنیا چراغ آخرت دور
بضاعت بولسه هم کم ایلا اتفاق
کراک اهلی کرم خلق ایتکالی جمع
کیشی نی اعتقادی بولسه سالم
نه غم ایمانی قل نی اولگا نیده
سلامت او لسه ایمانی بیلان کس

بولایدیب بای بساطینک بیر معنیل بای
حریص ایرس مس زیاد ایتكان بیله مال
یغای دیسه محبت برهه آنی
کونکل برسه بولور دنیا نی اهلی
آنی دون اهلی دی گر حرصی بولسه
اکر بولاسه هری بی ضرر دور
قچان دولت بیلور اهل دل او زه
بویورغان یریغه صرف ایتسه آنی
ایور یلغان پچی اول فرزند آدم
خدانی فضلی دور دنیا ایمانس دور
خدایم دین نشان معرفت دور
او زوم گربر کی کم آز دین سیچو کراق
او زینی دمبلدم کم قیلسه چون شمع
دیمس گورو کفن لیکدور بومالیم
تنیده بولسه اوچ کز تنیده
اکر عاری کومولسه عاری بولس

نفس شوم نی بیانی

کیل ایکس بولمه اکنون تابع نفس
 سولور اخشم صبا بو گردن نفس
 همه طاعت لارینگ خوبی و صاف
 یقین بیلکیل ایرو رفسینک خلافی
 قچان اوست توزیانار یالبار سنک او تووز
 قچان ایل لیک قیلو ریالبار سنک ایلیک
 اوزینگ پست ایلاسانک نفسینک زبر دست
 باشینک چیناب سالور چون اشتزمست
 بورونغه بادکبر ایسمای بورو ندین
 ریاضت بندیغه برکیت ایاغین
 کوتارمه باشیدین تقوی تیاغین
 زیاده ایلا کم کم قتیغ ایش نی
 عبادت یولیغه کوندور بولوک نی
 نه بولغای مُطْمَثِنَه بولسه برکون
 قوتوروب یار مغای ناگه بیتینگ نی
 اولوغ بولغان سری اوستون زیانی
 خطر دور کوچ قیلیب باشینگ کیوتار دین
 کیمه دیرسن اوزینگ قیلدینک او زینگا
 پتیب دور قویغالی کوکسون یوزینکا

دلاقوپ حال هم تو تمهاوزینگ سست بیلینگ کاباغلا همت فوطه سین رست
 توکل سیفانی صدق ایلکینکا آل قیل ایچنی خالص اندین سونگ قیلیچ سال
 امان ایتسه مو نینکدیک اژدها دین تعجب بیلمه فضلی بی بهادین
 اکر کیلسه قولوفک دین قطع سربه غرض مو نداخ عدو نی قیلمه فربه
 یوز آنچه ایت الور یخشی دیماک دین سیمور سه نفس اکرا یچمک یمکدین
 بو نفس جاهله دنیا ای بد قهر ینه یو قاری او تماکدین الور بهر
 او تونک دیدور او تونک الگای بوجlad
 بیلور بیردیک مجالس تحت فوقین کیشی بیلسه رضا شهدینی ذوقین
 بیوروشین بوز معای هچ شاد غمده تور اراوز حاليده بسیار و کمده
 بیلور خیریت اول عزت و ذل نی کیشی کورسه خدادین جز و کل نی
 یمان نفسینک نی قیلغیل تابع روح ایور حالا که توبه باب مفتوح
 نه بولغای فائدہ یتمیش یاشینگ دین اکر نفسینک سنی یتمیش یاشینگ دین
 اکر سکسانقه عمرینک یتسه سکسن اکر نفسینک مرادین ایزلاماک سن
 اکر توقسانقه کیرسانگ کونکلی تو قسن ازل کوندین اکر چه خوفی یوق سن
 ازل دین قیلسه کیمنی کونکلینی ریش دیگای اون بیش یاشین کوب بلکه اون بیش

خطبە عضرە اسماعىل عليه السلام

انى يادايتى تىكريم صادق الوعد
خليل اوغلى كەاسماعيل دور ايسعد
قىلىپ دور بىر حكایت قىلغۇچى ياد
انى صادق لغىن اى آدمىزاد
يولوقتى مؤمنى اول باشرف كا
بارور ايردى اوشل شەبر طرف كا
او يوم دە يعنى بعضى ايشلاريم بار
دیدى تورسنىك بو يerdeh اينكوكار
تورايدىب وعده قىلىپ صادق الوعد
بارىپ كىلىسم قوشولسىم سىز كامن بعد
اونوتدى وعده سىنى بولدى كىلماس
كىلور مندىب قاشىدىن كىتى اولكس
اوزاق مدت او توردى انده قىش ياز
قىلىپ من وعده دىب او لصاحب راز
يتوشتى كوب زماندىن سونكىرە بارى
او شل وعده او شل اونو تقانى كىدارى
او شل وعده او چون تورغانلىقى يىلىدى
آغىزدىن دفترى عذرىنى آچتى
ذىبح الله انكاطف اىتى چىندان
ايىدى چون غنچە گلدىك باخ خندان
سېچۈك تىلىنى انكاصراف اىتى چونبال
آنا وعدىدە انا عفو و ئە نە حال
كىشىنى وعده سى كىم بولماسه راست
محبىت عهدىن اندىن قىلە دە خواتى
ايشانىمە ايغانىغە اي خورد مند
اكر چندىكە اول ياد اىتسە سو كىند

كىيل اىصادقكە قىلىدىنگى صدق لا فىن
او لانچە قىلما كىيل وعده خلافين
خلاف اىتكان زبونلار دين زبوندور
بودنىا او دنىا ا سر نكون دور
خلاقىق آلدىدە كوتە زبان دور
خلاف اىتسىنىڭ اكىر يلغان سوزىنگىدىن كوتاراير كاكلىك آتىنى او زىنگىدىن
دادك قىغاچى دستارىنىڭدىن آرتوق
چىقار مغىل آغىزدىن قىلماس ايشنى
قىلىور من دىمە قولدىن كىلماس ايشنى
ا كىرچە كىتسە هەم اول سوزاوجون باش
ا كىر توز بولماسه اندىن كونكىل او ز
ايرانلار آلدىلار اونك قولغە آنى
بولور موايىگرى هېچ مسجد عمادى
اولوم سە برلە قىلەمە عەد و پىمان
قوسوب قىته انى اىچكالىچە دېرلار
تىرىك سەن قالىغىل عەد يىنك پى دين
توكولوب قالىغى يغقان نقودىنىك
مبادا او زسنىك اقوالىنىك عقودىنىك

يمان يولداش ايرور چون مارافعى ضرر دين او زكا يوقور ذره تفعى
 تو توب دائم يلانى قويروغنى نى نپوك دلمع ايتار سن بوير و غىنى
 يمان بولماي ولىكن بولسە نامىرد
 قوروغ صورت ايرور قىلغىل كونكىل سرد

اولوك دور بولماسەھر كيمدە كرده تىرىلماسدور كوفار گان برلە مردە
 ايمىس ايرىنى نشانى ريش و آلت نشانى همت و غيرت سخاوت

ايلى و فادار دوستى ھظىھرى

سفر بولدى الارنى اختيارى سعيد و سعد قىلدى عهد يارى
 قضا دين آقتيلار دريا غە ناگە دل و جاندىك ايدى اول ايکى آگە
 ديدى قويغىل منى يارىم قولىن آل بىسىن توقى ملاھى اوشل حال
 بۇھم ايدى منى قويغىل انى توت مونى قويدى انى چون توقى مضبوط
 او شنداق دور درست ايرلارنى حالى تماساقىل الاردىن عەدد يارى

الفدىك جان ايچنده جا بولور سن
 قالور سن بلکە قان آستىدە نوندك
 اولومدىن دور بىر چونكە او بالغان
 قيامت كون نچوک بولغاى او ياتىنگك
 مسلمانلار غە شرم ايت بو قىليغىدين
 گەھى چىن سوزنى ھەم كونكلاونغە قىل جاي
 سخن چىن بولسە ھەم بولە سخن چىن
 نيمە نى يمان دىدى شەن دين

يخشى ھمراھنى بيانى

كىل اى عازما گەر بولسەنك سفر دە رفique تاپ طریق پر خطر دە
 كراك دور اير كونكلىك يخشى ھمراھ رفاقت غە يرامس هرقىيواه
 نچوک كيم مغزىنى جاندە تو تار پوست محبت يولىدە انداخ كراك دوست
 او زىين ڭىل، يارىنى سلطان بىلسە اوزىنى تىن رفique جانى بىلسە
 ايا غىغە اكىر تىكسە تىكانى قد الغانچە كوزىغە بىلسە آنى
 ساوق يىلىكىسىه يولىد اشىن يوزىغە اكىر قولدىن كىلور آلسە او زىغە
 انكە كىلدى دىكان تىر بىلاغە قىلىپ جانىن سېر توتسە اراغە

موعظة

کیل اى تن بول همیشه التجاده دوام العمر بول خوف و رجاده
 کوتارمه هیچ رجا خوف دین رأس یقین بیل کفر دور هم آمن هم یاس
 سنى آدینگدە دور پیدا ایکى يول بری اونك قول سری بارغاى برى سول
 کیتار بندە ایکى يولدىن قيو راه کیشى بیلماس قیامت دشتىدە آه
 اکر سانسیز عطا قیلسە خداينگ قريش يول قالسە جنت ایتکالى طوف
 نعوذ بالله اول بارغان يولونكدين اکر قیتارسەنى كىلغاي قولونكدين
 اکر دوزخ لبندە بولسە پائىنك اميداوزمە كە غافر دور خداينگ
 عجب ايرمس اکر قیتارسە اندىن نصىب ايتىسە بېشت جاودا دىدىن
 اکراوستونگدا كىيتنى طبقنى كىزىپ درس ايلاسنڭ يتىمىش سېقىنى
 ملائىكە يك اکر پىزىدە دور سن يقين يىلکىل كە آخر بندە دور سن
 سنى آتىنگ و ذاتىنگ بندە بولسە نچوك خوف ايلامس جان تىنە بولسە
 ايرور قلنى ايشى قور قونچ زارى قبول ايتىمك ايكام نى اختيارى
 اکر عفو ايتىما سە بىچارە دور سن قيو يول ديسە اندە بارە دور سن

خەنانى رحمتىمەن اسىد وار بولاقنى يىانى

يو كوردى ياي رحمت كابوچولدىن كىل اى تن برمگىل و قتىنگىنى قولدىن
 عجب ايرمس اکر عفوا يتىسە قدوس گناھيم كوب ايرور دىب بولە ما يوس
 مكىر عفو ايلاكاي داناي اسرار دل و جان بولە توبە قىلسانگ ئايار

صفاتى رحمة للعالمين دور محمد كىيم شە دنيا و دين دور
 او قورده بىر كونى تىنگرى كتايىن او لآيت و هميدىن كىتى او زىدىن
 صحابە هرقىو بر حالە بولدى زماندىن سونك كوزىنى ايلادى باز
 سنى خلق افضلى قىلىدى خداينگ صفاتىنگ رحمة للعالمين دور
 دىدى كىرچە رسول جزء و كەل من اكىر يوز مىنىك بشارت بولسە يارى
 كىشىنى اسم ذاتى بولسە بندە بولور مو فارغىت قۇل دىكاندە

اکر لطف ایلاسه سترار عالم
 عبیث دین ایمدى یغلب قیته یغلب
 هوانی پست ایتار اشکینگ نجومی
 یورک یاغین کیتار بولسوند یسنگ باز
 نه دولت دور کیلیب عینکا شرمینک
 خدانی خوفیدن بر قطره اشک
 سعاد تلیک کیشی یب دائما غم
 غرض او زمه امید ایطالب راه
 او تو ماس جرم شرک ایمرد سالک

توبه قیلغان بر بنده خبرانی هظیقی

ایشیتکیل فاسقی یاندی گنه دین
 قیلور ایردی یمان نفسین ملامت
 یمان نفسی تقاضا ایتی یانه
 سحر گاهی او یاندی اول گنه ساز
 بولوب ایردی دل و جانی بیلان نرم
 پشیمان بولدی احوال تبه دین
 گنه دین مدتی ایردی سلامت
 یمانلیخ آرقه سیدین کیتی یانه
 پشیمان بولدی قیلغان فعلیدین باز
 ولیکن قیلدی بوزغان عهدیدین شرم

یقین بقیه یوراکی یار یلور غه
 کین باقه او زونک نی ایلکاری سال
 دمی آبی او شل در یادین ایت نوش
 نیچه توبه قیلیب قیلینک شکسته
 ایور توبنگ سنی مقبول در گاه
 اوروب نعره یقا سین ایلا دی چاک
 خدا میم قیلدی آخر أولیادین
 امید او زماک روا ایر ماس گدادین
 انکا هم بوله مغورو ای خردمند
 او یانیب لطفیگا اول تور سو یانیب
 باشینک گر کو کغه یتسه قل سن ای یار
 نچوک غافل ایرو رسان خوف ایتار دین
 او زولسه نور ایمان برله جانینک
 قیامت کونکه قوسنک یوز لارینک آق
 اکراونک ایلکینکا کیلسه کتابینک
 بهشت جاویدان قیلسه کرامت

یوق ایردی زهره سی توبه قیلور غه
 ندائی کیلدی هاتقدین او شل حال
 همیشه مغفرت در یاسی در جوش
 اکر چندیکه او زدونک عهد بسته
 دل و جانینک بیلان چون ایلا دینک آه
 ایشیتی بول ندای مرحمت ناک
 او زیدین کیتی هم عجب و ریادین
 ترحم بنده غه کو بدور خدا دین
 یقین بیل گرچه غافر دور خدا وند
 او تار دیب یات مغیل قانعه بو یالیب
 اکر چه لطفی کو بدور قهری هم بار
 سنی آل دینکده دور چندان خطر دین
 عنایت قیلسه حق اول گان زمانینک
 جوابی قبر نبی بر سنگ چو بهر اق
 ترازو غه آغیر کیلسه ثوابینک
 جهنم او سی دین او سنک سلامت

خطابت غەرم عبد الله الادنەصارى

غلامى آلدى عبد الله انصار	دیدى ايقۇل آتىنىك نى ايلا اظهار
منى آتىم اوشل دور اى نىكۇ ذات	دیدى ايخوا جەسەن قويسانىك قيوأت
دیدى سىندىن نەتىكىسە بەدوراي پاك	دیدى ايقۇل سوپارسەن قىسى خوراڭ
دیدى سن قىسىنى بىرسەنگ اوشل خوب	دیدى قىسى اوپور كونكلىو نىكە مرغوب
دیدى هەر قىسى بولسە اختىيار يېنگك	دیدى ايقۇل نە دورھەم كىسب و كارىنگك
آقۇزدى اوغلۇ اشىكىن چىشم تۈردىن	دیدى بارى قىلۇرسەن قى ھەزدىن
بۇلۇرمۇ قىل دىكەن نى اختىيارى	دیدى اى يخشىلار نىنگ شهر يارى
نە دورچارم بويون سونماكدىن اوزگا	اکر امر ايلاسىنگ ھەر قىسى يوز گا
يقيىلىدى يەركاھم اوردى اوزىنى	ايشىتى خواجه اوغلۇ نى سوزىنى
اى عبد الله كە كوردىنىك فعل بىnde	يقايسىن چاڭ ايتىب دىر ايردى انده
طريق بىnde لىيڭ اورگان بوقۇلدىن	اوزىنگىنى سال خداگە جزءوكىل دىن

بولارىدىن اوتماين اى آدمىزاد
جەمان كولكۆرىي اىرمىدور ايقۇل

قضاغە راضى و بىلاغە صېرىايدەك يېيانى

كىل اى بىnde اوزونك نى سال خدا گە	قضاغە راضى بول صېرىايت بلاغە
يەقىن بىل بىnde بولسىنگ اصل اسەمىنگ	خدا گە ملکى بولسەجان و جىسمىنگ
انىنىك دور مال ملک ھەرنە بارى	نچوک قىلسە اوزىنى اختىيارى
بويۇن سونغىل نچوک كىيم قىلسە فرمان	بۇلۇر مو بىnde دە حىجت و درمان
كىشىكىيم بولسە راضى قضاغە	اکر صېرىايتىساھ كىلغان بلاغە
اکر شىكەر ايتىساھ حق نعمتىيغە	قېچان لايق بولۇر بىnde آتىغە
خدا گە ھەر ايشىنگ قىلسىنگ حوالە	بۇلۇر جەنت بو اولتۇرغان قولە
كونكىلە قالىغە اى دىنيا غەيدىن	آلورسەن بېرە ھەر اوتكان دەيىنكەدىن
قىوقلغە مىسەر بولسە بو حەمال	اکر آغۇ ایچار بىلغى اىنى بال
خدا گە گەنجىدىن بولسە بو يەخشى	رضا جوقۇل اىنى كور ماشىو يەخشى

مۇمن كېرالك كېيم باشقەمۇمننى ھېقىر كۈرە

كىل اى ناظر مسلمان بولسە هەريار
 فقيرنى بىلە كىم دىنيما ايلىدىن
 دىدىي **الفقر** فخرى يعنى او شاه
 عملدور يخشى قۇل لارنى كمالى
 ايمس دنيا سى بولغان بولە محبوب
 اکربە بولسە بولغان بولە مائى
 قواندى نچە كون دنيا او يىعە
 اگر دنياسى يوقدين بولسە ايرخوار
 محمد كىم نبى لاركا ايدى تاج
 مقام سدرە كا يىتى او بنىدە
 بلائى فاقە كا صبر ايتكان انسان
 اكرچىند يكە بولسىنگ بى بضاعت
 قناعتدور كونكل لارنى صفاسى
 قناعت كىم طبىب هر كىللدور

نظر قىلمە حقارات بولە زينهار
 حديثى كىلىدى پىغمەر تىلىدىن
 پچوڭ آرتۇق كورار سن حشمت وجاه
 وراغ دور حشمت وجاه جلالى
 حساب آخرت كەم بولغانى خوب
 كە قارون بولغاى ايودى اهل حالى
 يباردى مائى بولە يرقۇيغە
 محمد كا بلال بولماس ايدى يار
 عطا قىلىدى خدا اول كىچە معراج
 بلال نعلېنى صوتى كىلىدى اندە
 ديانىت ملکىدە دور مىرىدىن
 سليمان سن اكرقىلىسىنگ قناعت
 قناعت بىرچە علمت نىنگ دواسى
 قناعت اهل يىعە آغۇ، عىسلامدور

براونى حكىمى يىتىشە شرقدىن غرب
 اجل جلاڭ كوكسین ايلاڭاج جاك
 براونى نقرە طلاسى مۇل مۇل
 مۇنى مغۇلس دىمە تىكلا انى باى
 براواتىكار دى عمرىن عيش ايلەفاش
 اجل جان اچىغىن كورساتىسىنىڭ
 براودە بولسە دايىم مختى و درد
 الار بولسە اولوم نىنڭ مېتلاسى
 غرض هرقىدە اى فرزىندا آدم

براونىن باشىغە مورى قىلور حرب
 قىلور هارايىكىسىن بىرىدىك قراخاڭ
 براو كور ئاكا تى يوق عمرىدە بولۇل
 بولور هرقىسىغە زىرلەجە جاي
 براو يوتقانى يوق آغزى تولە آش
 بولور هارايىكلاسى كورما ئاكا ندك
 براونى كىلتى بولماسە بىرگەد
 بولور هېيچ كورما كاندىك ايكلاسى
 يەمە هەز كىز او تار دنيا اوچۇن غم

خېانىرىن بە اۋ بولغانى يىانى

كىشىكى قىلما كىل هەركىز خىانت
 اياغدىن عضۇپەنەدەن و سوزدىن
 ايمس حاجت كە بىر بىر ايلاسسىم ياد
 مۇنى انكلا ديانىت بىرمە قولدىن
 رو اكورمە اول ايشنى سىن او زونكى

كىل ايكامل كمال ايتىسىنگ ديانىت
 خىانت كىم كىلور قۇلدىن و كۆزدىن
 مۇنى بىلغاي جمیع آدمىزىد
 خىانت كىم ايرور بىدا كونكىلىدىن
 نە كىم توشىسە كونكىلگا ياكۆز يىنگا

يىلىپ گىر سالماسانك سن
ايرور انداخ او لوغ بخل جىلىپ
يانار او تىقە توشارىن يىلسنىڭ آگاه
نچوڭ بولغاى مسلمانىيغىدە انصاف
ايرور مىز بىر بىر يمىز كاپادر
او كورسە يوز مقام مغفترتىدين
بخيلىك موندىن او تىمساھى ئىسلامان
او زىفنى بويشىغە بولغاى و بالى
تاپىپ سن امر معروفنى ثوابين
يمان كوراول ايشىن جان داينىگدىن

جۇ انەردىك نى نشانى

كىل اى انسان اكربولسانىڭ چىن ايردىك آغىر ليق پېشە قىل دىنادە يىرىدىك
زيان ايتىمە تىقى يتكور انكا سود
چىقار آلدىغە تورلوك نعمت پاك
او زونكىدىن قىلمە تفراع آتىنى رفع
بات الماجزىن (١٠)

براو يول بىلماين يوزلانسى چوغۇغە
قيو انصاف ايرور قىسى دىيات
اكر آلدىنكىدە طفى بولسە ناگاه
او زاتىمساھى بولسانك انكادىست الطاف
جىيع بىندە مۇمن سرا سر
براو چىقسە طریق آخر تدىن
اكر كور ساتىمساھى يول كور كان انسان
سن اىغان سونكىرە توز بولسە حالى
آچىپ دور سن بر ادرىلىك نى باين
اكر كىلماسە قولدىن ياتىلىنىڭ دين

قىوايشكارضا بولسنىڭ كونكىلە
ايرور عصىان رضاى چونكە عصىان
مسلمان او غلينى كورسنىڭ كوز يىنگدىك ضرر دە نفع دە يىلسنىڭ او زىنگدىك
قيو قانى مونىنىكدىك بولسە حالى
اكرچىند يكە بولسە شىبه كىم
روا كور سنىڭ انى او زىقسىنىكاھم
اكر بير سنىڭ بنا گاه ايلا اظهار
مغىلان سىچىما گىل رىحانلى يرغە
صىيات خانە غە قىلەمە خىيات
اكر تاپىسە نعمت آلدىدە ساج ولى بولماسە آغزىنىڭ عذر او چون آچ
اكر مىننىڭ خلطە برسنىڭ خلطە كوب زر
سنكا اندىن نچوڭ سود اى برا در
اكر بير سنىڭ ارىيغىدىن قطرە آب
كىشىكابرسە كىم مالى حرامى
اميد ايتىسە ثواب اول مىد عامتى
بولور كافراميد ايتىكان اول انسان
يىلىپ آلىپ دعا قىلغان ھم اول آن
يىلىپ قىلماسە ھر كىم امر معروف
و گىر نەي ايتىمساھى منكىر ايشىنى خىيات لىك دىكىل انداخ كىشىنى

هدایت کا دعا قیلندی محمد
ابو سفیان خالد ایردی سالار
مسلمان بولدیلار هر ایکلاسی
احد کافر لاری بولدی مسلمان
مسلمان بولدیلار ایلکیده مینگ شهر
ابو سفیان قولیده تابتی اسلام
میسر ایتمادی آلتون کموشدن
رسول اللہ نینک خاص امتی سن
قیلور سن هر محلہ پیروی فی

ولیکن قیلامادی اول دعوت بد
اوشن روزیکه انبوه ایردی کفار
اجابت بولدی پیغمبر دعائی
اول ایکی ایربیلان کوب اهل طغیان
چو خالد آلدی دین فی شہدیدین بھر
عراق ایله دمشق هم خطہ شام
محمد آلدی عالم خلق خوش دین
اکرسن مرد صاحب ہمتی سن
تو قار سن جان ایله فعل نبی فی

بـ سـ بـیـلـاـکـ گـشـیـنـیـ ھـطـبـیـ

عوانیغه یولوقتی لاربنا کا
بـاءـ الدـینـ وـالـحـقـ طـابـ مـثـواـهـ
عوان قویدی یمانلیغ کویغه یوز
یوزیغه سالدی قم چین مرد خالی
اوشن فانلیغ سقالین آلدی قولغه
غضب قیلمه انکا قیلغیل عنایت
مـهـمـ لـاـرـ اـخـرـ وـیـسـیـنـ قـیـلـ کـفـایـتـ

یمانلیق ایلاغانغه یخشی لیک قیل
کولوب باقغیل یوزیغه مثل پسته
امدا ولدور که خوش کورکای خریدار
بولور چین کاسه کوب تیکو وسہ لای
باشینک یارغان کیشیلار نی دیسنک یار
جفا آلامی تیکسہ قتیغ آلامس
ویا مخت جبالی یاتسہ باسیب
قچان درکین بولور کر قیلسہ درکین
دعانی هرگز انکا قیلما کای بد
هدایت برله توفیقین تیلار بل
کیتار گردین کراک گر دین کمالی
سونر کین گردیدین حالت جمالی

اـهـمـ تـاـغـیـدـهـ رـسـوـلـ اللـہـ نـیـ تـیـسـلـاـرـ بـیـ شـرـیـدـ بـوـ لـفـانـیـ

احد تاغیده پیغمبر تیشی فی
عجم کون توشتی مؤمن لار باشیغه
دعا قیلغیل قریلسون برچہ کفار
دیدی یغلاب ایا سلطان ابرار

بوسوز نى ايشتىب اولىرد يىساك
يوزىنى ير كا سور توب ناله قىلىدى
آلېب ھەمت عصاسىن كېرىدى يولغە
خدا اول بىنە كا قىلىدى عنایت
ئەنە خُلقۇ و أنا حلم و أنا حال
انا هەمت أنا خُلق أنا كار
يمان لارنى ايشىدور كىيەنە تو قماق
او زىنى نفسىنى كم ايلاكان قۇل
ولىكىن بول تحمل ايلاكان ناس
ھىيت بائىدين او تكار مىڭاي مرد
ھىيت قىسىدور بىلسىنگ به تعىين

اوروب نعروه يقايسىن ايلادى جاك
كوزىنى ياشىنى چون زاله قىلىدى
قولىن تابشوردى اول ھەمتلى قلغە
نېچە كون او تماين تابىي ولايت

انا دولت انا نصرت، اقبال
انا تبىيت سلطان ابرار
مسلمما نلىغ يمانلىغ نى او نو قماق
قىلىور قېچە جفا قىلىسە تحمل
ھىيت دە كرڭ چون قىيغ آناس

اگر چندىكە اول ايش بولسە برگىرد
نظر ايلە كتاب مجتهد دين

مصنف في ياراندرى ايلە وداع لادەنغانى

برادر لاركە بىز كا قىلدۇنگىز عەد
قاپىلماس بىنەدە سىزا يىستە گان حال
طلب قىلماڭ بونا قصدىن كرامات
آليپ ايردىم ايلىك نفسانىت دين

طمع نانىغە قول سالعىتكە^{بىم غە}
بورىنگڭ لو بىر مۇكەمەل اير بانە^{كەنگەنلىك}
عزىزى ايستا نىكىز سىزدىن رضامن
او ياتلىغ من سىزىنگە خىسار يىكىزدىن
يلىپ يو گوروب اميدا يتكانىنگىز كا
منى حالىمغە مشكىلدور صبا يوم
توتونك محكك انى قوتلوغ ايشىنى
مبارك باطنى پۇرۇر مرجان
اينىڭ ئاطەرسو يىدىن بولسە سىراب
چوموب باطن كاجىبىن ايلاسە پۇر
جهان ايوانى كىينى دور خالى ايرمس
قنى اخلاص، كوب ھەمتلى غواص
و كرنه قول سالىب قاچماق نچوڭ سود
خبر دار ايلانىكىز من روسيه نى
قدم تفراغىنى كوز تو تىياسى
منكاهم بىرسە لار وحدت مەي دين
تايپىلەنگىز كەنگەنلىك لەچە خاص
چوموب آغاڭ ئەيلىكىغە دۇر مقصود
اكر سىز تابىسىنگىز بىر يخشى شەنلى
قىلىاي من ھەم يۈزىز كونكلاوم ضىياسى
نه بولغاى سىز براذر لار بىي دين

الله بار عضن تاریخی فرزند لار یقه قیلغان نصیحت لوری

شرط اهلینی پیوند بولمه هوا برله هوس تی بندی بولمه
 عجب خوشدور کیچیک لیکده بولوب ساغ بو کوملاک نی قویوب غمدين بو کوملاع
 اینگ عینین دیگیل رحمت سحابی آنانگدیك بولمه تابع نفس سک گا
 تکبر قیلماکیل چون تخم خشخاش قیامت زادی قیلغیل توشه حقر
 آتا نگدیك بولغیل دنیاغه مغورو
 آنانگدیك بو لغیل رسواي عالم خدا در گاهیده بول مسکین آتلیغ
 حساب و نامه وزن سوروغ بار نیچه من کوب دیکان لار بولدی منکوب
 دیمه من زور اکر دین بولسه منظور کونکلغه آلم هر کز یاد منصب
 بیلور منصب دین آرتوق خوشه چین لیک شرافت نی بیله کورمه شرافت
 بیلیب دنیا مقامین غیر معمور بولوز زیرک وزیرک آتیدین دور

نگه دارینک سنی بولسون خدا وند
 یراغ بولسون یوزینگدن دیده بد
 یگیت لیکغه سنی یتکور سه مولی
 آتا نگدیك روسيه لیک پیشه قیلمه
 طمع قیلمه کیشیدین بر گینه پل
 بولور میز پرده ده یوز پرده بیجاي
 حیدین عاری یوزنی عاری بولمس
 اکر آغزین قیلار بولسینک تیلار باز
 انی برک ایلا هر یاقدين تاقیب باغ
 آنانگدیك خلق والیغه کولکوبولمه
 انکا وابسته دور جموع طاعت
 کوزونک آچ کاروانی قیلد یلا کوچ
 آنانگدیك قویمه یوز شرمنده لیک غه
 قیامت نی اویون قیلسینک اویون قوی
 کیچکلیک دین عباد تغه بويون قوی

سوزنى كوتاھ قىلىپ كتابنى ختم قىسا ماقمۇر

يىلەنگىنى باغلا عوم راھ قىلغىل
 كىيل الله يار سوز كوتاھ قىلغىل
 بىرىبدورسن ريا قانى بىلە رنگ
 دىكاي اىچ بولما سه سودا يالامس تاش
 نچوك شرمىندە ليك سن توسلى كىس كا
 يقانىڭ اوشلاپ دهان معدىرت آچ
 اوپىلاھ كور باقىب هردم اوپىلاھ
 بولوب دور كىچ هوس بازار يىدىن كىچ
 اكىرقاڭ اهلىدە تاپىلما سەھ حاڭ
 قالور عزت و حرمت آلى برلان
 بولور حال اوشبو علمتىنى دواسى
 اوشل ايرنڭ سوز زىن حلقة قىلىپ تاق
 تون و كون ايشتىپ مندن المنى
 كىشىكا سوز لاماك تاچىند تاڭى
 نە بولغاى قالسە مندىن ياد گارى

كوتارسىنگ باشقە آرتۇغ و مانگى آرتۇغ بولور معلوم صبا اورسە ملەك بوغ
 خىدادىن هرنە كىلسە ايلا گىل صبر
 خدانى امرىغە قىلغىل اطاعت
 محبت فو طە سىنى باغلا بىل گا
 هوس دىنادە قىلمە مختىم ليك
 اكراچ كوندە تابسانىك پرچە نان
 كىتارنى يىلسەھر كىم جاي قىنگىغە
 جهان مەرين كونگىلدىن ايلە زايل
 ايشىنگىنى ايلا گىل كون كوندىن اقوى
 اكىرقاڭ ايشين قىلىسانىك باخلاص
 اكربولسوندىسانىك جان دلىنگى جمع
 اكر علم و عمل بربولسە رنگى
 اكراپسىنگ خدا در گاھىدە قرب
 محبت كاسە سىدىن برسە لار شرب
 سحر لار قوب كوتاردىستىنگ دعاغە
 تىلە مونكلوغ آتا بىلە آناغە

بیتیب من فارسی تیل ده کتابی (*)
 همه فتوی و تقوی نگه یاف
 دیدینک شی قلیل فی ترکی تیلدین
 اکرچه یخشی سوز قد و شکر دور
 خطاسی بولغا فی ایغان سوزینکنی
 خداغه زاری قیلغیل ایرته و شام
 حجاب مغفرت یابقای خطاغه

باعیات بطریقه مناجات

خالقا قابل من او ز نقصانیمه
 ذات پاکینک دین عنایت بولسه
 خالقا قیلديم فعال کهنه نی
 سن اگر رحمت نقابین یابمنگ

(*) مصنف فی مسلک المتقین اسمی کتابی گه اشارت دور که او
 اثر ده گی کوب مسئله لرنی بو ثبات العاجزین کتابیده یازمشدور . (ناشر)

(۱) مارح فی شرحی بو مصرع لایله قام لانا دور . (ناشر)

سن تو زارسن بنده نی کم کاسینی
 آقینور سن مغفرت دریا سیغه
 تانکلا سن سور سنک نه بر گایمن جواب
 سن یا پارسن عفو رحمت دین نقاب
 جان برو ر حالتده سن بر گیل مدد
 بولدی مشکل حالیمیزغه یا احد
 نفس شیطان جانیمه بولدی بلا
 قوی مغیل دشمن قولیغه مبتلا
 ایستادیم دائم جهان اسبابی
 آج انکا اول گانه رحمت باشی
 ایمدى بندنگ زار ایtar جانی بیلان
 جانی نی آل نور ایمانی بیلان
 خر من طاعت منکا جاش ایلا گیل
 اندہ ایمانیم نی یولد اش ایلا گیل
 یخشی قل لارنی عطا قیل قاشیمه
 اندہ سن رحم ایلا یلغوز باشیمه

خالقا تو کتوم عبادت طاسینی
 قل لارینگ بولغا نه عصیان لا یغه
 خالقا قیلديم گناه بی حساب
 من آچار من جرم عصیان چهره سین
 خالقا قیلديم گناه بی عدد
 نفس شیطان ایلگیدین قو تقار مسنگ
 خالقا یا او لا یا آخراء
 کرچه الله یار او تاچید و ریمان
 خالقا تو تدوم فرا غفت خوابینی
 کرچه الله یار ایرو رغرق گناه
 خالقا عمر ایلا دیم فانی بیلان
 کرچه الله یار ایرو ر زار زبون
 خالقا پا ایشلاریم باش ایلا گیل
 مونده توفیقیم چراغین قولغه بیر
 خالقا عفو ایلا او تکان یاشیمه
 گور ایچیده کیلسه ایکی سور غوجی

غۇزىلباش ایشان صوفى الەتىبار

حاجتىم اولدور خدايا پا ايشيم باش ايلاسنىڭ
 موندە توفيق انده ايمانىمىنى يولداش ايلاسنىڭ
 ايلكىمە بىرىنىڭ عصانى ھەمت آغزىمۇغە ئىنا
 كونكىلو مەعشق آتشىن سالسىنگ كۈزۈم ياش ايلاسنىڭ
 بارامىدىم گىردى عصىانىمىنى يوغىرى آب عفو
 ورنە يوقتۇر چارە سى بىندىنگ قرافاتاش ايلاسنىڭ
 چەرە جرمىنى يابقىل پىر دە عصمت يىلان
 انده مشكىلى سور گىناھىم خالق ارافاش ايلاسنىڭ
 كىرچە الله يار اىرورنا قابل ونا مستقىم
 لطف ايتىپ بىر مرشد كامىلغە يولداش ايلاسنىڭ
 خوش كرييم كارساز بىندە سىغە مەربان
 اوں سكىز مىنگ عالم اىچەرە صنعتىنى اىلاپ عيان
 بىر نى قىلدى كوروشال بىر نى قىلدى كرو گىنگ
 قدر تىنى كورسا تىپ دور خالقە يېشك بى گمان

خالقا كۆنكلوم دە دىنلىي دۇنى
 خالقا حىف اوقي ماه و سالمىز
 سەن حسابىمىز فى آسان ايتماسنىڭ
 خالقا يېلاقە خلق ئاماھە نى
 حىشىدە هەركىمۇغە كېلىسە بىرىتىك
 خالقا كەم ايزلا دىم كۆي عمل
 سەن كرم بىرلە قىامت دشتىدە
 خالقا دىيدم گە اشىك جارى يير
 آب كوثر دىن منى سىراپ ايتىپ
 خالقا لطف ايلا جەننەت النعيم
 من گەتكەلىك بىندە دورمن سەن غفور
 خالقا تۆز ايلا كای سەن راھىمىز
 تانكلا حىران بولسە خلق اوز حالىيغە
 خالقا لطف ايت گىدai زارىنگا
 مغفترت درىاسىغە غرقاب ايتىپ

ای کریم در دیم نی ایتای رحم قیل من خسته گما

بو غریب بیچاره نی سن شاد قیلغیل هر زمان

بر خدا نی عشقیده دیوانه دور من عاقبت

خوش عجب سود آنی سالدی باشیمه اندر جهان

بیقرار و بی نوا و مضطرب آواره من

لیلی و مجنون کبی آواره دور من در جهان

کیچه کوندور تنگرینی یادی بیلان آواره بول

یخبر بوله دمی یادینی ایغیل هر زمان

گاهه لار بولوب گا هله رست خراب

بر حقیقت یار اوچون هردم قیلیب آه فغان

ای برادر لارمنی یخشی دیمنکلار زینهار

ظاهر یم صوفی نمادر باطنیم کین و نقار

شوملو غیم رسوا لیغیم تیکدی ولايت خلقیغه

آنینک اوچون تاغ تاش و چولنی قیلدیم اختیار

بو سبب دن مختلط بولدیم غریب لار قومی گما

قیسی حالده اولگانیم نی بیلما سون خوش و تبار

شەباز لارايىلكارى طلب قىلغاندە فر يادكە طالعىنگ قوسى كيتي
 سەن موندەنچوڭ ئاقاقت ايتىپ تورغايسن سرداش يارانلارنىڭ ان لارىسىنى
 الله يار يو كور كە دوران كيتي دوست لار ھەمە اتھزار و حیران كيتي
 غربت قورىنى يىلغە سالىپ تىلمۇر و شوب
 گۈريان گۈريان و بغرلارى قان كيتي
 الله يار يو كور كە سودا كيتي كوب قاقله مقصودو اعلا كيتي
 آخىرسىن ھەم كيتماسكا ماحاصل قويماس تىزراق قدم اور كە قوت با كيتي
 تېشىتى كوكسوم اىزدى بغرىپم داغ هجرانىم منى
 بولم دە مونچە خەمدە چىقىمگان جانىم منى
 دلده صېرىپم يوزدە شرمىم باشدە هوشىم قالىدى
 كۆزدە ياشىم رنگىدە قانىم تىندە درمانىم منى
 دردە تولسىم خەمدە سولسىم تىلې بولسىم عشقىدە
 حسروتىدە مونداخ اولىسم يوقتۇر ارمانىم منى
 حالتىم بىد حسرتىم يىحد فغانىم يىعىد قىيل مددمن دىك يىقىلغان قلغە سلطانىم منى
 غصە ئىل قىصە مشكل غەقالدىم آى يىل آب كەل اىچەرە خىجل قالغان تەن و جانىم منى
 ايتور الله يار يغلاپ زارھەر لىل و نهار تىر عشق يار توكسە كاشكى قانىم منى

جان فداي اول برادر كىم بود نىما مملکىتىن
 كورمسە بىريل يوزىنى اوتسە استغنا بىلان
 ازدە بىلان توقوش قىلغان كىشىنى ايدى يەنك
 اير اوشل امير دور كە تورسە بىندە لىك تەمعايانلان
 تاكە الله يار اىستارىن تىر يىكلەيك عزتىن
 قاج اوشل تىندىن كە فكىرى بولمسە تىكلا بىلان
بو نظمنى اوز نفس لار يەھە خەطاب قىلغان نەرى
 الله يار يو گور كە محەممەل كيتي ياتقان سرى اىلىكىندا كى حاصل كيتي
 ھەم قافلەنىڭ قراسىدىن ايرىلدىنىك يول بىلگۈچى شجاعت دل كيتي
 الله يار توروش نە دورايل كيتي بوجولدە دمى سوا يېھماين سىل كيتي
 آنبار عملە دانە كىر كۆزمىمى فرياد خەرمن ھوس يىل كيتي
 الله يار ايل كوبى شاشىب كيتي دريالار او توب عقبە دىن آشىپ كيتي
 سەن موندەنچوڭ فراخ ايلە ياتقايسن ھەمراھلارىنىك سنگا قراشىب كيتي
 الله يار اوزىن بىلوركس كيتي هەرىدە گى مردم سخن رس كيتي
 الله يار اوروغ نشا نلار كيتي رەخسارەسى زردو بغرى قانلار كيتي

در بیان قواعد حج

آنچه عفو معقرت از حق طلب کی
آنگاه در مقام خلیل جلیل خود
 حاجات دوستان از خداوند خود طلب
 ساعی شوی میانه میلین آخضرین
 در راه او که مسجد نهرست حجره ها
 هم مسجد است آنکه دکر غار مرسلات
 هم موقف رسول علیه السلام که هست
 هم در هست مزدلفه مشعر الحرام
 از یاد خود مپوش من رو سیاه را
 یعنی که آن جبل عرفات اجابت است
 یعنی دعا وزاری چندین هزار خلق
 چون گشته غرق در عرق جرمای خویش
 آنچه جای جنبش از هاشستن است
 آنروز جمع قصر بسازند ظهر عصر
 زان وقت باز تا بفروفت آفتاب
 ناگه ندارسد که دعا مستجاب شد

ایثار مهر باز اگر از من جدا روی
 در حفظ حق تعالی روی هر کجا روی
 با خانه مبارک ام القری روی
 لبیک گفته گفته بجان فدا روی
 یکبار از تفاخر تاج و قبا روی
 همچون فرشته تو بسوی سماروی
 چون قابل دعا شوی کوی وفاروی
 ناگه فتد بچشم چو مرغ از هواروی
 جانرا کشی فدای وی از خود فناروی
 چون سه و چار مرتبه پروانه ساروی
 از جمله سواد تعلق رهاروی
 بادیده پرآب رخ که رباروی
 در هر کدام رکن بصد التجاروی
 کویا که زیر سایه عرش علا روی
 در بحر شوق شوی و زیاروی
 در جمله باها و مقام خلیل حق
 رکن عراق رکن حطیم است رکن شام
 هم یعنی سنگ رکن یمانی دعا کشی
 دیوار کعبه را بگیری کنار خود

(★) کتابده میقات یونده احرام یازیلمشد

با مسجد شریف حبیب
آنچار سی ز هوش دل بینواروی
چون کوه اگر حلیم هم زیاروی
از استیاق خویش ندانی کجا روی
یکباره زخویش همه ماسوا روی
وقتیکه با مقدسهٔ مصطفی روی
وقتیکه ذره وار بطریق ریا روی
گر شاه غرب شرق شوی چون گداروی
یعنی بخاک پاک سر انبیا روی
وقتی که نزد حضرت بدراالدجی روی
با روشه دوشیخ صفتی صفا روی
بار دیگر بوای دعا بہر ما روی
آنجا بصد هزار ادب با دعا روی
بی یاد این کمینه ازینجا چرا روی
اوّل بخاک منبع حلم و حیا روی
گو یا که تو بسر خاک او روی

آنگاه با هزار هزار استیاق دل
کوهست در میانه قریب مدینه است
ز آنجا خطیره نبوی مینموده است
چون آمدی بیوش چنان رهروان شوی
جای رسی که فخر دو عالم بخته اند
چون وارسی ز خویشن در تعلقات
لیکن جمال پاک فبینی بچشم سر
زینه رای برادر من اند رین طریق
آنجا مرا بخاطر عاطر یکی رسان
از با شکسته گی من دلفکار گو
زانجا بصد هزار ادب ساخته رجوع
چون ساختی دویار نبی راشفیع خود
یکسوی آن خطیره بود دختر رسول
یار قدیم نیز محبت عمیم من
زانجا اگر رجوع نمای روی بقیع
ظاهر اگر چه نیست تراب علی دران

باقصر و جمع کردن شام عشاروی
از خفت خواب البته آن شب فرا روی
با مشعر الحرام ازان دلکشا روی
پیش از طلوع شمس بکوه مناروی
وقتیکه بامنا بمقام فدا روی
بار دگر بکعبه مقصود رساروی
بهر امید عفو مقام رضاروی
بهر دخول یدت عقیده فزاروی
از درد ما بکوی بدار الشفا روی
چون مخلصین بددیده اخلاص رواروی
از لطف شام و راجاب جاروی
باسوی هر مقام بصدق صفاروی
یعنی با آن مقابر جنت نماروی
راحت کشاده باد بہر مدعما
با کوه طور ثور بکوه حرا روی
آنگاه بسوی مزدلفه که روان شوند
هفتاد سنك جمع کنی مثل باقلاء
در وقت عکس که بکذارند بامداد
تا اسفرار باشی تو در مشعر الحرام
قربان امر او بکنی جان خویش را
سررا استده نیز همه امرها کنی
طوف دوباره عمره بجا آوری تمام
آنکه شود کشاده در خانه عتیق
داخل شوی بوعده گه کان آمنا
آکاهی از حقیقت آنخانه رودهد
هر سنت و ادبکه در آنچا نوشته اند
جاهای بفرح که در اطراف کعبه است
باقبر گاه مکه معلا است نام او
با کوه بو قبیس میلین مدعما
راه دعا باب اجابت کشاده باد

مردانه رو که از سر مردانه کی خویش
 اول قدم ز عقده ما و شماروی
 او لذ خویش گُم شو و آنگه اراده ساز
 فانی شوی تمام ز هستی خویشن
 خود را تو نیست ساختی با اوبقاروی
 تادر پناه حضرت مشکل کشاروی
 الله یار خسته دعا میکند ترا
 چراغ خلوت اسرار توحید
 ز صافی مشربی صوفی الله یار
 اگر جویند تاریخ و فاش ز جیم غین قاف لام بردار
 صوفنگ

عنایت هر کیمه یوز تو سه عصیا نی حجاب اولز
 گوش دوغد یقجه زیرا پرده ظلت نقاب اولز

اند بقیع ب عداد از صحب مصطفی است ز اولاد همچنان که در ان خاک پاروی
 نور دوچشم حضرت خیرالبشر در اوست یعنی حسن بروزه آن مقتداروی
 هم کان در اوست حجره از واج مصطفی حد تونیست که در آنجا پاروی
 یعنی بقیع جای دعا اجابت است
 دیرینه های خویش ز خاطر بر ون مساز
 ز آنجا اگر رجوع نمای روی اخذ
 وقتی که از مدینه بگردی بصد الم
 آنجا حسین نام یکی شاهزاده است
 ظلم ستم که در حق آن شه گذشته است
 چون خوانده دعا خیر بار واح آن کرام
 آنجمله نور چشم جکر کوشه رسول
 بالاین طلب که دعا مسافر اجابت است
 هر گه بخوش رسی ز من خسته یاد کن
 من در فراق روی قوام در سیموم غم
 دله چگونه خون نشود صد هزار بار
 بی طاقم ز هجر ولیکن چه جای منع

بو كىتابنى باسىلىپ قام لانىنى مناسبىي ايله بولارىخندىن اىكىي
لورچە مقدم دىنى ، ادى ، ملى خدمتلىرى سېقت ايتكان صوفى الله بىر
حضرتلىرىنى اسلام دىنى گە قىلغان فداكارلىقى لرىنى ، امت گە — ملت گە
قالدىرغان ائزلىرىنى ، فقىمى مسئله لرىنى نسل دن نسل گە ميراث قالدىرغان لىك
لورىنى ئظرده توب ، او لذاتنى كمال شىكراڭ الله خاطرلايىز . خىرى
دعا لورىيىز بالان يادلايىز جىزاھ ئەلله جىملا وَا تابَةْ شوابا جىزلا .

بو خىرىلى ايشلەرنى باش عاملى بولغان ، يېزلىرنى شەشىنداق توابلى عمل
لر گە سۆق ايتكان مصنف وشارح باشده اولقى اوزىزه كتابنى طابع وناشرىنى
بواشىدە معنوى ياردىم ده بولغان براذرلىرىم نى قىمتلى اوقوچىلارنى وبرچە
مؤمن مسلمان اخوان لريزىنى جناب ارحم الراحمىن حضرتلىرى رحمت ،
گناه لريزىنى مفترت ايلاسون آمين آمين .

كوقارىب مىز اميد بىلە بىلاك نى

خُداوندا قبول ايتکىل تىلاك نى

سن توزارىن بىندەنى كە كاسىپنى
آقىزورىن مفترت در ياسىفە
خالقا توكتوم عبادت طاسىنى
قىل لرىنگ بولغانسە عصيان لاينە

تانگلاسنى سورسنىڭ نەيرغايمىن جواب
سن يايپارىن عفو رحمت دن نقاب
خالقا قىلىم گناه بى حساب
من آچار من جرم عصيان چىره مىين

جان يىرور حالتىن سن يېر گىل مدد
قىلما گىل هر گىز گرفدار جىم
خالقا قىلىم گناه بى عدد
خالقا لطف ايلا جنات النعيم

خاتمة الكتاب

حمد بىحىد وثنىي بىعد اول وهاب مطاق حضرتارىقە كە او ذاتنى
عونىلە ، كرمىلە صوفى الديارنى ثبات العاجزىن كتابى نىڭ مهاجرت
حياتىنده ، مطبعە لرنىڭ چىشىلى مشكلات لرىنە رغمًا قىته باشدە باسىشىغە موفق
ايتدى . بوايسە ايگەنلىقنى عنايىتى دن باشقە بىرىشى ئاماسدور . هرقچە شىك
قىلىنسە آزدور اونى شىكرينى حقىلە بجا كىلىتروشىن قىقىر عاجز دور ،
قاصر دور . شوحالىدە منگا او خشاش ، قليل البضاعة بىر مهاجر اوچجون
بىوڭ بىر نعمت ، الوغ بىر دولت دىلىلسە بىجادور .

بويىنكىلىغ ايشلەرى دانايى اسرار

سنكا آسان اىرور كە يېز گە دشوار

كتاب فى اوقوچىلارنىن حىتمىدە خىرىلى دعادە بولوارى

مطلوب ومرجو دور الـهـى الـهـى بـو خـدمـتـنـى

اوـزـنـزـدـىـدـىـهـ قـبـولـ قـىـلـسـونـ وـهـ ذـخـىـرـهـ آـخـرـتـ

ايـلاـ مـسـونـ آـمـىـنـ آـمـىـنـ .

اللـهـمـ اـغـفـرـ لـهـ وـلـوـالـدـىـهـ

وـلـمـؤـمـنـ اـجـمـعـنـ

اعتماد

بو کتاب نی گوزل جمالیه ، و کا لیله ملت گه تقديم ایتمک اوچون طبع
ایشلرینده وقت میز الله وقف قیلنندی . کیچه میز کوندو زغه اولادشی .

بو کتاب بیزني لفت دن و فارمی زبانی دن هیچ خبری یوق ذات لرنی قولیه
حروف لری تیربلدی ، توپلاندی ، ترتیب لاندی باسلدی لذا مدیون شکران میز .
زیرا ؟ طباعت ایشنده بر خطانی ه چقمر لیفی اوچون حتی المدور کوشیش
قیلدی لر هنر و زکا لرنی صرف ایتدیلر ، حمد او لسون موفق بولوک .

بو کتاب اوچون هر حالده هر کارده مقدور میز خرجلاندی .
شوندای بولسه هم او زیعیدن بولمانان بعض سبب لربلان ، مطبعه
مشکلات تدن ، نسخه ، حرف قحط لیغندن ناشی بعض مصرع لرنی و بر قاج منظوم
کله لرنی یوقلیغی بدیهی در گرچه یوتیق — یاماق لرنی اصلاح قیلنیب بر فوع
ایفلاندی ، مصرع لرنی توزاتلدی ایسه ده کمچیلیگی یوق ایسدور .

قدر شناس اهل علم لردن ، وظیفه شناس او قوچیلر میزدن ناقص لرنی
کامل کوریب طابع نی قصور لری بولسه سماح ایتو ولری بیزني معدور کورولری
رجا او لنور کال ، آنچه الله تعالی نک او زینه خاص در .
والکال لله تعالی وحده .

طبع — ناشر

دمشق

ملهمة شکر

ونحن نشكر : لساحة الرئيس العام لهيئات الامر بالمعروف
بالحجاز وسعادة مدير قسم المطبوعات في وزارة الاعلام
بالمملكة العربية السعودية الرشيدة باسمنا خاصة وباسم جميع
التركمانيين عامة لتكريمه بالتخصيص لطبع هذا الكتاب وفق
منهج التوحيد الخالص من كل شائبة .

جزاهم الله احسن الجزاء ان الله لا يضيع اجر المحسنين

الطبع و الناشر

١٣٨٧ هـ

فهرست « ثبات العاجزين » كتاب نى اىچىنە گىلىر

صفحة تقديم

- ٦ وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْارضِ مَا رَغَمَا كَثِيرًا وَسَعَةً
آتى نىڭ تفسيري
٧ مُعَوْدَى قَلْمَرْ وَيَدَهُ گى مهاجر لوفى ياشاش طرز لوى
٨ شَكْرَانْ نعمت حقندە
٩ كِتابْ فِي قِيَتَهْ دَنْ باسليشى حقندە بَرْ ايىكى سوز
١٠ كِتابْ فِي قِحْطَ لِيفِي اوْنَكَهْ بولغان احتياج لرى ، ضرورت لرى
١١ كِتابْ فِي طَبْعَ قِيلِيشْ گه كورسا تيلغان رغبت و طلب لرى
١٢ كِتابْ فِي تَأْيِيلِ ماغان لِيغَنْدَنْ كِتَابْهِ شَكْلَهِ حَكَاهِ لرى
١٣ كِتابْ فِي باسديريش غەناشر فِي جَزْمِي وَعَزْمِي
١٤ تَهْذِيبُ اخْلَاقِ كُورُوش لَرِى
١٥ مُصَنْفَ فِي اخْلَاقِ كُورُوش لَرِى حَقَنْدَه بَرْ ايىكى سوز
١٦ آدَابُ وَاخْلَاقُه دَايَرَتَ لِلاغْنَانِ بَعْضُ مَصْرُعُ لَرِى
١٧ اوْيَ خَلْقُونْ لَرِى ، اداره ليك خالقون لر حقندە يان لرى
١٨ حِجَابُ گه عايد پىغىر يېزنى خانه مبارك لرىندە گى واقعه
١٩ الْقِيَاسُ شَبَكَهُ الشَّيَاطِينِ يَصِيدُ بَيْنَ الرِّجَالِ حَدِيثِ نِكْ معنا و شرحى
٢٠ عَبْرَتْ لِي ، تَأْيِيرِى ادبى اشعار لريندە غونه لرى
٢١ مُصَنْفَ عَلَيْهِ الرَّحْمَهْ فِي حَجَجْ گه جوناغانى يولده وفات قيلغان حكايه بى
٢٢ حَمْدُ وَثَنَةُ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (كتاب فِي ابتدَائِي)
٢٣ نَعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
٢٤ سبب تأليف
٢٥ فصل في معرفة الله
٢٦ فصل في توحيد الله
٢٧ واجب تعالى نىڭ صفاتي ييانىدە

تمهيد

- ١ مُؤَلِّفُ فِي مُختَصَرِ حَالِ تَرْجِمَهِ سَيِّدِ
٢ مُؤَلِّفُ فِي تَصْنِيفَاتِ لَرِى
٣ كِتابْ فِي شَارِحِ تَاجِ الدِّينِ حَضْرَتِي تِركِستانِ لِيتِيرَه تُورِيگَه قيلغان خدمتى
٤ كِتابْ حَقَنْدَه تَقْرِيظ
٥ مَعْرِفَةُ اللَّهِ بَابِي دَنْ — تَوْحِيدُ بَابِي دَنْ غُونَه لَر ، اورنَه ئَلْ لَر
٦ وَكُلُّ مَا خَطَرَ بِالْكَ = فَهُوَ اللَّهُ عَلَى خِلَافِ ذَلِكَ مَصْرُعُ لَرِي مَضْمُونِي
٧ الْأَخْلَاقُ يَوْمَئِذَ بَعْصُهُمْ لَبَعْضٍ عَدُوُّ الْأَمَّةِ التَّقِينَ فِي مَالِ شَرِيفِ
٨ يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ يَا قَوْا هِيمَ وَاللَّهُ مُتِمِّمُ نُورِهِ وَلَوْ
٩ كُرَهُ الْكَافِرُونَ — آتى نىڭ مَضْمُونِي
١٠ أَنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرِكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ
١١ آتى نىڭ تَرْجِمَهِ سَيِّدِ

قابع الفهرست

- ۳۵ ایمان نکش بیانی
۳۶ فرشته لرنکش بیانی
۳۷ طالب حق نی بیانی ده
۳۸ حکایت رابعه بنت اسماعیل
۴۰ موعظة
۴۱ چهاریار لروده یار بهشت وصف لری
۴۲ امامت نی بیانی
۴۳ کرامت اولیا بیانیده
۴۴ پیغمبر یزدان عبرتی در من حکایتی
۴۵ عذاب قبرنکش بیانی
۴۶ مناجات
۴۷ حکایت دیو
۴۸ دنیادن تجرد حقیده
۴۹ قیامت گه ایشاغک
۵۰ ترازوی قیامت
۵۱ دریان پُل صرات
۵۲ مناجات
۵۳ حوض کوثر
۵۴ شفاعت انبیا علیهم السلام
۵۵ بہشت و دوزخ نی بیانی
۵۶ دریان عجز و شکستگی مصنف
۵۷ مصنف علیه الرحمه نی وصیتاری
۵۸ تکبرلیک عالم نی بیانی

تابع الفهرست

حکایه حضرت رسول اکرم علیہ السلام	۱۲۱	حکایت عزیزی	۹۱
خدانی رحمتیدن امیدوار بولاق	۱۲۱	دریان توکل	۹۲
تویه قیلان بربنده خدانی حکایتی	۱۲۲	حکایت عبد الله بن مبارک	۹۴
هدایت متزلیغه اوشاد	۱۲۳	درویش لیک نی بیانی	۹۵
قضاعمه رضی و بلاغه صبر ایلامکده	۱۲۴	تقوی دار برخاتون نی حکایتی	۹۸
حکایت علام عبد الله الانصاری	۱۲۵	زاهدی شیرین تیل بولاق لیغی	۹۹
مؤمن لو ربر لری حقیر کورمسه لر	۱۲۶	حکایت حضرت لقان	۱۰۱
بای ایله کبغل نی عاقبت لری	۱۲۷	ایکی مؤمن نی بربریغه یخشیلیغی	۱۰۱
خیات هنر بر ارق بولاقی بیانی	۱۲۷	کوزنی حرام دن یومماق نی بیانی	۱۰۳
جوا خود دلیکنی نشانه می	۱۲۹	حکایت الشیخ البسطامی علیه الرحمه	۱۰۵
احد تائیده گه اوروش	۱۳۰	خدانی نعمت لری فکر قیلاق	۱۰۶
بر لوچک آدم نی قصه می	۱۳۱	مؤمن بنده لرنی عشقده حریص	۱۰۷
مصنفلن بارانلاریله وداع لاشفانی	۱۳۲	بولاق لری بیانی	۱۰۸
مصنفلن فرزندیغه قیلغان نصیحتی	۱۳۴	مؤمن همیشه خوف و رجاده بولسه	۱۰۹
سوزنی کوتاه کتاب نی تمام قیلغان اری	۱۳۷	عمرنی فانی لیگنی بیانی	۱۱۱
رباعیات بطريقه مناجات	۱۳۸	نفس شوم نی بیانی	۱۱۴
غزیات	۱۴۱	عبدده تورماق نی بیانی	۱۱۶
تفسینه قیلغان منظوم خطاب	۱۴۴	حکایت حضرت اسماعیل علیه السلام	۱۱۷
دریان قواعد حج	۱۴۶	یخنی همراه نی بیانی	۱۱۸
خاتمه الكتاب	۱۵۲	ایکی وفادار دوست حکایه سی	۱۱۹
کله شکر	۱۵۴	موعظه (خوف و رجا گه عاید)	۱۲۰
اعتلار	۱۵۵		

مصنف عليه الرحمه في أثر لاري :

مسالك المتقين

سراج العاجزين

مراد العارفين

مخزن المطعمين

نجات الطالبين

ثبات العاجزين

~~~~~

ناشر طرفدن باسلغان چىتايى لهجه سيده گى (توركچە) اثرلار

عقائد موجود

كتاب البيع فى ترجمة سى موجود

تو گادى ييش مسئله

ثبات العاجزين موجود

الله يار حضر تارينى وصيى موجود

علاوه

موجود كتاب لونى طالب لرى غەھدىيە او لارق بوللانادر

عنوان : مومى تركستانى - خان ملانكە - مکە المكرمە

حصل الفراغ من طبع كتاب « ثبات العاجزين » في نفس الليلة التي أسرى بها سبحانه وتعالى بعده من المسجد الحرام إلى المسجد الأقصى . فللله مزيد الحمد .

نسأله تعالى بمنته وكرمه أن يجعل هذا الكتاب نافعاً لأمة سيدنا محمد المصطفى صلوات الله عليه وعلى آله وأصحابه أجمعين .

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين .

دقت ! دقت ! ...

اوچى ، اوقوچى ايشتوچى لرگە تىخە لنغان
صوفى الله يارنى «نبات العاجزين» دىگان
بوكتابى غە

طلبكار لر اوچون ادریس :

مكەء مكرمه — خان ملائىكە ده موسى تركستانى
طائف — خان القاضى ده يعقوب خوجە اندجانى
جده — باب شريف ده عبد الحسن البخارى (مرغلان)